tie q̄uis ad bene eſſe ſecūdū aliqd faciāt nec ſba:nec cō
plexione. Scriptum eſt enim quod tale ex non quali mi
nuit medicinā largitō bonoꝝ naturali:ſ; ſup nāli ṽtute
vtraqꝫ celeſti ⁊ elemētaria:ſicut deus creauit:ſicut que-
dam ē nobiliſſima in rebus ṽtus nō nā hac:ſ; altera nā
nā ignota nō de naturis q̄ ſūt ſub ſole.ſed alterius natu
re nr̄o intellectui ignote Albo.ſirupus de abſin.curat ic
teritiam citrinā: ꝯfortat ſtōacū:⁊ cāmomilla ⁊ kekengi
aqua decoctiōis cuſcute lacha:⁊ ſirupus de mēta:lactu-
ca cū aceto caſſiafiſtu.acetoſitas citri ⁊ ſuccus ro. curat
eā ⁊ albaras:reubarbarū:⁊ aloes cū aqua lactis caprū
vel camelaꝝ. Idē decoctio polij cū aceto curat icteritiā
nigrā:linū indū bibitū ⁊ linitū ꝓhibet icteritiā nigraꝫ
⁊ ſplenē. Et aſſa adminiſtrata cū ficubus⁊ decoctio ci-
cerū camedros:cāepitheos: ꝯfert icteritie nigr̄. Succus
caulis cū vino de paſſiſuc.radicis pētaphilō: calamen.
ſilueſtre ⁊.radix peonie ⁊ ſiru,ex eis ꝯpoſitus ē efficax ⁊
expertus ſi xp̄s voluerit:ſcolopēdrie oēs ſpice ⁊ vene tin
ctorum cōferūt ictericia ex oppilatiōe:⁊ prope cū aniſo
⁊ vino albo. Aqua folioꝝ raphani apit oppilationes
epi ⁊ remouet icteritiā reubarbarū:agaricū ⁊ aloes. Si
lius Serapio.medicina ſolutiua q̄ abſtergit ictericiaꝫ
℞.ſcamonee aloes ſiracoſt:ſeminis atripli.ana ptes e-
q̄les terātur ⁊ dētur in potu ex eis.ʒ.j.cū aqua buliente
Idē medicina ſolutiua ad icteritiā valde mirabilis. ℞
ſcamonee.ʒ.iiij.mirabo.citri.ʒ.vj.ſucci eupato.ʒ.ij.terā
tur ⁊ cribellentur:⁊ detur potio.ʒ.ij.ex eo cū aqua ⁊ zu
charo. Serap.medicīa ſolutiua ad icteri.nigrā expta ēta
℞.ſuc.ciclamis.ʒ.iiij.al.℥.j.⁊ ſolue in.iij.lib.zuchari:⁊
decoque quouſqꝫ remaneāt due ⁊ dētur in mā̄e. ¶ Itē
alia ad icte.⁊ iceptionē idropiſis:⁊ datur cū lacte camel-
laꝝ vel aq̄ caſei:⁊ ſi illic ē caliditas cū aqua ſola. ⁊ endi.
⁊ volubilis. ℞.ſucci eupa.raued.croci ana.ʒ.j.ʒ.lache ſe
mis cuſcu.ana.ʒ.ii.cimarum.ſquinanti:ſeminis citruli:
ſcis, cucu.ſe mis portula.ſcamonee ātiocene aſſate i cito
nio ana.ʒ.j.terātur ⁊ cribellētur:⁊ detur potio ex ea au-
reū vnū.i.cū eo qđ videtur ex rebus p̄dictis. Sirupus
ex iuentiōe nr̄a ad epis iſtāmatio,colerā repmit: ei⁹ fu-
rorē in ciſti extiguit:m̄bra totius calefacta infrigidat fe-
bres alterat ⁊ diuturnas abreuiat:⁊ icteri.citrinaꝫ ſanat
ſi deus voluerit. ℞.ſucci endi.ſuc.lu pul.depuratoꝝ anā
li.j.ſucci apij:ſuc.abſin.⁊ eupato.ſuc.boragis depurato
rū ana.lib.ʒ.⁊ buliant in eis pmixtis.v.radices cōes.ro.
in ace.ana.℥.j.lactucarū portulacarū:papa.endi.ana.℥.
ʒ.eupa.ℳ.j.coquātur ⁊ colētur cū expreſſiōe:⁊ colā
tur addātur zucha.lib.ij.ace.predictaꝝ radicū ⁊ ſucci ꝯ
natorum muzorū ana.℥.iij.⁊ in pecia rara buliāt ſanda
li vtriuſqꝫ ſpo.ana.ʒ.ij.⁊ qdā addūt cāphore.ʒ.ʒ.doſis
℥.ii.cū tepidā in aurō.⁊ premittatur flebothōia:ſi expe
dit. Deinde finito ſiru.miniſtretur infuſio reubar.ʒ.ii.
ʒ.in aqua caſei fructuū vel ſucci roſarū:⁊ alteretur epar
cū ſandalis cōibus ⁊ ſuc.ēdi.deide balneū tpatū dulciſ
aque intret ⁊ ſeruato bono regimie liberabitur:ſi deus
voluerit q: cum tali regimie libaui mltos ⁊ ē exptum.

¶ Incipit particula quarta ſectiōis prime que ē de me
dicinis egritudinum memborū expulſionis continēs
ſummas.v. Summa prima de medicinis egritudinum
membrorum deſeruientium expulſiōi ſuperfluitatis ſic
ce:vt iteſtinorū ⁊ ſuo iuuāmēs ca.

Explicauimus hucuſ
qꝫ ſermonē
in medicis egritudinū mēbrorū
nutritiōis q̄ ad tertiaꝫ ſpectabāt
pticulā ſectiōis pme.tps ē vt aſ-
ſerāus illū ad eius ptcu.q̄rtā q̄
erit de medi.egritu.m̄bro.expul
ſiōiſ. Sciēdū ꝓut retulit falco q̄
expl̄ſio ſ̄fluitatib⁹ ꝓpe debet tā q̄ corpori i vtilib⁹ Cir-
ca q̄ G.ſūmus medicoꝝ iqt. Et q: ex neccītate cibariſ
ſ̄fluitas iſeq̄t organa ad euādam eā nā ꝯſtituit:eiſqꝫ vir
tutes ipoſuit qbus mota alia q̄ attrahūt:alia nutriūtur
alia expellūt ſ̄flui.attrahit ṽo ſplē ciſti fell ⁊ renes:vt in
p⁹.c.ſūme ṫtie ⁊ q̄rte p̄cedētis tertie pticule dcm̄ ē. Nu
triunt ṽo ſplen ⁊ ciſtis fell:ſic dcm̄ eſt in ſūma p̄cedenti
vbi de his diximus. Expellūt ſupfluitates iteſtia:veſica:
⁊ vie vrinales. Triplici aūt exiſtēte digōe ac triplici ſ̄-
fluitate:q̄ illi ſeq̄tur neceſſario ſicca.ſ.hūida ⁊ vaporoſa
ad expulſionē ſicce talit a p̄dn̄io noīate:q̄ digōni pme
ſtōaci iſeq̄tur:ꝯſtitut ꝓpṙe ⁊ pncipaliter nā inteſtia.vi.
numero tria gracilia:⁊ tria groſſa ꝯtinua i ſe ipſa incipi
entia a fundo ſtōaci:⁊ ꝓtēſa vſqꝫ ad poſtremū fictem lō
ga circūuoluta inuolutiōibus pluribus ligata dorſo li-
gamētis,ſtrigentibus ea qb⁹ aduēiūt arterie vene ⁊ ner
ui plurimū tā q̄ ſenſu pluris indigentes. Cōpoſita ex
duplici tūica neruoſa ſolida:ne rūpant a ſupfluitatibus
trāſeūtibus hn̄te tria in ſe villoꝝ genera quoꝝ latitudi
nales in inſiori tunica ſunt ſituati:,in exteriori aliis ſi-
tuatis. Inquit.n. G.⁊ omnia.ſ.organa videbis ſm vil
los mota. Et ꝓpea vnicuiqꝫ qđ inteſtioꝝ rotūdi.i.lati-
tudinales ſ; alterutrū tūicaꝝ villi ſunt q circuntrahunt
n.ſolum attrahūt nihil ⁊ ſua circūuolutiōe retinēt ma-
gis q̄ ꝓpria virtute:quoꝝ tria ſupiora gracilia itrinſe-
ca ſupficie ſūt fulcita hūidi:mucilaginoſa:tria groſſa in
feriora piguedie:ne āmotis ⁊ diſcurētibus ſuperfluis ef
fundātur:primū ipſorū vocatū eſt duodenuꝫ:q: lōgitu.
xii.digi.in rem̄ exiens aſtōi fūdo cui ꝯtinuat:cuius offi-
ciū ⁊ iuuamētū ē vt ſit pōta iferioris meat⁹ ſtōi:⁊ eo clau
ſo teneatur cibus in ſtōaco dōec digeratur pfecte:⁊ ſic ſic
bus p mēri ſtōꝫ ore apto trahitur ita eo apto expellatur
per eum de ſtōaco ad inteſtia:alia gracilia ꝯtinua ipſi.ſ.
ieiunū ⁊ illeō quibus mltipliciter inolutis teneatur do
nec meſeraice eis affixe multe traxerit eis ſuccū ad epar
cuius ſunt manus:aliter aūt corp⁹ ſup appeteret:vt gu
loſum doneeqꝫ ſiqd diminutū a digeſtione ſtōaco hūit
cōpleatur p virtutem eius mediātib⁹ meſeraicis ab epa
te venietem ⁊ ſua ꝓpria cōplexione que eſt ſimilis com
poſitioni ſubſtantie ſtomaci:⁊ quia maxime tales,vene
ſunt affixe ieiuno a quo maxie ⁊ attrahendo ipſū inani
tū a viſcoſitate cibi:dimittūt:⁊ a groſſo feculēto ianien
te,ipſum colera ruāli transmiſſam per felleum porum
a ciſti que excitat expulſiuam:dictū eſt ieiunū. Ileon
autē iuuamentuꝫ eſt idē l; ab eo minus trahatur q̄ a ie
iunio plus tn̄ digō fit in eo quā fiat i iferioribuſ groſſis
que ab ea ēt nō euāntur:ſicut nec a venis epatis venie-
tibus ad ea propter ſuctionē:l; modicū ſugant ⁊ ab eo
paſſio iliaca dicta eſt. Inquit enim G.egritudines,mī
tis mōis ſortiūt nomina:vt a mēbro ⁊ humis. Inteſtio
ṽo ileō ꝯtiuatur alia tria groſſa:quoꝝ offiī gn̄ale ē ꝓpa
re feces ꝯpellere ⁊ exiccare ſic triuꝫ gracilium generale

officiuꝫ ē cibum a ſtō miſſum ꝯtinere donec meſeraice
traxerit eius ſuccū dimiutū digōnes ſupplēdo. Moꝝ
primū dictū eſt monoculus: qꝛ vnuꝫ habens orifi. p qḋ
cibum a ſupioribus gracilibus recipit ⁊ ſi qd in eo ſit in
diſpoſitum ſuctioni pp indigōnem ſtōaci ⁊ frigidorum
inteſtinorum detinēdo ipſū quietuꝫ in eius ꝯcauo tāꝗ̄
in burſa decoquēdo perfectius vt aptum faciat ſuctiōi
meſeraicarum in alijs inteſtinis groſſis inferioribus aſ
fixarum: licet illa ſit pauca quarum ꝓportio eius ad inte
ſtina alia groſſa ē: ſicut ꝓportio ſtōaci ad ſupiora ḡcilia.
Et ppea ſitus eius ē ad poſteriora: ⁊ declinās ad partē
dextrā vt ṽtutis cp̄ais oportūe recipiat īfluētiā qḋ vero
oio idiſpoſitū ē illi ꝑpat vt ꝯuertat i fecē ꝙ pᵃ mōꝫ p iḋ
orifi. expellit ad iferio. ⁊ plimū ad ꝯſūptiōeꝫ ſtatis in eo
aggregati p idigōnis mōꝫ lūbricos ⁊ ſerpētes ex ipo cō
rupto ḡnat paucos tn̄ nūero ⁊ ꝗ̄titate: ſic. n. iuuāt ad ip
ſius ꝯſūptiōeꝫ nec nocēt qꝛ̄ corpus raro eſt ſine eis. Et
ex eius iuuamētis ē vt colligat feces paulati ſbſequen-
ti ipſū. ſ. colō emittat: vt exiccētur ⁊ ꝯpleātur i eo atqꝫ ag
gregētur dōec expellaꝛ a nā grauata ⁊ melius ꝯphēdē-
te totuꝫ ꝯiūct ū ꝙ diſptitū. ſi. n. ſiſtanee expelleretꝛ ad in
teſti. colō. ⁊ ſil' vēirēt oēs tieretur euēs colice pp mltitu-
dieꝫ oppilātē: ⁊ hec i teſti. dignius ē vt deſcēdat i burſā
teſticuloꝝ alijs pp rupturā iguis ſeu ſiphac: cū nō ſit al
ligatū miſēterio p meſeraicas vt alia iteſti. imo pēdens
ab alijs: ſicut burſa oblōga. Huic. n. ab iferiori pte cō-
tiuaꝛ aliḋ groſſū iteſtinū vocatū colō: cuius iuuamētuꝫ ē
feces exiccare ⁊ ꝯplere ⁊ aggregare: vt dictū ē: ⁊ ab eo
dicta ē col. ſicut ilia: ab ileō: ⁊ hec iteſtinū cū elōgatur a
monoculo decliat ad ptē dex. ꝓpiquā epi deide ad ptē
ſini. deſcēdit ⁊ ptrāſiēs ſplenē coartaꝛ: q pp in groſſitie
ſplēis ventoſitatis exitus ꝓhibetꝛ. dū ṽo ꝯpmitur ſup
ipm: deide redit ⁊ decliat ad ptē dex. ꝓpiquā epi deſcē
dēs ad poſteriora: ⁊ tūc cōicat rēibus ⁊ vijs vrie: quare
in lapidē renū cū agregaꝛ: ⁊ deſcēdit cū vri. accn̄tia acci-
dēt colice pp ꝯpaſſionē ex colligātia ⁊ vicitate: ⁊ illic cō
tiuatur cū rēo: qḋ eſt poſtremū iteſtioꝝ i rectū ꝓcedēs
vſqꝫ ad ficteri: cui' ſui extrēitas āpla ꝯtiuatur ⁊ in ſuo p
ceſſu ſbſtētatur pp dorſū alkati: cuiꝰ iuuamē. vt dictū ē
ē fecis expulſio ad exteriora: ⁊ vt ſint facilis fuit in rectū
poſitū ad cuiꝰ expul. adiuuāt lacti vē. almirac. viij. nuc.
ſcōm G. ⁊ lacēti: q ſūt in ipis ꝑter ꝗſdā extrēita. ipoꝝ
⁊ alioꝝ q̄ ſūt via cibi: vt ē gutꝛ ⁊ caput: ⁊ extrēitas q̄ eſt
i ficteri: q iuuātur lacto lactitudiali illa ad attrahēdū h
ṽo ad retiendū. Ex qbus ſic p anothomiā collēis ſcir
⁊ ꝯphedere poteris eoꝝ nām: ⁊ eq̄leſ ⁊ ꝗ̄te ſint egritu.
eis accidere poſſibiles: loca quoqꝫ egritudinū cās ⁊ mo
doſ necnō ꝓpa ⁊ cōia accn̄tia inſurgētia: q̄ oia ſūt i cura
egritudiuꝫ neceſſario ꝑſcienda. Scire ḡ oꝫ ꝙ iteſtiſ acci
dere pn̄t morbi cuiuſlꝫ gn̄is. ſ. male ꝯplex. ꝯpōnis: ſolō
nis ꝯtiui ⁊ apis: veꝝ qꝛ ifirmo cū ſint iteſtia in ꝓfundo
poſita. ipſoꝝ morbi ſenſu nō ſūt pcepti nec medico niſi
ſpē alterius ſuoꝝ ſinthomatū cōiū oibus doloris. ſ. ⁊
fluxus: q̄ ſecōm G. ſuo exceſſu ipmūt i nām ſbam ipſi
us reſoluēdo ⁊ euāndo qꝛ̄ medicū cogūt deſiſtere a cu-
ra ꝑdictoꝝ morboꝝ: ⁊ vehemētie ipoꝝ iſtare: ac fixiōi ⁊
pmanētie eorūdē: qbus egritudis nām aſſumūt egrod
⁊ illud idē petētibus ꝑ moleſtia ⁊ defectiōe: q̄ ſentiūt: vt
ſupra i ſtō dixius: ⁊ ēt i corde. Adeoqꝫ ātiq de egritudi-
nū iteſtioꝝ cura agētes moti ſt curā illoꝝ duoꝝ ſintho

matū tn̄ ptractare: cura. n. illoꝝ vera ē cura ꝑdictorum
quos ſeqtur morboꝝ. Secūdū hoc igitur hec ꝗrta par
ticula qqꝫ ꝯtiere ſūmas. Prima erit de medicinis egri
tudiū mēbroꝝ deſeruiētiuꝫ expulſioni ſupfluitatis ſicce
vt iteſtioꝝ ani. Secūda de medicis egritudiuꝫ mēbro-
rū deſeruiētiū expulſiōi ſupfluitatis aquoſe: vt rnū: ve
ſice ⁊ alioꝝ. Tertia eſt de medicis egritudinū teſticulo
rū ⁊ ṽge. Quarta de medicis egritudiuꝫ matricis q̄ ge
neratiōi deſeruit: ⁊ expulſioni ſemis atqꝫ fetus de gn̄e
ſ'fluoꝝ ſecūdū ꝙ exn̄tiū i diduo expellēti. Qūta ḋ egri
tudibus mēbroꝝ ⁊ ptiū vētris ex qbus ſūt lacerti: ventriſ
⁊ alie coopātis ꝑdictoꝝ mēbroꝝ expulſioni: vt G. dixit
Prima ſūma cōtiet capi. ix.
¶ Ca. i. de dolore iteſtinoꝝ ⁊ medicinis eius.
¶ Ca. ij. de cura ṽmiuꝫ ⁊ medicis eius.
¶ Ca. iii. de fluxu ven. oim modoruꝫ ⁊ medicinis eius
¶ Cap. iiij. de tenaſmōe ⁊ medicis eius.
¶ Ca. v. de emoroidibus ⁊ medicinis eoꝝ.
¶ Ca. vj. apātibus ani ⁊ medi. eius.
¶ Ca. vij. de medicis ragadiaꝝ ani.
¶ Ca. viij. de medicis fiſtulaꝝ ani.
¶ Ca. ix. de pruritu. ani.
¶ Ca. x. de medicinis mollificationis ani ⁊ exitꝰ eius.
¶ Ca. pmū de dolore iteſtioꝝ ⁊ medicis eius.

Dolor iteſtioꝝ ē ſenſus nociuus eoꝝ: ⁊ edio
nē recipiens: na aut eſt in oibus aut aliqbꝰ
Si i oibus vt totū ꝯphendat vētrē: ipocun
dria. ſ. ſupra ⁊ ifra vmbili. ⁊ hec aut ē i motu
⁊ dr̄ tortio: aut ē qetus: ⁊ dr̄ ꝓpe dolor vē. q ſi medio-
cres ſint idicāt diſpōnē neutralē: ⁊ futurā protēdūt egri.
ſi ṽo fortes vt actionē ledāt: ſūt egritudo. Jnqt G. tor
tio qdē in ventrem aut aliquis mediocris dolor: aut ſmi
ſtōm: aut ſecūdū iteſtioꝝ aliqḋ de gn̄e ſunt eoꝝ q̄ ſunt
ꝑter nām ⁊ hec ſūt egritudi. ſigna ꝗ̄diu fuerit put: nun-
dū ṽo egrotare ita hn̄teſ dn̄r qn̄ nōdū pp hec a ꝯſueta o
patiōe ipediūt ⁊ egritudies eius: iſta ē i talibus diſpōni-
bus ⁊ ppea in ad aliqd eādē diſpōnē ⁊ neutrā ⁊ egrā di
cimus. Si in aliqbus: aut eſt circūſcriptus in aliquo p-
ticulari loco alicuiꝰ quatuor ptiū vē. ⁊ tn̄ puus: ⁊ dr̄ pū
ctio: ⁊ eſt de gn̄e neutroꝝ: aut ē magnus fixus: ⁊ pdu-
rās ad opa cōſueta ipediēs: ⁊ tūc aut eſt in groſſis: ⁊ dr̄
colica ꝓprie a colō: aut eſt in gracilibus: ⁊ dr̄ iliaca ab
iteſtino ileō ꝓprie: horū aūt nominū a noīe ipſoꝝ duo
rū iteſtinorū ſūpſit origi. pp eoꝝ aptitudinē ⁊ ꝓprietatē
ter alia ad hūc icurrēdū dolo. ſūt. n. ſtrictiora alijs ⁊ cir-
cūuoluta circūuolutiōibus plibus qbus apta ſt repleri
⁊ oppilari maxie ſ'fluitatibꝰ q̄ ſt cā doloris: nō ſic duo
denū pp eius ſitus rectitudinē: ⁊ breuitatē: ⁊ orifi. largi
Nō ēt ſic rectū pp eius rectitudieꝫ curuitatē oris largi-
tatē: ⁊ ꝓpiqtatē ad extra: ⁊ hec ē dio: ꝙ dolor recipit a
loci ſiue cāe pcipiētis varietate. Alia ē dio: ꝙ dolor reci
pit rōne ſue eſſentie ⁊ ipmētis cāe: ⁊ ē. q: aut ē pūgitiuꝰ
aut grauatiuus: aut extēſiuus: aut corroſi. aut perforati.
Cā. n. interior ipm dolorē ipmēs: aut eſt cala: aut acu
ta ⁊ ſubtilis ipſoꝝ ſepans ꝯtinuitatē: lꝫ ſit raro: ⁊ tūc fa
cit pūgitiuū: aut eſt ſ'ra groſſa viſcoſa alterās: ⁊ tūc facit
ḡuatiuū: ē vētoſa ⁊ vtraqꝫ ē plimū cā eius: ⁊ tūc facit ex
tēſiuū: ⁊ dolorē ven. ꝯphendere totū: lꝫ hec qn̄qꝫ a frigi
ditate extrīori ꝓcedat: aut ē diſcurrēs cū adherētia cū cir
cūuolutiōibus inteſti. ⁊ tunc facit tortuoſuꝫ ſeu tōtiōeꝫ

aut penetrans inter duas laīnas iteſtio. ⁊ ſepās it cas: ⁊ tunc facit perforatum: ac ſi viſce perforentur terebello ſicut in ſeipo patiēte colicam G. ſenſit que ſi ſit debilis fac dolo. pmū de neutralitatis gn̄e: ſi fortis colicū ⁊ iliacū. Et ſiqd ſue ipreſſiōis fortitudie multū d̄bilitauerit inteſtina alterando ſoluendo opilando perfecte: vt q fuerit ventoſitas ꝯtorquēs ea groſſa ⁊ fixa: quēadmodum apā iaꝫ fcm̄ ⁊ ꝯfirmatū in eis: cū ꝯfirmatū reliquet. Si vero nō multū debilitauerit iteſtina: erit ifieri non ꝯfirmatuꝫ ⁊ gn̄alr aut cā ei⁹ erit intior: aut extior. Et intior aut ē i ipis iteſtinis: aut i alijs ꝓueniēs ad ipa pp colligātiā ⁊ cōitatē ꝓpiquā abſolu. ⁊ nō abſolu. In ipſis exn̄s ē egritu. q̄libꝫ debilitās coꝝ expulſiuā. ſ. mala ꝯplo: mala ꝯpoſitō: ſolo ⁊ ꝯtinui ⁊ apā. Mala ꝯplexio diuerſa ſubito altando ipoꝝ naturā dolorē fac q̄libet ⁊ materialis ⁊ plimuꝫ ſra pp proportiōeꝫ i natura: minus vo humida de ſe pp debilitatē impſſiōis. Mala ꝯpō ē ipiuſ cā p acciñs nō p ſe: cū. n. dolor ſit ſenſus nociu⁹ ñ fiet niſi ex pmuta. grādi fiēte a re p̄ter naturā ipimēte i organū vtutl ſcſibil: ⁊ i naturā ei⁹: q̄ ē ꝯplo ⁊ vnitas: ſeu ꝯtinuitas: c⁹ ſit pmutatio ⁊ altatio i dolore: ē. n. vtu. ſcſibil tactie: cuius dolor ē paſſio organū pncipale: ⁊ ꝯplectiuū cōſimile mēbꝝ: puta neruus ſꝫ Ga. nō officioſe cui⁹ natura ē ꝯpō ⁊ cōtiguitas ꝓprie: ⁊ nō vnitas vel ꝯtinuitas ꝓprie: vt Auer. ponit: Ad h̄ aūt ꝯpō ipſa mala nō ē imprimēs ⁊ pmutās naturā organi: ſenſus tactus iā dictaꝫ cū ñ ſicut illi ꝯtria: ſic mala ꝯplexio ⁊ ſolo: qbus mediātibus res alterās ⁊ ſoluēs iprimūt in illā. ⁊ ſi res iprimēſ malā ꝯpōneꝫ in mēbro ꝯpoſito ſoluat eius ꝯpoſitionē: ⁊ ſic iducat doloreꝫ: illud tn̄ nō erit q ꝯpōnem ſoluat: q̄ eſt eius natura ꝓpria: ſꝫ vnitatē ⁊ ꝯtinuitatē q̄ ſꝫ Auic. ē ꝓpria natura mēbri ꝯſimilis: qd eſt organū ſēſus: ⁊ ſic p acciñs faciet. Ex qbus ꝯcludēdū q mala ꝯpō p ſe nō ſit cā doloris: tū q eius pmutatio doloreꝫ nō cauſat: tū q ipſa nō iprimit: nec pmutat naturam organi ſenſus p ſe: cuius permutatio dolori eſt cauſa. Per accidens āt mala ꝯpō ſit cauſa eius duplr: puta q ſit in eis opilatio p⁹ rōe ſue cauſe repentis ⁊ opilātis eius receptaculum atq3 viam, ꝓhibētis expulſionē: put ſpectat ad preſens: que poteſt multiplr p̄ſtare dolorē. Aut q ſit ſtercus durū ſiccū ⁊ groſſū ⁊ multū: qd extēdendo dolorē impmit aut humor groſſus viſcoſus ⁊ multiplr ifrigidādo ⁊ extendēdo iducat dolorē: Aut lapiſ: aut vmes mlti ⁊ groſſi ⁊ ꝯglobati: q extēdēdo ⁊ pūgēdo dolorē iducunt: aut apā qd altando ⁊ ſoluēdo dolorē preſtat: ⁊ ſic coartatoria ſit nō carnoſa: nec verucoſa: aut attenuatoria: ⁊ corū partes ꝯſtringēdo ac ꝯprimēdo dolō ē p̄ſtans: vt ē adiacentia mēbroꝝ vicinoꝝ cōprimentiū: vt ſplenis ꝓprie apāti ⁊ idurati: ⁊ ſiliter ep̄is ⁊ lacertoꝝ almirach: aut vētoſitas circūuoluendo ⁊ torquēdo opilās: ⁊ p ꝯñs replēdo ⁊ extēdendo ipſa faciēs dolorē ꝯſideratiōe aliaꝝ ſuperfluitatū ex ea retētaꝝ: q̄ cauſa doloris eſſe poſſunt. Solutio ꝯtinui coꝝ naturaꝫ mutās ſoluēdo dolorem facit per ſe lꝫ Auer. oñdat contrarium dicens: q cum dolor ſit ſenſus nociuus a ꝯtrio ipreſſore non ſentit: niſi per cōplexionem mēbri naturaleꝫ nō integre pmutatam: ſi enī eſſet integre pmutata non ſentiretur. Impſſio: aūt ꝯtrarius ꝯplōni naturali erit mala cōplō alterans ꝯpōnem naturaleꝫ: vt eſt mala cōplō ſeu qualitas: nō ſolutio cōtinui vt dixit Galie. ⁊ errans Auice. confirmauit. Cui

ſalco reſpondit. d. q ſi ſolutio continui: ſeu ſoluens continuitatem: inquantum huius non ſit contrariū imprimens in naturalem ꝯplōnē mēbri: eſt tn̄ ipimēs i vnitatē ipi ēt nālē: ābe ſūt. n. nāles ei ſm cū: ⁊ ꝓprie vnitaſ ⁊ ꝯplo: lꝫ ſm G. vna ſit cōis: ⁊ alia ꝓpria: ⁊ ābe a ſe luēt q̄i iſil pmutate ſic. n. iuicē i mbro ꝯſili ſt ꝯiūcte: q ꝓmutata vnitate ſeu cōitate ſtati iducitur mala ꝯplo: lꝫ ecōtra ſeq̄t ⁊ illud: qm̄ ſolōem eūatio cōitat: ſeqt̄q3 occurſuſ alterius coloris ⁊ ſpūs q male ꝯplex. ē: qr ſolo ꝯtini cauſa p ſe erit doloris: ⁊ maioris q̄ ma. ꝯple. q ēt ſenſus d̄clarat: ꝯ quē nulla rō valꝫ: ſic ga. ⁊ Ari. dixit: ⁊ cā ſoluens coꝝ ꝯtinuū eſt aliq̄ ex p̄dictis: puta hūor acutus vel mltus: vētoſitas: vmes ⁊ lapis i inteſti. gn̄atus: vt recitat. G. ⁊ vidius nos quēdā puerū emittēteꝫ plēs lapideſ groſſos: ſicut nux ⁊ pli p anū: nō tā magnoſ p vgā cui cōferrent valde melones: ⁊ mirū: q ſine dolore: lꝫ in lapide iteſtinoꝝ mior dolor ſit: ſic ēt generatio mior ⁊ illud ꝓpter ꝯplōnē āplitudieꝫ mbri ⁊ vacuitatis eſt. Apātis āt cāe ⁊ mōi ſupius d̄ce ſt. Cuius aūt eius ab alijs ꝓueniens ad ipa: ⁊ ifluens cū cōitate nō abſoluta ⁊ ꝓpiqua ē vt cū a ſupioribus iteſtinis ⁊ ſtōaco aliqua p̄dictaꝝ cāꝝ ad ea peruēit ſeu mittitur: aut remota: cū ab ep̄e vl ſple. aliq̄ ex illis imittanſ eis ē vt plimū colera ru. vl ni. aut a ſpūalibus: vt cū eis ſanies mittitur ab vlceribus pectoris ⁊ pulmo p venā mag. extēſaꝫ ſ dorſuꝫ mediāte ep̄e lꝫ illud ſit raro aut a cerebro vt i catar. aut a toto cōpore vt i diaria ⁊ fluxu liq̄facti ⁊ fe. diſſolutiua: aut pp cōitateꝫ abſo. ⁊ eſt ipoꝝ ꝯpaſ. ad renes ⁊ vias vrie habentes lapides ⁊ ſtranguiriam aut neruos: vt in ſpaſ. ⁊ tentāo aut ad ſifac rupturam cum deſcendunt in burſam teſticulorum. Exterior vero cauſa eſt aer frigidus vl peſtilētialis: vt vētus ſeptentrionalis balneatio i qua frigida ſeſſio i lapid frigido: pot⁹ aq̄ fri. vel venēi altātis ⁊ conrūpētis: ⁊ ꝓpe i ileō: ⁊ cib⁹ ⁊ po. q̄ ſua ꝓpetate hūt facere colicā vt cucur. vua pira imatu. fruct⁹ pōtici: ⁊ alij recētes: ⁊ potus aq̄ fri. ſup ipſos: ⁊ cibi l ex pōticis ⁊ ſtip. ⁊ caſus ſuper vētrē pcuſſo ꝯtūdēs ⁊ ſcindēs. Sꝫ ſpāliter inquirēdo ipi⁹ cā ē: q̄ vniuſcuiuſq3 ſpecie ei⁹ gn̄alē cāꝫ ſb diuidit ⁊ ſpecificat p̄diſtictā. Pūgitiui. n. doloris cā cū ſit ca. ⁊ acu. ⁊ ſubtil: aut erit humor colericus: aut ſalſus ſua viſcoſi. eis adherēs: ⁊ ſua hauraci. mordēs āt ſāguis corruptus aut vmes ſuis capiti: aut aculeis ea pforātes ⁊ pūgētes aut vlc⁹ apātis: aut vētoſi. coartata q̄ petē⁹ exitū pforat ⁊ pūgit: ⁊ oīꝫ cā quo ad q̄dā dicta ē quo ad aliqua dicet ifra. Et grauatiui cā ei⁹ cā ſit fri. groſſa ⁊ viſco. i eis aggregata: aut erit hu. flegmatic⁹ aut ſā. ꝯgelat⁹ aut melācolia: q̄ de ſe dolo. talē faciūt: ⁊ ſuauē: q ꝯuerſi in vētū exacuūt ⁊ itēdūt ſꝫ. G. Extēſiui tortiui ⁊ pforatiui: cū ei⁹ cū ſit vētoſitas: aut erit ex pte cāe efficien. aut matia: aut vtriuſq3: vt ſ. d iflati. ſtōaci dictū ē. Et cauſa maſial aut ē hu. groſſ⁹ ⁊ hūidus ex guloſitate ⁊ indigeſtiōe cauſat⁹: aut ci. q ſua natura mltiplicat fla ⁊ vētoſitatē q̄re coli. fac: q ibi ſupra not⁹ ē: ⁊ ſilr potus: ⁊ ſiccitatis ſtercoris: aut groſſiciei cā ē: aut ex pte ci. aut ex pte corporis. Cibi: q fuerit ſic. ⁊ paucus. Si ex pte cōpis: aut ex cā i iteſtinis: aut in reliquo corpore. In inte. per ſe ⁊ p acſpe: quia ſit calida ⁊ ſic. naturalr: vl ex frigiditate extrin. aeris cōſtringente caliditatē interius: que hꝫ facer ⁊ fla groſſū condenſare in lapidē. Per accidēs aūt: q lōgo tēpore eā reti nuerit: ⁊ cā ē q ſint fortis retētionis ⁊ d̄bl

apā. id est apostema.

expul.naturaliter ex tempore : aut,q: ſint debilis ſenſus
aut ex egritudine: vt peralyſis: aut ex medicina narcoti.
ſumpta. Si in reliquo corpore: aut in aliquibus mēbris
aut in totius hitudie: primo modo: vt cum fuerit in la-
ctis ventris debilitatis in complexione: aut q: non fue
rit miſſa colera excitans ipſa ad expulſionē ꝑpter pecca
tum in epate ciſti ⁊ vijs colere ad iteſtia: aut q: mlta vri
na fuerit prouocata. Inquit.n. hipo.i affo. multa vri.no
ctu facta modicū fecef.ſignificat. Si i habitudine totius
vt q: fuerit corpus ianitum vel multe reſolutionis māi
feſte cum ſudore: vel occulte: q: fuerit rare ꝯpōnis aer
calidus ⁊ reſoluēs ars coadiuuās. vt laborioſa i aere ca
lido: vt fabrilis: vitrealis: ⁊ ſeruictium in balneo: ⁊ i ſo
le: vt curſorum ligonizantiū remigantiuꝫ murantiuꝫ ⁊
aratorū. Et modus cōmunis i euentu colice ē vt replea
tur primo monoculū iteſtinuꝫ fece ⁊ flegmate groſſo : ⁊
oppilet: qđ calefactum a circūſtantiū membrorū calidi-
tate vel approximatione auxiliorū: ⁊ cōuerſum i ventū
⁊ extenſum ad iferiora colicam ⁊ dolorem fortē faciat: ⁊
dum non euacuatur monoculum non ſanatur perfecte
imo tunc accidit vt fiat cliſtere: aut euaporatio agitatur
materia i monoculo aggregata : quare dupplicatur do
lor: ſicut accidit etiam i iliaca maxie. Cum.n. cliſtere im
mittitur: materia in gracilibus cōtenta: ad que nō pue-
nit enēa ſbalitur: vt dicit G. ſed ſm virtu. agitatur: ⁊ cō
mouetur: quare dolor augetur. Et qn̄qꝫ cliſtere.i. ma-
teria mota ꝑ ipſum nō hēs exitum per iferiora ſuperiuſ
expellitur: ⁊ cū ſtercore ſimul ꝑ os emittitur: ⁊ eſt mor-
tale: vt dicit G. Et qn̄qꝫ in ſtōaci ore ibibita manet ⁊ fa
cit ſingultū. Et queadmōꝫ colica ⁊ iliaca ex alijs mem-
bris patientibus accidit propter colligantiā vicinitateꝫ
ac cōitatem: ita ex eo paſſio ⁊ nocumentum alijs ꝑueit
membris ꝑpter cōitatem non abſolu. ⁊ ꝑmutatōnē ma
terie ipſius ad ſto. ⁊ ꝑprie iliace. Et qn̄qꝫ accidit ſingul
tus ⁊ vomit⁹ vt dictū eſt: qn̄qꝫ iunctu. dorſi ⁊ aliorum
membrorum articulos: ex quibus dolor, in eis debilis
obfuſcatus ꝑꝑ colice vehemen. vt dicit hip. q̄ ſi ſit ex ma
teria ipſius multa extenſiōe malū eſt: ſi vero ex ꝑmuta.
eſt bona. Et qn̄qꝫ ſit tranſlatio materie. ⁊ permu: ad nē
uoſ: ⁊ accidit paraliſis: ⁊ qn̄qꝫ ad cere. ⁊ accidit epilepſia
vel mlia: ⁊ tunc proprie: cū balneū approximat āte eua-
cuationem: ⁊ qn̄qꝫ propter cōitatem abſolutaꝫ corrum-
pit epatis cōplōneꝫ: ⁊ accidit idropiſis: ⁊ qn̄qꝫ cordis ꝑ
pter vtranqꝫ cōi. ⁊ accidit tremor eius: ⁊ mali. anheli: ⁊
ſudor fri. ⁊ ſicco: ⁊ eſt malum ſignum totum: ⁊ ex colica
⁊ illia: deterior eſt cuius cauſa eſt oppilatio perfecta ex
apāte: deinde ex ventoſi. torquente: deinde ex humore:
deinde ex fece. ¶ Signa dolo. ven. ⁊ inteſtino quedam
ſunt rememoratiua: quedā demōſtratiua ⁊ quedā ꝑno
ſticatiua. Rememoratiua ſunt q̄ remeōrant cauſas eiuſ
ꝑmitiuas extra corpus: ⁊ corpus intranteſ ex poti. ⁊ ci.
qui per naturā ⁊ proprietatē habēt cōmouere ipſum: ⁊
cōſue. etiā eueniendi: inquit.n. Abo. cā eſt que primo eſt
ex qua prouenit iuentio diſpōnis i corpore humāo: que
ex medi. rememora. ac infirmi relatiōe: ⁊ aſtātiū a ſertio
ne habetur. Demonſtratiua ſunt: que preſentem dolo
rem ⁊ ſpeties eius declarant ⁊ cauſas : ⁊ generaliter col
liguntur ex ſenſu qui contrariū impreſſorum ſubito per
cipit i varijs partibus ventris vario mō ſm diuerſitatē
cauſarum ipimentiū ipſum: vt ſuperius dictū eſt. Spe
cialiter autem ex ſignis proprijs diſtinctiuis inter eas: ⁊
proprie iter colicam ⁊ iliacam oꝫ colligere illa ꝑpter cō
uenienti. in earū q: error pōt accidere iducens pericu-
lum ex reſolutiōe virtutis quā iportant: ⁊ ꝑprie illiaca.
vnde dicta eſt ab antiquis: domine miſerer. Inqt abo.
dolor fortis reſoluit virtutem ⁊ membra a ſuis opatio-
nibus ꝓhibet. Circa qđ ſciendum qđ colica ⁊ iliaca q̄
q̄ in cauſis generalibus cōueniant prenarratis: diſtign
untur tn̄ ⁊ differunt in ſpecialitate iparuꝫ: ac ex eis plu
rima cōtingentia: necnō ⁊ in ſpecie doloris i q̄titate ipi
us in loco eius in ꝑmutatione illius in exeuntiū diuerſi
tate ac remediorꝫ iuuamēto. In ſpecialitate cārum naꝫ
iliaca plus accidit ex cauſis ꝑmitiuis ⁊ extri. ⁊ mala cō
plexione ſinguli ⁊ frigida: ⁊ a potu aque fri. non ſm ne
ceſſitatē: ⁊ hec q: gracilia ſunt ſtomaco magis ꝓpinqua
⁊ etiā ab apāte accidenti magis ⁊ ab aere peſtilentie ꝑ-
pter ꝓpiquitatē ad cor ſtōm: quare ꝑmuttatur de regio
ne in regionem: ⁊ de corpore in corpus ad modum pe-
ſtilentis morbi a tota ſpecie venenorū ſumptorꝫ ꝑꝑ vici
nitatē graciliū ad ſtōacum: ⁊ ꝑpter vehementiā virtu-
tis retentiue: q: ſtrictiora ⁊ q: ad retētionem gracilia ſt
granata potius q̄ ad expulſiōem. In ſpē doloris: nam
i iliaca dolō ē magl oppilati. ⁊ tōtuoſ⁹ ꝑꝑ ei⁹ ſtrictura: ⁊
pūgitiu⁹ ꝑꝑ coleraꝫ miſſa ad ea. In q̄titate dolo.: naꝫ
in iliaca dolore maior ſm. G. i. acutior: ineſtinū.n. il-
leon eſt magis neruoſum ſm G. ⁊ magis ꝑncipalibus
propinquū quare ꝑcipitur ⁊ magis virtu. reſoluit: qua
re interꝑtatus eſt ab antiquis. Domine miſerere a quo
noſ tueatur xp̄s q oim eſt ꝓtector. In loco: nā iliaca do
lor ē ſupra vmbli. ⁊ in ipocū. proprie. In permutatione
illius: nam eius mā eſt maioris ꝑmutationis ad mēbra
predicta ꝑpter maiorem vicinitatē: ileō ad ipa ⁊ colligā
tiā vnde ꝑdicta ſequūtur icommoda. In exeuntium di
uerſitate: nam in iliaca egreditur per anum parum : vel
nihil: vnde. G. ileon eſt cum nihil egreditur: ⁊ ſi acuti
us cliſterizetur: ſed per vōitū: ⁊ illud eſt flegmaticū qn̄ꝫ
colericum ru. quandoqꝫ viride erugioſum: vl̄ ꝑſinum
magis: ⁊ qn̄qꝫ nigꝝ ⁊ intenſū: ⁊ plurimū ventoſū cum
eructatione ⁊ raro fetidū ⁊ ſterqlinoſuꝫ: q ſi accidat: vt
emſttaſ tale ꝑ vomitum noiatur ſcroſ⁹s al' fetidus: naꝫ
os eructatio an⁹: ⁊ totū fetet corpus ē mortale ſꝫ: G. ſꝫ
illud eſt plurimū. vidimus.n. ſanari aliquos: item i ilia-
ca vrina eſt colorata multū ꝑpter doloreꝫ iflamantem
acutiorē: ⁊ qn̄qꝫ ꝑpter retētionē colere nō miſſe ad gra
cilia ꝑ ꝑ opilationē accidentē in ipſis: q̄re redit ad cana-
les ⁊ viās vrine ⁊ tingit. Sudor quoqꝫ i iliaca magis cō
tingit ꝑpter dolorē vehe. i ſpūalibus anguſtiā impmen
tem: ⁊ eſt frigidior: i iuuamento remediorꝫ: naꝫ in iliaca
cū vomitu magis ſit iuuamētū cū cliſteri. minus in colica
vō ceteris equalr. Cōſiderabis alia ſigna vel accidētia:
nā plus accidit ex cā añte. ⁊ interiori ſlica ⁊ vētoſa ꝑpter
frigiditatē groſſorꝫ aggregātiū illā: ⁊ ſtercore groſſo ſic
co ⁊ multo: q in eis generaſ ⁊ aggregatur q expellere
nequeunt: ad qđ ſunt ordinata magis ⁊ dolor eſt magis
grauatiuus: extēſiuus ⁊ ꝑforatiuus: ac pungitiu⁹ ex ver
mibus ibidē generatis ⁊ multiplicatis: ⁊ eſt maior: quia
magis ꝑdurās ꝑ longā materie retētionē ex ipſorꝫ ſpiſſi
tudie ⁊ carnoſitate: ⁊ ſſus eius ē infra vmbili. ⁊ circa pe
cti. ⁊ eſt minoris ꝑſtationis nocumētorꝫ ad ſupiora ꝑri-
cipalia: lꝫ ſit maioris ꝑmutatiōis ad iliacaꝫ q̄ econtra: ⁊

hec propter naturam ꝯpōnis ipſorum.ſ.ſitus: ⁊ viarum
aptitudine: atq; materie colō enim cum ſit inferius poſi
tum oppilatione adueniente in eo: materia ſuperfluita-
tis eximis morbo quo a ſuperioribus prouenit ei nō potēs
iferius trāſire regurgitat ſupius ad ꝯcilia: q̄ cū ſint ſtric
ta apte retinēt in eis: ſicq; opilat ⁊ iliacā cāt in eū vero cū
ſit ſtrictum ꝙ recipit a ſuperiorib⁹: licet nō poſſit īfra ex
pellere: illud tñ regurgitando ſupius emittitur p os cū
nulla iter ipſ; ⁊ ſtōacū incidat oppilatio. Et ſiqdē emit-
tatur inferius: cū; ſit ſubtile: ⁊ trāſeat de ſtrictis ad larga
nō pōt retinere in eo vt facit oppilationē ⁊ colicā: ⁊ cum
cliſteri ⁊ colirio i ea egreditur per anū mucilaginoſu; ⁊
ſcibaloſū mucilagine inuolutū: ſeu infectū: ⁊ ſicut vi-
trū liq̄factū cū ventoſitate egrediēs multa ſonante: quod
eſt actu frigidū ſm G. ⁊ tñ in principio paucū eſt: dein-
de multiplicatur: nec vōitu egreditur aliqd niſi propter
cōitate ad iteſtina ⁊ ꝯpaſſionem graciliū ad ea ⁊ ſtomaci
ad gracilia. Et vrina in colica rubet ꝑpter dolorem in-
flāmātē magis q̄ ꝑpter coler regurgitationem ad vias
vrine: ⁊ et ꝑpter cōpaſſionem renū in dolore: q̄re vrina
retinetur diu ⁊ tingit. ⁊ i colica iuuamētū ex cliſteri ⁊ co
lirio maius ē q̄ in iliaca. Cauſas vō doloris interiores
occultas indicātia. ſigna per ordinem percontaberis nā
ſiqdē cā eius fuerit mala cōplō frigida inteſtinorum pa
tiens ſentiet frigiditatem in viſceribus: ⁊ iuuatur calidiſ
frigidis vō triſtat. dolor erit mior. exeūtia quoq; erūt i
digeſta: alba flica vel melancolica ⁊ vento. admixta Si
vō ſit mala cōpō: puta repletio: oppilō: retentio fe. cum
vētoſitatis. ⁊ aliorum ſuperfluitatū egredi conſuetarum
declarat. Et ſiqdē oppilatio ſit ex tortione inteſtinoꝝ ſi
gnificāt ipſā ei⁹ euēit⁹ ſubit⁹ p⁹ motū laborioſū: aut ſal-
tū vehementē: aut caſū aut ꝑcuſſionē: aut luctam: aut to
lerantiā ponderis: aut multā ventoſitatē retētā: rūpentē
⁊ ſeperantē inteſtinū a meſenterio ⁊ circūuoluentē ipſu;
ſicut circūuoluitur i crepatura. Solutō vō ꝯtinui: ſi cā
fuerit doloris: ⁊ cauſa fuerit exterior: ꝑſſus ⁊ inuentio de
mrat. Et ſi ſit iterior: ⁊ ſit tūor acut⁹: dolor acut⁹ dclāt re
gimen quoq; ꝑcedēs grauedo pauca ſitis: ⁊ inflāmatio
exeūtia citria: vel nigra ſimilitudo circūſtantiarum. Et
iuuat frigidis ⁊ ponticis: calidis vō leditur ⁊ triſtatur.
Si vō fuerit vētoſitas: demrāt ipſā ꝑcedens regimen
tenſio ⁊ inflatio, rugitus ⁊ pforatiuus erit dolor: ac ſi ter
rebello perforētur inteſtīa ⁊ exeūtia erunt īflata ſubmer
ſa ⁊ ſupernatātia: ⁊ iuuant ꝯpreſſiōe ⁊ calefcōio ⁊ ꝑprie
ſicco cum cā ventoſitatis humida fuerit: ⁊ non ſicca. Si
vero fuerit eius cā lapis acutus pūgens ⁊ ſcindens: erit
ibi grauedo ⁊ punctio ⁊ remēoratio eius precedenti tpe
alias generati ⁊ educti. Si vero fuerit vlcus apoſtema-
tis: precedere videbis apoſtema deinde exitum puris ⁊
ſanici. ¶ Si vero fuerint lumbrici: ſigna lumbricorum
inferius poita tibi demrābunt: ⁊ dolor erit pungitiuus
Si vero fuerit apoſtema: ſigna erūt dolor fixus in vno
loco cū grauedie ⁊ plurimū: ⁊ iflāmatio: ⁊ tumor ibide;
Et ſiquidē fuerit calidū. dolor erit acutior cu; febre acu
ta ⁊ pulſatione: ⁊ ſiti vehementi inflāmatio erit ⁊ rube-
do in toto corpore ⁊ oculis: licet quandoq; appareat fri
giditas extremitatū arſura inteſtinorū adeo ꝙ operimē
ta pati nequeunt: ⁊ illud ꝑprie: cū ē apoſtema magnum
in eis: ⁊ ē malū ſignum ⁊ mortale. Inquit. n. hipo. i acuti
morbi ſ fritas extremitatū malū. ⁊ ſiq̄dē fuerit colicū: erit

grani. ⁊ pulſatio mior: ſi fe. iflā⁹ ⁊ mordica⁹ vehemētio
⁊ regimē ꝑcedēs decliue ad calidum magis. Si vō fu-
erit flegmaticum: contraria erunt ſigna: et ſi nō ſpē: ſaltē
gradu et frigiditati atteſtātia. iquit eni; Abo. min⁹ cal;
reſpēu magis calidum debet eē frigidum. Si aute; co
lor fuerit propter cōpaſſionē ⁊ cōitatē abſolutā propin
quam: puta ad ſtōm erit apparēns repletio: ⁊ grauedo
in ſtomaco: ⁊ nauſeatia ſatietas cū eructatione ⁊ ſigultu
atque impotētia euomendi eam. Si vō ad epar vel ſple
nē: vl' imittentia colera;: vel melancoliā ſuperfluā prece
dens inflatio epatis: vel opilatio ipſius ⁊ ſplenis ꝯſicies
cum circunſtantijs multiplicantib⁹ illos hūores tibi in-
dicat: ⁊ declarat: ⁊ dolor ſ; periodos exercebatur. Simi
liter ⁊ ſi a toto corpore quod feratur ad regionem: que ſe
cundum ventrē: ⁊ ſi colera fuerit calidis leduntur frigi-
dis vō ⁊ ponticis iuuant valde: vt G. ait: ⁊ expt⁹ ſum
⁊ ꝑprie cū educētibus colerā vel ſanguinē: ⁊ ad ſanitatē
priſtinā reducant. Si aūt ad ſpūalia preceſſio ſitis ptiſis
⁊ vlcerū partium pectoris: quoꝝ ſigna ꝑmiſſa ſūt ſupra
vbi de eis locuti ſum⁹ tibi oñdunt. Silr ſi ad cerebrum
catarrus añs oñdit. ⁊ ſi ad totū corpus diaria ⁊ fluxus li
q̄factiu⁹ ātecedente. ¶ Sed ſiqdē fuerit ꝑpter cōpaſſio
nem ⁊ cōitatē abſolutā: vt ad epar ſplene;: vel mirac apo
ſtematos ſua groſſicie ⁊ grauedine ꝯprimentes inteſtina
⁊ oppilantes ſigna apoſtēatum illoꝝ mēbroꝝ percipies
antecedere. Et ſiqdem ad renes ⁊ vias vrine patientes
ſtrāguiriā propter humorem groſſū viſcoſū aggregatū
aut apoſtēa: vel lapidē ꝯprimente; ⁊ oppilātē iteſtinum
colō dolor inteſtinoꝝ: ſeu colica fuerit: ſigna erūt humo-
ris calidi dñantis ex regimīe circunſtantijs: ⁊ exeuntib⁹
colicā: ⁊ calidis ⁊ diureticis iuuantur: ⁊ fe. ſuperuenien-
te. Inquit. n. hipo. Quibuſcunq; ex ſtranguiria ileos i
naſcitur i. vij. diebus ꝑeūt: ſi nō fe. ſupueniēte mlta vri
na fluxerit. Si vō pp apoſtēa ſigna videbis ꝯpoſtematiſ
ipſorum q̄ infra dicent auxilio ſaluatoris. Si aūt ꝑpter
lapidē quē patiunt renes ad quos cōpatiētia inteſtina ꝯſ
ſa doleāt: ⁊ colicā patiantur: quod frequēter accit ad ve
ram curā expedit ſigna diſtinctia hrē: ⁊ ꝑpria qñ ipſa co
lica vā ē: q: ex inteſtinoꝝ ꝑpria paſſiōe accidat: ⁊ qñ ē nō
vā: q: ex cōpaſſione aut cōitate ad renes lapidem hñtes
ꝑueniat: ⁊ ꝑprie i pn⁹: cū tūc ſit occulta: niſi. n. hcant. ſto
lidus. n. medicus cū curarē voluerit: nō curabit: ſ; magiſ
augebit dolorē. ¶ Eſt ergo aduertēdū ſ; G. ꝙ iter co-
licā verā ⁊ nefreticā grādis ē dñia quā; ꝑtractans Abo.
ei⁹ interpres ait: ꝙ dñia talis ex ſex reꝝ ꝯſideratione acci
pit: ex diſpōne. ſ. doloris ex vicinantiū ꝑprietate: ⁊ ex co
qō ꝯuenit ⁊ ꝯfert: ⁊ qō nō ꝯuenit n; cōfert ⁊ ex diſpoſi-
tione exeūtium ex pte vltie ꝯſecutionis accītium: ⁊ ex p
te cārū añtiū ⁊ ſignificationū. Ex diſpōne autem dolo-
ris: q: diſpō doloris diuerſificatur in eius q̄ntitate loco ⁊
tpe ⁊ motu q̄ntitate vō: qñ ille q eſt lapidis eſt puus: q̄i-
ſit ac⁹: ⁊ colicus ē magnus. Loco āt: q: colicus icipit ab
inferiori pte dextri lateris: ⁊ tendit ad ſupiorē ſiniſtri p
pter ſitu colō ⁊ ſplēis ē qñ dilatat conſtrātur in dextro ⁊
ſiniſtro. ⁊ ſm quoſdā nō incipit colica niſi a ſiniſtra: ſed
illud nō ē veꝝ. nā l; pp eius frigiditate; poſſit eē. nos tñ
ꝯtrariū experti ſum⁹. ꝑterea ē ad añriora ⁊ vſus pectinē
decliuior q̄ ad poſteriora. ⁊ renal' incipit a ſuperioribus:
⁊ deſcendit paulatim vſq; ad locum vbi ꝯfirat: ⁊ eſt de-
cliuior ad poſteriora. ¶ Lpe vero: qm renal ſit fortis hora

differentia
inter veram
et ō veram
colicam.

vacuitatis.colicus vͦo alleuiaꝛ in ea:ꝛ fit fortis i fine ſuo ꝛ añcedit ipꝫ cū ſumiꝛ aliqd:ꝛ colicꝰ incipit ſubito:ꝛ in tpe breui:ꝛ lapidoſus paulatim:ꝛ fit fortis in fine ſuo:ꝛ antecedit ipſū dolor dorſi ꝛ difficultas vrine: deide apparent ſigna ꝛ dolor in colō. Motu āt: qm̄ colicus ad ꝑtes mouet plures. rēalis vͦo frigitur. Ex parte āt vicinātiū ꝓprioꝝ: qm̄ tremor multiplicaꝛ in rēibus ābobꝰ:ꝛ n̄ ꝑtiū colō. Vrīa vͦo accepta ex eo quod ꝯuenit:ꝛ nō cōuēit ē: qm̄ cliſteria ꝛ exitꝰ ꝛ ventoſitatis ꝛ fecis alleuiant dolorē colice:ꝛ nō alleuiant dolorem renum alleuiationem de qua fit curāō in pluribus diſpōnibus: ꝛ medicē lapidē frāgentes alleuiāt dolorez renū: ꝛ non dolorem colice. Ex pte āt eius qō egreditur ē: qm̄ i renali nō ē retētio fecū: ventoſitatq̄ ꝛ rugitꝰ: ſicut i colica. Ex pte aūt vltime ꝯſecutiōis accñtiū eſt: qm̄ dolor crurium ꝛ dorſi ꝛ tremor i rēali ē plus:ꝛ cāus appetitus ꝛ vōitꝰ ꝯſequēs ſlaticus:ꝛ puitas digōnis ꝛ vehementia doloris:ꝛ perductio ad ſincopi:ꝛ ſudor frigidus:ꝛ iuuamentum cum vōitu i rēali eſt minꝰ. Ex pte aūt cāꝛū ꝛ ſignificationuꝫ ātecedētium ē: qm̄ aſſūptio ciboꝛū maloꝛū:ꝛ aſſiduatio nauſeatie ſatietatis: retentio fecis ꝛ ventoſitatis rugitus ꝛ pūctio magis ꝑcedēs in colica ꝛ vrina arenoſa:ꝛ filo ſa ē ꝑcedēs in rnali:ꝛ cū accidit dolor re. fit primo ſubtilꝭ ꝛ cum appet in conſueto pati indicat rnalē. deide fit filoſa ſeu aſpa in vltimo ē arcoſa:ꝛ ē bōa. Et ſiqdē colica fuerit ꝑ cōpaſſionē ad cerebꝝ apoſtematū priuās ꝛ auferēs ꝟſum inteſtinorum quo minꝰ expellāt ſigna apoſtematis cerebri ātecedūt:ꝛ appoito colirio ex acutis nō ſtietur:ꝛ nec cliſteꝛ ipoitū nec ꝑ os ſumptū aliquod acutuꝫ faciat decliare feces: vt nꝫ poꝛꝝ: cepe ꝛ piper in aſſelatione ſentiaꝛ. Et qñꝫ accidit vt fit illic fiſtula coꝛrūpēs ꝟſuꝫ Similiter ſi ꝑꝑ ꝯpaſſionem ad neruos ſpaſmatos: quaꝛ muſculꝰ ꝯtrahiꝛ fortiter:ꝛ retiet ſupflua: videbꝭ ſpaſmū ꝛ tetanū i alijs mēbris manifeſtis. Si vͦo accidat colica ꝑꝑ rupturam videbis appentem rupturam: velꝭ herniā. Reſtat ſigna ad pſciende futurū bonū vel malū enaꝛ. Scias ḡ: qꝛ cū in eo nō ē retentio: ſeu ꝯſtipaͦ multa: nec dolor vehemēs.ꝛ alleuiatur plurimū quāuiſ redeat:ꝛ iuenit eger remediuꝫ ꝑ exituꝫ ventoſitatis ꝛ rmedia iuuare ſolentia iuuant: eſt ſigificatō bona ꝛ icolūis:ꝛ ꝓpe ſi ſpiritus bonꝰ exiſtat. ꝯtraria vͦo ſūt mala. Inqt.n. G. Solentia vͦo iuuare ſuo tpe: ſi non iuuent cuꝫ debeāt iuuare eoruꝫ ſignificatio ꝓtendit i malū ꝓculdubio: qꝛ ſi cuꝫ eiſ accidat vōitus ꝯñs:ꝛ ſingultus: ſrītas ſudoris ꝛ extrēorū perturbaͦrōnis ꝛ ſbeth: ſpaſmus ꝛ ſincopis ē mortale

¶ Cura doloris inteſtio. ſilis eſt cure alioruꝫ mēbrorū quaꝫ ſ. i dolore ſtōi gñalꝛ pertractauius: dꝛet vero ab alijs quo ad nāꝫ mēbri auxilia variātem ꝛ modū vtendi eis. Eſt āt in ea itētio duplex: gñal.ſ.ꝛ ſpālis. gñalꝭ ordinē pōit ꝛ modū:ꝛ eſt. nā ſiqdē puus:ꝛ mediocris dolor fit: vt ſūt ſpēs eius de gñe neutralitatis ſuperiꝰ enarrate ciꝰ ſanatio ē vna res tm̄. nam ad cāe oblationeꝫ oꝫ ageꝛ tm̄. ſiūl.n. cāꝫ ꝛ ſinthoma tollēus nō aūt a ſinthōate. ſic enim augēdo nō itēdimꝰ ad ſanitatē: ſed delcātionē potius. Ait G. adlatoris ē largiri egrāti intētōez: quoꝝ gēit poñtis delcātōez nō ſanitatē. Si vͦo eoꝝ dolor fortis fit ꝛ magnꝰ ꝯſuetas opatiōes ipediēs: vt ē colicꝰ:ꝛ iliacus eius cura erit. iiij. res primo.n. oꝫ ad eius mitigationem inſtaꝛ. deide ad cāe ablationē ſo ꝓcedeꝛ nō eꝫͣ. ſi.n. eꝫͣ ꝓcedāꝰ vita ſilꝭ cū egritu. ꝓuabimꝰ hominē. vnō G. ſi niſtri quod viri opa eſt ſilꝭ cū egtu. vita ꝓuare hominē; tertio oꝫ regimē ordinare.ꝛ quarto accidentiū inſurgētiū poſſibiliū correctioinē ſubiungerē. Que āt ſint dolorem mitigantia:ꝛ quam dolorem auferentia gñalꝛ fueꝛt tibi ſ tradita. vt āt ad ſpecificatōez eoꝝ deuēias ad ꝓpoꝝ: q ad dolorē talē iteſtioꝝ notitiā ꝑſciꝛ oꝫ qꝛ colica ꝛ iliaca i tali cura cōueniūt ꝛ dꝛnt ſic i cura ipſaꝝ itētio poteſt eſſe cōis ꝛ ꝓpria. Cōmunis quidē inqtū in cāis cōueniunt pluribus accideꝛ.n. pōt iliaca ex eiſdē cāis oibus ex qbuſ colica gñatur:ꝛ ꝓinde medicias ꝛ regimē i vtraqꝫ opoꝛtet eſſe eadē Propria vͦo eſt i eis diuerſa inquātū ipſa iliaca ex certis ꝓprijs cauſis: accidere pōt: vel magis a cōibus ſibi ꝛ colice diuerſꝭ ſuperius nūeratis. dolor etiaꝫ in ea eſt fortior. natura quoqꝫ graciliuꝫ inteſtinoꝝ a natura groſſorum varia eſt ꝛ diuerſa. necnō ꝛ accñtia inſurgentia: vt ſuperiꝰ eſt nꝛatum ꝛ ꝓinde ſpeciem medicinaruꝫ quantitatē: ſeu virtutem locū ꝛ modū vtendi eis a medicinis cōibus variare oꝫ. Sciendū ergo qō mitigātia dolorem primā rem cōplentia cōia colice:ꝛ iliace quedam ſūt q̄ tm̄ ipꝛimentem cām: quedā ſūt que vtranqꝫ cauſā ſ. imprimētem ꝛ ꝑcipientē reſpiciunt;ꝛ quedā q̄ percipientem tm̄. Et pria qdeꝫ i ordine ſūt pora:ꝛ quedā ſunt ſimplicia:ꝛ quedā ꝯpoſita. ſimplicia ſūt ſupra in dolore ſtōi nūerata. Compoſita vero ħ inferiꝰ ſubiungētur auxilio creatoris. ¶ Propria vͦo colice ꝛ iliace ac eis ex certa cāꝫ cū de ablatione cāe vniuſcuiuſqꝫ loquemur ꝛ nō obmittemus mittigantia q̄ ꝑcipientē cām reſpiciunt: ibi etiā ſ i dolore ſtomaci hūiſ:ꝛ infra in dolore iuncturarum herbis ꝛ ſimplicia ꝛ compoita.ꝛ ēt q̄ vtraqꝫ tps quoqꝫ modū ꝛ locū vtendi eis: qō ꝓprie ſꝫ G. eſt cū doloroſa: aut calida ſint virtutibꝰ ꝛ ſubtilia cōſiſtentis tunc.n. nō ſolū ꝑcipientē cauſā ſtupefaciendo auferūt: verum etiam imprimentē obtundēdo ꝛ inſpiſſando adequāt eius quoqꝫ diſcraſiā calidam alterāt:ꝛ ad tꝑamentum adducūt. In alijs vero doloroſis frigidis nō ꝯueniunt: cuꝫ dolorem fortem talia expetentem vͦo cauſent.ꝛ ſi per ꝯuerſionem in ventoſitatē talē cauſent dolorē. Iuuamentum imprimunt nō ſine nocumento magno. vſus.n. ait G. talium farmacorū nō eſt niſi inſtare ad ſinthoma. auget eniꝫ hec diſpoſitionē hāc.ꝛ eā difficile ſolubilē opanꝛ vtutē debilitando calorē ꝛ ſpm obtūdendo:ꝛ ſuffocando vel extinguendo maxime ſi recentia ſūt narcotica ꝛ mīta:ꝛ poros mebroꝝ ꝛ inteſtinoꝝ inſpiſſando. ꝓinde rem magni erroris componūt: qui talibꝰ farmacijs in talibuſ vtuntur vt in ſeipſo. Ceſar medicus ipſe fecit: niſi caſu quo euitari nō poſſunt: vt puta cum talia frigida doloroſa ventoſa fuerit:ꝛ perforando fortem inducant doloreꝫ: ad curꝰ mitigationem cum alia mitigantia anodia non contulerunt: nec euacuantia propter reſolōnem vtendum eſt eiſ ſed cum modo: vt ſuperius magiſtratum eſt. ¶ Specialis autem intentio in cauſe cuiuſlibet imprimentis dolorez abſciſſione verſatur: que rēa eſt cura:ꝛ ad perfectionem eius neceſſario comprobata: circa quam deinceps ſigillatim per ordinē procedemus incipientes ab inferioribus cauſis ꝛ proprijs inteſtinis ipſiͣ exūtibus. Siquidem ergo cauſa earum ſit materia frigida flegmatica alterans: replens ꝛ oppilans inteſtina: cura eſt due res: digeſtio ꝛ euō. digeſtio aut fit cum ſubtiliantibus ꝛ incidētibus:ꝛ poros dilatantibus. Inquit enim Ga. Secant enim ambo humorum groſſiciem: acetoſa ꝛ pontica: hec

cuꝫ frigiditate: hec vero cuꝫ caliditate. Talia aũt ſunt ſim-
plicia ⁊ ꝯpoſita q̃ infra dicent̃ opitulãte xp̄o. Simplicia
vo ſũt anodia in dolore ſtomaci numerata. ⁊ alia magis
calia nõ multum excedẽtia: ⁊ proprie in pͥncipio: cum mã
fuerit multũ abũndas. cum. n. cã nõ pñt ꝯſumeř: ſeu reo
ſoluere diſſoluẽdo in vaporẽ ⁊ ventũ ꝯuertũt: ⁊ ſic do-
lorẽ augẽt imiſſa ⁊ euaporata vt ſupra in cura inflatiõis
ſtomaci dc̃m fuit. Talia ſunt origanũ: calamentũ: pule
gium: iſopus ortenſ: ameos: maiorana: ſicla: neuſc̃: meu
enula: gallia: radix peonie: ſtercus columbinũ: ⁊ adib:
fel tauri: abrotanũ: aſpaltũ mirrha: ſcordeon: ⁊ aſſa feti-
da: ſiſeleos: ireos: andacoca: laurus ⁊ bacche eius. anetũ
tribuli: naſturcium muri: ruta: galanga crocus ⁊ vinum
antiquũ: ſparagi: ⁊ ſilia cliſterizata ⁊ ſumpta ſimplicia: ⁊
ꝯpoſita ſm̃ omnem modum: ⁊ etiã exterius applicata p
modũ empli ⁊ aliuꝫ. In proceſſu vero cũ materia fuerit
diminuta: ⁊ euacuata calidiora poteris miniſtrare ad reſo-
lutionẽ ⁊ ꝯſumptionem reliq̄: qualia ſũt pip alleũ ſina
pis: ꝫinꝫi: ⁊ ſimilia abſtergentia: ⁊ riptica. i. radẽtia ⁊ eua
porantia. Abſtergentia ſũt centaurea minor: vrtica: ſemĩ
eius aſſarũ: ſuccus blitis: ſalis ſpecies: ⁊ baurach: ſulfur
mercurialis: ⁊ ſuccus eius: ius gallorum antiquorum:
cartamus: ⁊ ſtercus cãis carice: ⁊ ſi cliſterizata ⁊ ſumpta
Et fortiora illis ſunt iera. G. aloes polipodium: ſerapi
num: ⁊ alia laxatiua leuia: que nõ agitant: ⁊ commouent
materiã: ⁊ ſĩa trahunt ab alijs membris ad inteſtina. tra
hendo enim ad ea dolorem augent. ⁊ ex eis ſunt vomi-
tiua que ſĩa vomitu ſoluunt: ⁊ ſic trahũt ad ſtomacũ: nõ
ad iteſtina: q̃ ſupra i cura ſtomaci hũiſti in libro ꝯſolatio
nis medicinarũ. ¶ Euaporantia ſũt iterius ⁊ exterius
approximanda. Et ex eis ẽ balneũ termarum: ⁊ ex aqua
maria vel dulci hñte ṽtutẽ predictaꝝ. pꝰ p̄dicta approxi
matã proprie cũ p̄dicta dolorẽ nõ ſedãt. qñꝫ vero oꝫ ãte
approximare. ſedat. n. dolorẽ: prouocat vrinam ⁊ ſomnũ
⁊ cũ maturat: ſi cibꝰ ſit: ſiue humor. Inquit Abo. Eſt
aũt cũ balneũ cibũ indigeſtũ digerit: ⁊ humorẽ crudum
maturat: etiã acutũ ſi ex aqua dulci ⁊ tepida fiat ſimplici
ſm. G. Et ꝓprijs eſt petroleũ inunctũ vel cerotum: qđ
ſcripſimus cap. de ciclamine: ⁊ fricatio cũ manu vncta ex
oleis calidis: ſicut anetino de lilio: de ſpica: de caſtoreo
⁊ alijs ſupra in ſtõ dictis: ⁊ dolore iuncturarum: ſi ſup-
ponantur que caliditatẽ cõſeruent: ⁊ augeant: vt eſt pel
lis vulpis: ⁊ proprie ſaculi ex pulueribus ſpongia: ⁊ ſu-
barum eſt bonum in ventre ⁊ ſapo. ſemen raſani ⁊ aqua
multum calida: etiam ſumpta que colicaꝫ reſoluit ⁊ ſple
nem. Sed oportet ꝙ ſint multotiens hec: ⁊ predicta rei-
terata donec multitudo materie tota ſit euacuata: ſint cũ
intermiſſione ſpatij donec natura confortetur ⁊ materia
digeratur approximata euacuantia. ꝙ ſi predicta euacuã
tia non ſufficerint per multitudinem: groſſicie: ⁊ viſcoſi
tate materie nõ eſt malum: ſi confortetur cum alijs: que
materiã educãt cũ virtute: ⁊ ꝓprie in iliaca. ⁊ ſi trahant
ab alijs ad inteſtina cito: ⁊ nõ retineant cum ſua tarda: ⁊
debili operatiõe in eis: vt eſt agaricũ in frigida: ⁊ aloes
in calida. ¶ Confortetur ergo cũ colloquintida ⁊ ſpecie
bus gummoꝝ: ⁊ in calida cũ diagridio rẽficato: ⁊ alijs
facile ⁊ cito ſoluentibus appropriatis quẽ in libro conſo
lationis medicinarum ſufficientius habuiſti. Sint autẽ
ſi ſufficit quantitatis pauce ſic eniꝫ ſoluendo: ſi quod no
cumentum extractione humorum ad ipſa afferant: non

durabit: ſed cito tranſeundo iuuamentum ilico maius
ſequitur. Et proinde talia per iferiꝰ poſita ⁊ cliſteriza
ta i colico ſũt meliora quã p os ſumpta ⁊ prope ſi aliqua
antiquam vel nouaꝫ egritudinẽ patiant̃. Euacuãt eniꝫ
a groſſis prope inteſtinis: nec a toto corpe trahunt ad eã
rẽ de qua ſit curandũ nec debilitãt ſicut illa. Ideoque in cli
ſteribus ſtanduꝫ nec p os aliqd ex ill' ſumendum niſi ab
alijs membris ⁊ toto corpe aliqd influat ipſis vt infra di-
cetur auxilio ſaluatoris quo caſu ad cautelam ſecum et
ſcibalorum euacuationem oꝫ premittere vt ifra dicetur
Uomitus quoq; ⁊ võentia locũ i ea nõ hñt niſi cũ a ſto
maco ⁊ a ſuperioribus inteſtinis aliqd ad ipſa groſſa mitta
tur: quod declarat grauitas ſupra vmblicum ⁊ nauſea:
alit ãt nature cum a vilibus traherent ad nobilia ducent
quod ẽ maxime vetitũ. In iliaca ṽo egros oꝫ ꝙ talia ſu
mant per os ⁊ prope vomitiua. pmo eni educũt a gracili
bus cum ſint ſtomaco aſſociata: deinde cliſteria imponã
tur ad fecum reductionem ⁊ humorum inferiꝰ tractionẽ
quamuiſ cõmode non educantur qđ ſi nõ ſufficiant p os
⁊ fortiora ſumantur ſimplicia ⁊ cõpoſita q̃ ifraponemus
⁊ prope cum ab alijs ifluat ill' vt dictũ ẽ. Tp̄s ãt cliſteri
zandi ⁊ propinandi ſolutiua ventris ẽ cuꝫ cibꝰ iã digeſtꝰ
in ſtomaco fuerit ne aliqd cruduꝫ trahatur ad inteſtina
per cliſteria: neque medicina ſolutiua ventris efficiat̃ vo
mitiua: natura enim ſtomaci grauata cibo ſupueniẽte far
maco ſolutiuo magis grauaſſet moleſtatur: q̄re ad vtri
uſq; euacuationẽ anteq̃ deſcendat vomitu incitatur ex
quo ipſa valde deijcit̃ a dolore precedente deſecta qđ in
re vite valde timoroſũ eſt. Et q: p̄dicta ſũt acuta ⁊ inflã-
mãtia maxime cum corpa ex dolore ſint calefacta ne leſio
coꝝ ad principalia tranſeat ⁊ fumus ꝓprie cũ cliſterizata
ſeu bibita nõ ſoluant: vel ſi ſoluant nõ inferius ſed p os
⁊ ileon ꝓprie oꝫ vt principalia cuſtodiant̃ cuꝫ frigidis ⁊
ſtipticis aromaticis: puta cerebrũ cũ oxitodino cor cum
roſis ſandal' ſpodio ⁊ camphora epithimatis. Epar cum
eiſdẽ ⁊ ſtomacus cũ oleo maſticino vel de citonio vl' mir
tino ⁊ pauca maſtice ſuper aſperſa Quod ſi ſitim patian
tur meliꝰ eſt tolerare ſi poſſibile eſt: ꝙ ſi nõ paruꝫ dabis
ex granatis dulcibus: vel iuleb cũ calida aqua. Iuuat. n
talis potus cuꝫ cito penetret ⁊ humectet: ꝙ ſi cliſterizata
nõ ſoluant iuuent̃ per inferius cũ colirijs: ⁊ per ſuperiꝰ
cũ humilis mollificantibꝰ maturantibꝰ ⁊ abſtergentibus
vt ẽ ius galli ſimplex vel ꝯpoſitũ: ⁊ deinde cũ ſtipticis ⁊
ponticis paꝝ ſumptis ⁊ etiã calida ꝓprie. Si ṽo cã eiꝰ fu
erit ſtercus groſſũ durũ ⁊ ſiccuꝫ in iteſtinis intercluſum
cura ẽ due res. Prima ẽ mollificatio duriciei ⁊ ſiccita-
tis ipſiꝰ. Secunda ipſius mollificati euacuatio. Primã
rem ꝯplẽt mollificãtia interiꝰ ⁊ exterius approximata. inte
rius ãt per os ſumendo iura pinguia carniũ ⁊ ꝓprie gal
linaꝝ ſiue galloꝝ ſimplicia ⁊ ꝯpoſita vt ſupra in antidota-
rio nr̃o diximꝰ ſpẽs oleoꝝ. ſ. ſiſaminum violaꝝ: ⁊ amig-
dalis niſi adſit fe. tunc. n. loco eius dabis i potu aquaꝫ or
dei vel prunoꝝ ſebeſten ⁊ iuiubarum tamarindoruꝫ ⁊ le
nientium ⁊ alioꝝ fructuum frigidoꝝ ⁊ herbaruꝫ vt mal
ue viole ſicle atriplicis ⁊ ſpinaciorum mucilagines fenu
greci: pſilij: ⁊ dactilorum ſecũdũ ꝙ neceſſitas te vocabit.
Et ex ꝓprijs ⁊ expertis ẽ mel caſieſiſtule ſumptũ ⁊ cliſte
rizatum. ꝯplet. n. vtrunq;: ſed oꝫ vt poſt horum ſumptio
neꝫ moueant̃ fortiter vt deſcendãt detenta ⁊ feces faciãt
deſcendere detinentes ⁊ cliſtẽria ſ[illegible]oꝫ: deide cũ predictis

Exterius empla ⁊ vnctiones ⁊ fomētatiões ex ꝑdictis ⁊
fricatio tractiua ventris cū manibus ⁊ oleis prenarratis
Secundam rem ꝯplent ꝑdicta oīmia riptica ⁊ ſolutiua
cliſterizata ꝓprie vel ꝑ os ſumpta ꝓut diſpoſitio exigit
Sed ad pfectam curā: ⁊ in via preuiſionis a recidiua oꝫ
vt cā ſiccitatis ⁊ indurationis fecū auferatur oīno. ſi ḡ ſic
citatis eius fuerit cibꝰ ſiccus ⁊ paucus cibeť cū predictis
herbis cū carnibꝰ coctis pinguibꝰ ⁊ iuribus ipſaruꝫ. aut
ante cibū premittať fructus maturi lubrici nō ventoſi vt
carice pruna ⁊ perſica ſicca: deinde multiplicenť cibi nu-
trimenti multi noti. Si vero multa caliditas ſtomaci ⁊
iteſtinoꝝ deſiccans ⁊ cōdenſans ſic predictis oꝫ vtaris
recētibus ⁊ frigidioribus vt lactucis ſpinacijs atriplici-
bus litis ſolatro portulacis mucilagine pſilij ⁊ melone i
do. Et cibes eum gelea ⁊ aqua ordei potabis eum infri
data vino limphato cum ipſa. Si autem cauſa fuerit for
titudo retentionis ⁊ debilitas expulſionis inteſtinorum
miniſtrabis predicta lubrica quibus admiſcebis aliq̄ acti
ta moleſtātia vt porrū cepas ſiclā ⁊ alea cum multo ſale.
Et ſi cum debilitate ſenſus fuerit miniſtretur in ſolutio
ne eius iera ⁊ agaricum: iera hermentis ⁊ pillule de ſera-
pino ⁊ confortabis: deinde naturam ⁊ ſpūm cū tiriaca ⁊
mitridato diamarte teodoricon ⁊ ſagenea. ¶ Et cibabis
eos carnibus laudabilibuſ. ſilr ſi fuerit ex debilitate in la
certis ventris. Si autem illud ſit: qꝛ colera vt conſueuit
nō mittatur ad inteſtina corrigať oppilatio epatis ⁊ pori
ciſtis vt ſuperius in epate dictū eſt. Si vero ſiccitas fecū
ex multa prouocata fuerit vrina extrahe feces cum pre-
dictis: deinde miniſtra ea q̄ minorāt vrinam nō cū retē-
tione ventris vt ſūt zarur bdelium mechium excorticate
lētes ⁊ pontica q̄ per ſe faciūt: ſed q̄ minorando vrinā le
niunt nām vt ſūt dactyli paſſule dulces penidij caſſia: ⁊
ſilia: q̄ illud ꝑ acidens operamur. Si quoqꝫ ex raritate: ⁊
reſolutione corpis illud accidat prohibeatur reſolutio: ⁊
ſudor prout ſupra in cura cordis diximus. ¶ Et cibetur
groſſis ⁊ viſcoſis quantū poterit tolerare: ⁊ exponatur
vētris ⁊ irrorationibus frigidis ⁊ quietibus ⁊ ab artibꝰ
laborioſis abſtineat ꝯſuetis. Similiter āt ſi ex lapide fu
erit dolor cauſatus ꝑdictis humidis ⁊ lubricis ac abſter
gentibus corrigatur ⁊ educatur qbus admiſcēda ſūt aliq̄
ex frangētibus lapidē in renibus ⁊ veſica. ſi. n. i remoti-
oribus lapidē frangūt mltomagis in ꝓpinqoribꝰ inteſti
nis. Sed ſi ex vermibus cū iterficiētibus ⁊ educētibꝰ ꝓ
vt infra in cura eoꝝ dicemus. porro ſi ex ventoſitate iter
cluſa ⁊ pforāte cū extenuātibus iterius ⁊ exterius appro
ximatis ꝓcedens ꝓut ſupra in cura inflatiōis ſtomaci e-
patis atqꝫ ſplenis plenius dēm eſt. Si vō ex ventoſitate
torquēte inteſtinū cura erit vt ſituetť ſupinus in loco tpa
to ⁊ manibus iunctis cū oleo de enula vel nardino vel
caſtoreo fricetť vēter leuiter: ⁊ cū tactu ſubtili adequante
inteſtina ⁊ reducēte ipſa ad ſitū ⁊ ſtatū pſtinum: deinde
extenuātia ⁊ reſoluētia miſtrenť ꝑdicta ſuperius ⁊ iferiꝰ
cū cliſteri qō cruribꝰ eleuatꝭ ⁊ ꝯpreſſiōe ſuaui manus re-
pellatur ad ſuperiora vt ꝑueniat ad gracilia inteſtina de
inde ventoſetť locꝰ ⁊ propinetť oleū de kerua cū vino al-
bo vel rutaceo loco eiꝰ ⁊ vngať ex eis dorſum ⁊ ſtrigant
crura fortiter valde. Quod ſi cā fuerit hūor melācolicꝰ
lꝫ raro ꝯtingat educať cū proprijs cliſterizatis vt ſūt ſti-
cados: polipodiū: epithimū: cortices radicum mori: bo-
rago: bugloſſa: ⁊ ſuccus earuꝫ cum diaboriginato ⁊ dia

bugloſſato ⁊ diaſene: ⁊ ſumptis vt eſt decoctō epithimi
pillule de lapide lazuli: et lapide armeno: ⁊ colirijs fac-
tis ex eis iuuenť vēter quoqꝫ ⁊ ſpleū euaporeť ex armel:
ſticados: origano: ⁊ camomilla in aceto decoctis: ⁊ ꝓprie
cum a ſplene influit iſtiſ. Et ſiquidem ſanguis congela-
tus fuerit euacuetur cum diſſoluentibus ⁊ educētibꝰ ꝓ
ut i ſtomaco diximus. Si aūt ſit apoſtema cā eius ſtude
bis curare apoſtema ſm diuerſitateꝫ ſpērum eius prout
ſupra i ſtomaco diximus. Et ſi ꝯtingit plurimū qꝛ ꝑdic-
te cauſe ſil ꝯueniant in cauſalitate doloris: quare oꝫ vt ꝑ
dictis ſimul medicinas ſil commiſceas vel nunc vnā nūc
aliā miniſtrabis. Et quoqꝫ ſi ex ruptura ⁊ deſcenſu inte
ſtinoꝝ in oſcum dolor cauſeť cura erit due res. Prima
eſt iteſtina ad locū ꝓprium reducere. fit autem cū molli-
ficātibus cataplaſmatibus: deinde cū eleuatiōe cruriū ac
manuū ꝯpreſſione ſuaui repellēte ſupiꝰ. Secunda ē rup
turā regere cū ligaturis ⁊ ꝯſolidātibꝰ emplis: ⁊ per os ēt
miniſtratis. Et ſi quidem cauſa eius fuerit ſolutō ꝯtinui
inteſtinoꝝ: ⁊ fuerit ex cā exteriori puta vulnere ⁊ percuſ
ſione ſcindēte ſi penetret vſqꝫ in vacuum ipſorum ē mor
tale. ⁊ maxime ſi in gracilibꝰ fuerit. Inquit. n. hipo. Si
inteſtinoꝝ indicať aliquod gracilium nō ꝯglutiatur nec
ꝯſolidatur. Si vero nō ptranſeat in profundū cū ſtipti-
cis ⁊ ꝯglutinantibꝰ regatur que infra dicenť ſectione ſecū
da. Et ſi fuerit vlcus mūdificare oꝫ pmum: deinde con
ſolidare. Si autē cauſa iteriori fuerit puta ab hūore acu-
to pūgente actu ⁊ ſoluēte effuſo ⁊ collecto in iteſtinis: tūc
dolor erit nō de genere colice vel iliace vere: ſed mēdo-
ſe: ⁊ ꝓprie ē de genere pūctionis: ⁊ erit dolor pūgens in
cura excitatur ex eo. ſ. qꝛ ipſorum inteſtinoꝝ dolor pluri-
mum ex cauſa frigida ꝓuenit humoroſa ⁊ vētoſa ac fecū
conſtipatiōe qbus calida approximata vt predictū eſt iu
uamentum pſtare cōſueuerunt ⁊ frigida nocumentum.
Proinde ꝓcedunt ad eius curaꝫ cōiter ſtolidi ⁊ ꝓuidi
medici cū calidis ⁊ aperientibꝰ ex qbus dolor exaſpatur
⁊ acuitur cū ex eis talis humor ſubtilieť ⁊ inflegmetur ac
bulliat curratqꝫ ad iteſtina effrenꝰ ⁊ trahať ⁊ ꝓprie cū ab
epate ⁊ ciſti fellis vel toto corpore iſluat illis. Recta itaqꝫ
cura eſt talis hūoris ꝯplexio adequeť: ⁊ obtundať eius a
cuitas ⁊ ſubtilitas inſpiſſeť: ⁊ ꝯſtipentur vie per quas in
fluit. Confortenť inteſtina ⁊ educatur quod fluxit ⁊ hec
primū cū rectificatione regiminis ⁊ ꝯuerſione ipſius ad
frigidum ⁊ humidū quod eſt notū. Et cū frigidis humi
dis lenientibꝰ etiam cliſterizatis prius ⁊ ſumptis deinde
Et ꝓprie in colica qualia ſūt viole: malue: iuiube pruna
ſebeſten: furfur: fenugrecū: ⁊ ſicla cliſterizata cū oleo vio
lato zuccaro violato ⁊ caſſiafiſtula. ¶ Et ſumātur pruna
perforata cum acu: ⁊ infuſa cum iuleb. criſomila ⁊ perſi-
ca: caſſiafiſtula: tamarindi: tereniabin aqua fructuum: ⁊
ſirupus violatꝰ: vel de ſucco roſ. cum aqua ordei: ⁊ gra
natorum murorꝫ. deinde pontica nota que comprimē
do effuſam humiditateꝫ exprimant ⁊ educant ⁊ influēte
ab epate ciſti vel toto corpore cōpeſcendo retineant quo
caſu epar ⁊ ciſtis: ⁊ totum corpus rectificatur ꝓut in cu-
ra ictericie diximus. Cliſteribus quoqꝫ addantur oleuꝫ
onſancinum vel ro. ſuccus portulace aqua ſumach: vir-
ge paſtoris ſpodium ⁊ adeps hirci ⁊ ſimiliuꝫ vt anatis ⁊
galline. Et ſi materia imbibita fuerit adminiſtrabis cuꝫ
eis ieram ⁊ ſcāoneam cū pillulis de aloe. Et ſi expediat
admiſcebis illis ſtupefacientia: ⁊ proprie tiriacam nouā

quoniam confert cauſe imprimenti: ⁊ percipienti vt ſu-
pra dictum eſt. Et ſi quidem ſuperius petens impetum
faciat ad os ſtomaci ⁊ vomitus prouocetur ſi facile ſit: ſi
vero nō inferius trahatur cliſteribus fricationibuſ extre
morum ⁊ ligaturis doloroſis fomenti mordentibus ⁊ vē
toſis. Si quidem humor talis ſalſus fuerit miniſtrabis
cum illis ſubtiliantia ⁊ abſtergentia qualia ſunt cartamꝰ
ſuccus alibleb ⁊ ſicle ⁊ baurach ⁊ ſal in quantitate ſupe-
rius vō ſiclā decoctam ⁊ almuri. cappares quoqꝫ ꝯditoſ
cū ſale ⁊ aceto ⁊ iere admiſcebis agaricū ⁊ collogntidā
⁊ ſila. Stercus quoqꝫ adib dabis qđ ē huic egritudini-
ꝓpriū. ſit aūt in vino diſſolutū ⁊ inunctū cū oleo nardi-
no ⁊ ſuſpenſū in colle: etiā cū filo de lana aīalis qđ lupꝰ
comedit: ⁊ ſit illud quod comedit oſſa ⁊ illud eſt album
⁊ in rubis inuenit ſuſpēſum. Et ex eis eſt cornu cerui ad
uſtum cū vino in potu ſumptū: qm̄ ſedat ſtatim. Si vō
cā eius fuerit acutꝰ cibus vel potus ꝓuocet vomitꝰ cū
aqua tepida: ⁊ olō ſiſamino vel butiro ⁊ propinet lac: cō
uertatur quoqꝫ regimē ad frigidū ⁊ vnctuoſū. Quod
ſi cā eius fuerit ſanies a ſpūalū vlceribus miſſa: cura eſt
due res. Prima eſt mūdificatio ſaniei cū cliſteribus ꝓ
dictis abſterſiuis ꝓprie. Secunda ē vt vlcera ſpūalium
medicent ꝓut ſupra in pma ſectiōe dictū ē. Si vero ſit
humor a cerebro miſſus: cura eius erit cura catarri quā
ſuperius diximus. Si vero a toto corpe vt in diaria ⁊ ſi
milibus: cura erit cura diarie ⁊ fluxus liquefactiui de q
bus ſubſequēter dicēꝰ auxilio ſancti ſpūs. Si vō ꝯpreſ-
ſio ex via apoſtēatis vt epatis ſplenis ⁊ lacertoꝝ almirac
cura ē cura apoſtematis illoꝝ mēbroꝝ que ſuperius di
cta eſt. Secunda eſt mundificatio ⁊ ꝯfortatio inteſtinoꝝ.
Si vero cā doloris fuerit ꝯpaſſio ad renes lapidē ha-
bentes cura erit due res. Prima erit cura lapidis renū
quā infra ponemus. Secunda eſt mūdificare iteſtina a
ſupfluis ⁊ ꝯfortare ne debilitate retineant ſuperflua ⁊ co
licā veram: ⁊ propriā incurrāt. Si vero paſſio eiꝰ ſit cō
paſſio ad cerebꝝ apoſtematū ⁊ neruos patiētes ſpaſmū
vel tetanū cura erit ē cura apoſtematis cerebri quā pre-
miſimus ⁊ etiam ſpaſmi. Si vero a cauſa exteriori acci
dat q plurimū eſt iliace, vtputa a mala cōplōe frigida
⁊ pura impreſſa a potu ⁊ balneo aq̄ frigide vento ſeptē-
trionali vel ſeſſione in lapide frigido cura erit due res.
Prima eſt vt auferatur cauſa. ſecunda eſt vt caleſiant
inteſtina per cibos ⁊ medicinas calidas intus ⁊ extra ⁊
per om̄ modum approximatas ꝓut ī cura male cōplō
nis frigide ſtomaci diximꝰ. Si vero ab ea re peſtilēte ac
cidat/ Cura eius eſt quā ſupra in cura egritudinum cor-
dis diximus. ſimiliter ſi a veneno ſumpto cura eſt quā
ibidem prediximus. Si vero fiat a cibis ſtipticis ⁊ pōti-
cis ꝓprietatē hn̄tibus colicā ꝯmouere atqꝫ cāre: cura il
los educere cū lubricis ⁊ ꝓuocatione vomitus: ⁊ ꝓprie
in iliaca. Regimen āt ordinandū ē duplex. ¶ Unum eſt
curatiuū Et aliud preſeruatiuum. Curatiuum eſt vt re
gantur in aere temperate calido ne fortitudine doloris
⁊ caloris aeris reſoluantur. Exercitent pedibus vel ma-
nibus vel reuolutionibus in ſtratu quantum poſſibile ē
Et dormiant deinde quantum oꝫ proprie poſt reſolutio
ventris ⁊ ſupra inanitionem niſi cauſa calida fuerit: abſti
neant vero ⁊ ſitiant quantum tolerareqꝫ valent donec re-
pletio corrigatur: proprie ſi a frigida cauſa fuerit ⁊ vento
ſa: ⁊ tunc ſufficit eis ius cicerum ⁊ gallorum antiquo
rum ⁊ panis furfuraceus ſiccus cum alleis ⁊ vinum anti
quum ⁊ aliquod ex extenuantibus ventoſitatem. Galiꝰ
vero ait ꝙ operarioꝝ quidā cū ſentiebat colicum dolo-
rem cingebat ſe nō pꝰ cincꝰ. Comedebat aūt cū pane
allea nullā derelinquēs ꝯſuetam geſtionem. bibebat aūt
ꝑ totum diem nihil. ad veſpeꝝ vero meracꝰ: deinde dor
miebat ꝑ totam noctem. mane vero ſurgebat oīno indo
lorabilis. Si ergo alendi ſunt niſi ad reſolutionem per-
ducantur propter doloris vehementiam ⁊ euacuationē
⁊ proprie in iliaca. Tunc enim oportet vt cibus ſit facilſ
digeſtionis ⁊ boni nutrimenti lenitius lubricus ⁊ abſter
ſiuus ſicut ē aqua carnis diſſolute vel diſtillate: ⁊ colate
⁊ proprie columboꝝ iuuenum nō pinguium: ⁊ galloꝝ
iuuenum: vitella ouorum ſorbilium: medulle diſſolute
in iure vel vino. ⁊ qn̄qꝫ oportet in iure eorum vt ponat
cartamus: alubleb: ſemen vrtice: ⁊ polipodiū: turbit vel
ſcamonea diſſoluta prout īuitat neceſſitas. Et ꝯdite ciba
ria cum porro alleo ⁊ ſale ⁊ ſpēbus puta cinamomo: zin-
zibe. origano: pipere: cimino: ⁊ aniſo. Et ex fructibus cō
cedātur carice paſſe dulces ⁊ capares conditi cum aceto.
Et ex oleribus ruta ſicla ſinapis. vitent vero groſſa vi-
ſcoſa frigida ſtiptica ꝯſtipantia ⁊ ventoſa. Si vero a cau
ſa calida fuerit quies eſt magis ꝯueniens: ⁊ ſomnꝰ ſupra
repletionem: nec nō plurima abſtinentia ⁊ cibus humi-
dus leniens ⁊ lubricus frigidus: vt eſt ius herbarum: ⁊
⁊ fructuum predictorum ſupra in cura pungitiui doloris
⁊ potus aque ordei. Uitent vero ſtiptica ⁊ pōtica niſi cū
cauſa illa influat ī inteſtinis ex alio: tunc enī ibi compe-
tunt vt ſuperius dictum eſt. Et cibus difficile corruptibi
lis vt factus ex ꝯdro in aqua decoctio imiſſis granis ma
lorum granatorum ſicut Galienus oſtendit. Et potus
etiam frigidus nō veri frigoris ſi ſiticuloſus: ⁊ hora eſta
tis fuerit. Sed ius galli decrepiti negatur omnino: ina
nitō eſt cōis ⁊ quotidiana cū proprijs repletio eſt nociua
⁊ retentio fecis ⁊ ventoſitatis petentium exitū. Anime
vero accidentia per ſe nocent generaliter oī ex omni cau-
ſa in quantum naturam exterminant ⁊ debilitant. Per
accidens autem ꝯferunt inquantum naturam inflāmant
⁊ infrigidant ⁊ diſtrahūt a dolore. Specialiter autem ꝯ
ferunt vt ira ⁊ indignatio in eo q eſt ex cā frigida gaudi
um vt triſticia ⁊ timor in eo q eſt ex calida. Si vero ab a
poſtemate fuerit regatur ſicut in apoſtemate ſtomaci dic
tum fuit. Regimen vero preuiſiuum infra ponemus au
xiliante xp̄o. Circa correctionem vltimo accidentium i
ſurgentium eſt inſtandum ſecundū diuerſitatem ipſoꝝ
quorum vniuſcuiuſqꝫ que res curationē in proprijs ca
pitis vbi de eis dictum eſt vel infra dicetur. Poſitis in-
genijs curationis ad dolorem ventris: ⁊ ſpecies eius an
numeratis ſimplicibus medicinis quibus compleri ha-
bent ⁊ debent ad ſubiunctionem medicinarum compo-
ſitarum deueniemus quibus valeant vbi ſimplices non
ſufficerent per cōpleti. ¶ Sciendum ḡ ꝙ ex eis ē dā ſūt
enemata. quedā colitia quedā vomitiue. quedā ſirupi. q̄
dam electuaria. quedā trociſci. quedā potiones. quedam
pillule. quedam emplaſta. quedam euaporationes. que-
dam vnctiones. quedam balnea. quedam olea. ⁊ quedā
ventoſe. Et ex enematibus quedam ſunt ad frigidam ⁊
flegmaticam ex quibus eſt: quod digerit ⁊ eſt. ℞. florum
camomille melliloti abſinthij pitarie calamenti origani
malue ana. M. i. fenugreci ſeminis lini an. ℥. i. caricaꝝ

ꝛ.iſopi.℥.i.cimini aniſi feniculi an̄.℥.ſ.furfuris partem
i.bulliant in aqua fontis ⁊ in tribus partibus particula-
ribus diſſoluantur mellis ꝯmunis.℥.ij.olei anetini.℥.
ij.ſalis communis quod ſufficit. Oportet autem vt for-
ma cliſteris ſit ſecundū meliorem modum: ⁊ eſt vt fora-
men eius canne ſit ita largum vt cito iniciatur: ⁊ quanti
tas eius: ſm̄ quantitatē corpis ⁊ etatis ſimiliter ⁊ enema
⁊ ſit calidum in hoc caſu tepidū: i alio nō frigiduʒ. Tem
pus eſt dictum ſuperi⁹ vt cū iam digeſtus fuerit cibus: ⁊
ptranſierit: ⁊ eſt ſm̄ G.poſt ſex horas ſumptionis ipſius
⁊ plus. Sitqʒ modus iniectiōis ſuauis. Ad hec igit̄ ca-
nella cliſteris inungat̄ oleo dulci ⁊ impellat̄ enema cum
expreſſione ꝯtinua vt aer nō ſimul impellat̄ cuʒ eo ⁊ ſua
ui in colica forti in iliaca. ſitqʒ corpus ſupra genua: ⁊ incli
natio capite ſituatū. ⁊ qn̄qʒ oʒ eleuare crura vt ad ſuperi
ora melius appellat̄. Sitqʒ ſituatus infirmus ſupra ven
trem: in colica vera ⁊ iliaca ⁊ ſupra renes ⁊ dorſum in co
lica nō vera ⁊ nefretica: vl' ſupra latus patiens. Deinde
venter manibus fricetur ⁊ moueat̄: ⁊ ꝙ̄ diutius pōt to-
lerer̄. deīde vō emittatur ꝙ ſi nō exeat colirio iuuet̄ ꝙ ſi
nō ſuffert repetat cliſtere cui addatur plus ſalis vt excitet
expulſiuam. ⁊ qn̄qʒ oʒ admiſcere calidiora aliqua ex pre
dictis que magis expediunt. Aliud ſolutiuū ex inuentō
ne nr̄a. ℞.mercurialis: aſari: ſticados: malue: camomil-
le: abſinthij: ⁊ naſturcij: vrtice paritarie: centauree mino
ris: rute ſicce an̄. M.i.polipodij.℥.ij.aniſi: ſeminis ane
ti an̄.℥.ſ.cartami colloquintide: panis porcini ana.℥.i.
bulliant in aqua fontis: ⁊ in partes tres diſſoluant̄ mel-
lis cois.℥.ij.caſſiefiſtule.℥.i.iere pigre.℥.ſ.baurach.ʒ.i.
olei de been.℥.j.educit enim flegema ⁊ ventoſitatem: ⁊
ſedat dolorem colice ⁊ iliace ⁊ ſanat ſi chriſtus voluerit
Aliud. ℞.baurach.℥.j.iere ⁊ diſſolue in aqua rute vel
oleo eius ⁊ cliſteriza: expertum eſt. Aliud ℞. aſari centa
uree rute ſicce ⁊ ſemis eius ana. M.j.bulliant in oleo
antiquo cum colloqntide pulpa.℥.ſ.⁊ cliſterizetur. Et
quādoqʒ addit̄ iera quādo materia ē in rugis ite ſtiorꝫ ⁊
tunicis interclusa ⁊ inuiſcata. educit eni eaʒ facile. Ali-
ud. Ga.ad colicam ventoſaʒ. ℞.ſemis apij aneti: dauci
rute ⁊ ciperi an̄.℥.j.bulliant in olō ātiquo vel ſubtil' ſbe
deīn colentur ⁊ i colatura diſſoluantur adipis anat̄ vel
anſeris vel galline liq̄facte ana.℥.ij.⁊ immitte: ſedat eni
dolorem: quod ſi non ſedauerit ruſuſ immitēdū eſt idem
Q: ſi non ſedetur iterꝫ adde illi caſtorei puluerizati.ʒ.j.
⁊ ſi cū h̄ n̄ ſedet̄ adde opi.i.ʒ.ſ. Et quādoque cū ſolo olō
rutaceo cliſterizant̄. Et quādoqʒ admiſcētur bache lauri
℥.j. Aliud ſerapionis laxatiuuʒ hūoris flegmatici. ℞.
camomille: aſce: violarum ſiccarū: ſeueſten ficum: ſemi-
nis lini: altee an̄.partem vnā decoquant̄ i lib.iiij.aq̄ do
nec redeat ad lib.vnam ⁊.ſ.⁊ coletur. Et fūdāt̄ ſuper eā
olei mirtini.℥.ij.ſal.ʒ.ij.baurach.ʒ.ſ.muri ⁊ zuccari ana
℥.ij. Et cliſterizetur cum eo tepido valet ad colicam cuʒ
febre acuta: e⁹ nature eſt ſicca. Et cum flegma ex alijs in
fluit ill' adde macem. Aliud ad dolorem colice frigiduʒ
abſque febre. miſceatur coloquintide cū predcīs rebus
℥.ſ: deīn decoquantur ⁊ colentur: deīn ſumat̄ caſtorei
aureum medium ⁊ coloquintide trite.ʒ.j.⁊ quart̄.cētau-
ree.ʒ.ij.mell'.℥.ij.ſal'triti.ʒ.ij.baurach.a.ſ.cliſterizetur cū
tepido. ¶ Et ex hōibus ſunt qui adddunt ſerapinū: bdel
lium: armoniacum: ⁊ opopōacum. Aliud ad colicam ex
vermibus. ℞.centauree minoris agarici abſinthij: carui:
granorum lupinorum in quantitate conuenienti diſſol-
uantur fell' taurini.℥.ſ.olei amigdalarum amararum ⁊
baurach quod ſufficit. Et cliſterizetur precedente cliſte-
ri ex lacte vel ex idromelle. ⁊ aliqui addunt terrā. Aliud
ad colicam flegmaticam ex retentione ex fecis. ℞.origa-
ni ſticados aſari: centauree: malue: altee ſeminiſ lini an̄ p
tem.i.aniſi: feniculi.carui.ſeminis rute an̄.℥.ſ.olei amig
dalarum dulciuʒ: baurach ⁊ ſalis cōmunis quod ſufficit
mellis violati.℥.i.⁊ cliſterizetur. Et ſunt aliqui qui ad-
dunt ſuccum ficle: ⁊ ꝓpꝛie cum flegma a capite profluit i
teſtinis. Et deīn ſi oʒ ſupponatur cū colirio de pane porci
no. Aliud abſterſiuum in aqua maris bulliant: furfuris
frumenti partem.i.ireos ariſtologie rotunde: caricarum
an̄.℥.i.ſtercoris columbarum.ſtercoris canis comeden-
tis oſſa an̄.ʒ.ij.diſſoluantur in aqua predictorꝫ ⁊ terbenti
ne: ⁊ baurach an̄.ʒ.ij.mellis rubei.℥.ij.olei de been.℥.i.
⁊ fiat cliſtere: deinde expediat ſupponat̄ cū radice brio
nie. Aliud ad frgidam colicam abſqʒ materia. ℞.olei ā
tiqui ſimplicis ſm̄ Gali. ⁊ eo temperato cum adip ana-
tis fiat cliſtere: calefacit enim ⁊ nō trahit. Et quandoqʒ
bulliant in eo abrotani calamenti: pulegij ſambuci: aſce:
aneti: radicis lilij an̄.℥.i.⁊ cliſterizetur. Et aliqui faciūt
ꝑdicta i vino vinoſo antiquo bulire. Et aliqui cliſterizāt
ſolū cum oleo ſambucino: vel de raſano. Et calefiat ſepe
venter cū panno calido. Et qn̄qʒ cliſterizatur ſum⁹ colū
binus ⁊ proprius canis cum ſucco camomille: Aliud ad
colica ex ſiccitate. ℞.extrema aialium hūidorum vt ca-
pita ⁊ pedes agnorꝫ edorum ⁊ arietum iuuenuʒ ⁊ bulliāt
in aq̄: ⁊ in pte diſſoluatur olei ſiſamini: vel amigdalarū
dulcium. ⁊ cliſterizentur: ⁊ aliqui cū iure gallinarū pin-
guiū ⁊ aliqui cū lacte aſine cliſterizant humectant ⁊ ipin
guant. Aliud. Raſis ad colicam ex infuſione colere ad
inteſtina. ℞.olei roſati.℥.ij.⁊ diſſoluatur in aqua decoc
tionis violarum ⁊ cliſteriza ⁊ accipe oleum citoniorū ⁊
cū aq̄ violarum ⁊ ſumach: miſce ⁊ ſuperadde ſpodij.ʒ.
ij.⁊ cliſteriza: ⁊ ſi ꝙ influit fuerit flegmaticum ſuperad-
de macem: mirram ⁊ karabe loco illorum. Aliud ad co
licam ex apoſtemate frigido. ℞.olei laurini.℥.i.olei de
oliuis partes duas adipis: anſeris partem.i.cliſteriza.
Eſt eñim mirabile ſecundum Aboaly. Et conſequen
ter adhibe emplaſta facta ex abrotano ⁊ aneto ſquinanto
⁊ melliloto ⁊ reliquis quibus curatur tale apoſtema. ¶
Aliud Yſaac ad frigidam flegmaticaʒ ⁊ ventoſam. ℞.
camomille: aneti an̄.℥.i.ſ.centauree: liquiritie: ſeminis
lini: ⁊ fenugreci an̄.ʒ.x.apij ameos calamenti: meu.croci
ortenſis an̄.ʒ.iij.caricarum.viij.coquantur in aqua ⁊ in
partes tres mittes mell'.℥.i.obſomagarū: olei oliuarum
ſiſameleon an̄.ʒ.i.ſamabucini: lenticuleon an̄.ʒ.ſ.nitri.ʒ
i.⁊ fiat cliſtere. Et ex eis que valde conferunt eſt empla-
ſtum de abrotano factum cum aſpalto. Et emplaſtum
noſtrum factum de granis lauri. Ad colicam autem me
lancolicam cliſterizatur polipodium cum ſale indo ⁊ epi
thimo: boragine: bugloſſa ⁊ melle. Et ex colirijs eſt coli
rium. Almanſoris. ℞.ſalis.ʒ.ij.coloquintide: ſcamonee
an̄.ʒ.ij.ſ.mellis quod ſufficit ⁊ decoquantur vſʒ ad ſpiſ
ſitudinem decenteʒ ⁊ fiant inde coliria. Aliud ex radice
brionie: vel radice panis porcini inunctis cum oleo ane
tino. Et valet ad frigidam flegmaticam ex fece. Aliud
ex litio. ℞.lilij.ʒ.i.mirre: ſtoracis: calamite: opij: thuris
an̄.ʒ.i.croci.℈.ſ.confice cum ſucco arnogloſſe: ⁊ ipoſitū

teneatur per horam ſedat dolorem ſtringit viaꝫ: compin
git materiam ⁊ dormire facit. Aliud quod diſſoluit ven
toſitatem. ℞.cimini foliorum viridis rute ana. ℳ.i.
Buchomarien ⁊ eſt radix piretri vlbnali terre.ʒ.ij. nitri
ʒ.v.pulueriʒentur ⁊ conficiantur cum melle ⁊ coquan-
tur ad ſpiſſitudinem. Et fiant coliria ⁊ vngantur oleo ꝺ
ruta vel nardino vel de kerua: ⁊ imittantur cum oportet
Aliud Abo. ℞.ſtercoris ſuricini vl' gemme ⁊ baurach
añ.v.terantur: ⁊ miſceantur cum melle.℥.ij.⁊ coquant̃
ad ſpiſſitudinem ⁊ inungant̃ oleo ⁊ imittantur. Confec
tio ſuppoſitorij ꝙ ſoluit ventrẽ.ꝯteritur eni ⁊ ꝓijcitur in
diſten ſolutiuo ⁊ noiatur ſuppoſitorium album a Raſi.
℞.bacharꝫ.ʒ.x.coloquintide: nitri: bdelij: ſerapini ana.
ʒ.v.ſcamonee.ʒ.ij.ſ.⁊ fiat coliriũ ex eis. Aliud aboaly.
Conterat̃ ruta cum aq̃ mellis donec fiat ſicut illud de
quo fit linimentũ ⁊ ponatur medietas ipſius de cimino:
⁊ quarta ps de nitro: ⁊ ſumatur glans longitudinis. vij
digitoꝝ vel fiat ex oleo rutaceo cũ caſtoreo ⁊ melle felle
vaccino ⁊ baurach añ.aur̃.medium ſerapini bdelij colo
quintide ⁊ altee añ.ʒ.iiij.⁊ fiat ex eis glans: valet ad fleg
maticam ⁊ vẽtoſam. Uomitiuum bonum ad iliacaꝫ fri
gidam vinum grecum ſimplex: vel ſianum ſimplex: vel
ſclaunn ſicut ẽ vel calidũ vel aq̃ cepe narciſci: ſemis ra-
pani: vel raſani ma.ſimplex vel cũ aceto ſquille: ⁊ vinuꝫ
infuſionis aſari per noctem añ.⁊ aqua nucis vomice vel
infuſionis ellebori albi. Aliud ad colicaꝫ ſumatur aqua
decoctionis atriplicis. Et bibatur ſola.vel cum aceto ⁊
oleo violato. Aliud ad ventoſam. ℞.caruı: ſeminis ane
ti: ⁊ rute ⁊ bulliant in aqua tepida cum oleo de neriden
vel de enula ſumatur. Aliud vomitiuum ⁊ eſt Raſis ⁊
eſt forte. ℞.tartari nucis vomice nigelle: ſeminis raſani
⁊ aneti añ.equaliter ſal'in.baurach añ.p.ſ.doſis.ʒ.iiij.cũ
tepida. Et quandoqꝫ addit̃ in ea.ʒ.i.q̃rtum de condiſi.
Sirupus conferens colice ⁊ iliace flegmatice: ⁊ ventoſe.
℞.calamenti origani iſopi ortenſis: croci ortenſis: ſanſu
ci añ.ℳ.i.ſiſeleos: aniſi feniculi: carui: ſeminis apij ra
phani añ.ʒ.ſ.radicis enule.℥.ſ.ireos.℥.ſ.meu.fu.aniſi
acori añ.℥.ſ.ſquinanti: ſeminis vrtice añ.℥.ſ.florum ro
ſiſmarini boraginis ⁊ bugloſſe ana.℈.i.mellis commu-
nis diſpumati lib.ij.aceti ſquilitici.℥.iiij.in pecia bulliãt
ʒinʒibe.galange gare añ.ʒ.ij.ſpice.ʒ.i. Et quandoqꝫ ſuf
ficit ſirupus ex melle ſquilitico cum geleniabin añ.℥.i.
cum aqua aniſi ⁊ feniculi. Idem operatur ſirupus de i-
ſopo ⁊ calamento quorum deſcriptiones poſuimus in ã
tidotario noſtro. Sirupus conferens colice ⁊ iliace cali
dis. ℞.endiuie lupulis: lactucarum portulacarum triſo
lij: cimarum rubi criſolacanne acetoſelle añ.ℳ.i.pru-
norum ſeueſten iuiubarum añ.xxx. liquiritie violarum
roſ.añ.℥.i.ʒinʒibari lib.i.ſucci citoniorum: ⁊ aqua roſ.
añ.℥.iij.in pecia rara bulliant: ſpodij ſandali: : vtriuſqꝫ
añ.ʒ.ij.ſucci granatorum muʒorum.ʒ.iij. Et quanndo-
qꝫ ſufficit ſirupus violatus ſimplex: vel de ſucco violaꝝ
⁊ proprie cum volueris ſoluere materiam iam collectaꝫ.
Sirupus ad colicam non veram que eſt ex lapide renuꝫ
℞.camed.camepi.ſenationũ ⁊ cretãorum marinorũ pa-
ritarie: capil'.vene.os mundi calendule: ſcolopendrie: cũ
radice endiuie cum radice cicoree epatice cicoree: bugloſ
ſe acrimonij ſicle pentafilon filipẽdle: añ.ℳ.i.quinqꝫ
radicum cõmunium añ.ʒ.i.liquiritie maluarum ſeminis
violarum floꝝ boraginis.acori enule.radicum: iris radi

cum cardonis: ⁊ arundis: ſaxifragie milei ſolis: añ.℥.i.ſi
leris aniſi: feniculi ſe.apij: amcos: cordumeni petroſilini
macc.aſari meu.ſquinanti: añ.℥.ſ.caricas.x.ſeminis vr-
tice.radicis raſani añ.℥.i.ſeminis ſpargi: bruſti: caſſie li-
gnee: añ.℥.ſ.prunorum ſeueſten añ.xxx.ſeminũ cõmum
ciceꝝ nigrorũ añ.℥.iiij.ſemi.lactucarum portulace: ſcari
ole añ.ſ.ordei mundi p venum gummi draganti lapidis
iudaici lapiſ qui inuenit̃ in ſpõgia marina añ.℥.i.medul
le oſſium ceraſoꝝ: beto.añ.℥.i.ariſtologie lõge: ⁊ rotũ-
de añ.ʒ.ij.alkekẽgi.℥.ſ.paſſularum enuclearum ʒuc-
cari: añ lib.ii.mellis roſan lib.ſ.ſucci capilis vene. ſucci
ſcabioſe ſucci vrticaꝝ ꝑuarũ depuratorum: añ lib.ſ. ace
ti.℥.iiij.⁊ ſit radicum vel ſquiliticũ. Et qñqꝫ additur cũ
volueris ꝙ laxet hermodactilorum ⁊ corti.radicis ce.ſi.
añ.℥.ij.polipodij.℥.iiij. Et arõmatiʒetur cum cinamo-
mo cubebe: ⁊ ſpica. Electuaria ad colicam frigidam dia
calamentum diambra. E fortius ẽ diariõ. Et ad vento
ſam diagalanga.ꝯfectio de ſeibus. Et fortius ẽ diacimi
nũ ⁊ tiriaca ãtiq̃ ⁊ ſilia. Ad cã q̃ ẽ ex ꝯſtipatõe facit diaca
ſiaſiſtulatũ ⁊ diaprunis: ⁊ valẽt ẽt ad colicaꝫ calidã ⁊ dia
rodon: ⁊ triaſandalũ quoꝝ deſcriptionẽ s habuiſti i ãti-
dotario nr̃o. Trociſcos ex p̃dictis ſimplicibus poſſes ẽt
ꝯficere eligendo ꝓpria tue intẽtioni. Similiter ⁊ potio-
nes ad maturationẽ: ⁊ r̃ſolutionẽ nature p võitũ vl ſeceſ
ſum.⁊ plres in ãtidotario nr̃o eliger̃ poteris ad hãc egri
tudinẽ ſi volueris. Ex pillulis ad colicam fr̃am ſli cau-
ſa ſunt pillule de ſerapino de ſarcocolla de opoponaco:
pillule fetide nr̃e.pillule de euforbio de coloquintida.
Pillule de quattuor reb⁹ exptiſſime. ℞.coloquintide
ſerapini ſalis gẽme diagridij cocti añ. partes equales te
rant̃ ⁊ ꝯficiantur cũ ſucco porri.doſ.a.ʒ.i.vſqꝫ ad.ij. Ad
ideꝫ. ℞.ierẽ magne: ⁊ ꝓprie logodion ⁊ coloquintidos
⁊ benedicta ꝯſuſtinum ad nefreticãm filantropos. Ad
colicã calidã ⁊ colicam pillule de iera.galieni de reubar.
℞.pleris: iere ℬ.ʒ.ij.agar reubar.añ.℈.ii. vel diagri-
dii cocti. Informentur pillule cum ſucco ro. Et pillule
nr̃e quas in nr̃o poſuimus antidotario: que valẽt ad fe-
bres colicas ⁊ egritudinem de gnẽ cole citrine ⁊ ſaguis
Et ad mſiam. Pillule de coloquitida ꝺ lapiꝺ armeno
⁊ de lapide laʒuli. Et ex ẽplis ad colicam ⁊ iliacã fr̃am
eſt ẽplm de grãis lauri: ⁊ de alleis ⁊ relatum ad ãdroma
cum ⁊ relatum ad eraſiſtratum ⁊ ſinapiſmũ ⁊ relatuꝫ ad
andronacum cauteriʒãs vbi oꝫ ⁊ ẽplm ad colicã eligas
ex his que dc̃a ſũt in cura ictericie. ¶ Et ex p̃dictiſ ſim
plicibus componere poteris prout oportet. Et ſimiliter
vnctiones: ⁊ cerota: ⁊ ex euaporationibus q̃daꝫ ſũt hũi
de vt ſũt ex Spongiis. Filtro toto: vl' Lana ⁊ iſuſ i aq̃
ꝺcoctiõis p̃dictoꝝ anodioꝝ.⁊ qñꝫ ipletur ex ea vas ene
um vter: vel veſica ⁊ applicatur ventri ⁊ ipocundriis.⁊
qñꝫ bl'iumt externuantia ventoſitatem. Et qñꝫ ſũt ſace
li ex quib⁹ qdã ſũt ſicci qdã ex ſale ⁊ millio l pãnico ſũt
nec valẽt niſi in mã: humida ⁊ vẽtoſa.⁊ qñqꝫ ex parita-
ria in vino cocta: ⁊ ſũt tpati vt q fiunt ex camomilla ab-
ſinthio: ⁊ ſemine lini.⁊ quidam ex aliis puta ſe. lini fenu
greco: radice altee violis malua camomilla mellıloto: ⁊
proprie in colica nefretica cuꝫ bullierit in aqua ⁊ vino ap
plicentur.ſ.renes.⁊ balnea quoqꝫ ⁊ oleo que ad fr̃aꝫ ſt̃
oleũ anetinũ de abrotano de lilio q̃ꝺ hꝫ ṽtutem tinace
oleum onſancinũ.⁊ vltimũ ẽ olim aplorũ.⁊ ad ventoſã
olm rutaceum nardinũ ⁊ de enula: ⁊ de kerua ad vtrãqꝫ

Ad calā moleum ro. ⁊ violarum ⁊ de ſe. melonum ⁊ de
ſcorpionibus ad nefreticam iunctum .ſ. renes. ¶ Et ad
vtranq; .ſ. verā ⁊ nefriticā ⁊ oleū de pipib⁹. Vētoſe quo
q; debēt eē magne cū3 mlta flāma: ⁊ ſint d̄ vitro: l' comu:
vel de argilla. Cliſtere educens fl'a groſſū ⁊ ventoſitatē
ſi xp̄o placuerit: ℞. rubee. M. i. ſcordeō. ʒ. ij. cimi ani.
ana. ʒ. j. bacharum lauri. ℈. ſ. aſſe fetide. ʒ. ij. mellis ⁊ ſal
ana. ʒ. j. buliant in oleo antiquo: vel vino veteri: ⁊ fiat
cliſtere. Unctō ex butiro confecto cum pl'uere coloqui
tide. ſ. vmbilicum ſoluit ventre3 ⁊ curat colicā ſi deo pla
cuerit. Cliſtere bn̄dictum. p nobilib⁹ cū ſuauitate edu-
cens fl'a ⁊ ml'icum hūorem: reſoluit oēm vētoſitatē: ⁊ ſa-
nat colicam. ℞. aniſi. triti polipodij triti an̄. ʒ. ij. bulliāt
cum aqua lactis caprarum lib. v. ⁊ diſſolue iere pigre. ʒ
j. mell'. ʒ. ij. ſal'. ʒ. j. olei viol' fac; cū ſiteratōe ſi oportcat:
Regimen p̄ſeruatiuum a colica ⁊ ileō cū appent ſigna
repl'onis ⁊ inceptōis ex tortōe dolore leuiter ⁊ pūctōe o3
interdicatur repletio ⁊ iniungatur abſtinentia et euatio
vōitu et fluxu ventris cum cliſteribus prediſtict; et dein
de cum aliquo ſolutiuo leui: deinde ſi expediat cū forti
premiſſa digōne cū appropriatis vnicuiq; cauſe replenti
Et ex digeſtiuis bonis in via preſeruatōi ſ ad colicam ve
ram ⁊ iliacam. Et ēt nō verā ſeu nefrecticā ē ſm iudeū
belezamen de thimo vt ſumat quol3 mane coclear vnu3
huius pulueris cum vino albo ſubtili. ℞. ſe. aneti fenicu
li apij fenugreci an̄. ʒ. i. ſ. ſquinanti. ʒ. v. Item aliud fiat
vinū ex trifolio vel pētafilō vel betōica ⁊ gramie ꝯtritis
⁊ poſitis in vegete cū vinu3 in vendemijs ebulit: de quo
ſumat medius ciat⁹ an̄ cibum cū pluere 3edoarie. Et ex
ſolutiuis leuibus eſt tal' tragea expta etiā ſi ſit cum febre
vera: ⁊ mēdoſa educit. n. humores groſſos qui ſunt cau
ſa vtriuſq;: ⁊ ēt calculos. ℞. turbit boni hermodactili:
an̄. ʒ. i. eſule. ʒ. ſ. piperis lōgi 3in3ib. ſpice. an̄. ʒ. i. macro
piperis. ʒ. i. cro. ʒ. ſ. ſeminis leuiſtici: granoꝝ ſolis: ſemis
geneſtre: ſaxifragie: an̄. ʒ. ij. medulle cartami. ʒ. i. 3ucca-
ri quantū ſufficit de qua ſumat coclear vnum in menſe
⁊ deſuper bibat parꝝ aque tepide. Et ſunt qui addūt cau
das grillorum cicadarū cineres ſcorpionum. ⁊ cantarida
rum in hieme: ⁊ in frigidis circunſtantijs. Eſtate vero ⁊
in calidis nō addantur: ſed ſumant loco eius mel caſſieſi
ſtule cū aqua liqritie ſeruato bono regie. Et eſt: vt in pn
cipio cibi vel parum an̄ ſumat aquā ciceꝝ nigrorum cu3
ſemie melōis decide ſūat ſubtiliātia icidentia ⁊ a contra-
rijs abſtineant. Item ſumat poſt cibū trageam ꝯfortati
uam digeſtionis ⁊ reſolutiuam vētoſitatis q̄ eſt. ℞. gar i
cioru3. ʒ. ſ. galange. ʒ. ſ. 3in3ib. ʒ. i. granoꝝ paradiſi. ʒ.
iiij. aniſi feni. an̄. ʒ. iij. liquiritie. ʒ. ij. ſeminum melonum
mundatorum. ʒ. iiij. vinū eius ſit ſubtile vinoſum.

¶ Cap. ſm de cura vermium ⁊ medicinis coru3.

Uia curā vermium exiſtentium: vna ex cau
ſis colice vt patuit precedenti capitulo reſer-
uauimus vt loqueremur de ea latius eorum
genera cauſas: ſigna: ⁊ medicina inueſtigan-
dum proprias cum ſint accn̄tium pl'im orrendorū ⁊ mor
iferum: ideo de ea ad preſens loquemur prout miniſtra
bit gratia ſaluatoris. Sciendu3 igitur q̄ ſecundum G.
vermium tria ſunt genera ſcilicet lumbrici rotundi aſca-
rides ſubales parui: ⁊ tertium genus eſt eorum qui lati
vocantur ⁊ cucurbitini producentes ſemina ad modum
ſeminis cucurbite ceteris longiores vtpote alternati ſibi
continuantes ad modum cordelle ſeu 3agarelle ſicut ſen
ſus declarat. Cauſa autem in generatione ipſorum tri-
plex eſt materialis localis ⁊ efficiens. Mālis ē hūiditaſ
iſipida alba viſcoſa in vnū cōdēpſabil' ⁊ compactibilis ⁊
talis eſt fl'a nō calida rubea nec nigra l3 effundantur ad
inteſtina cum ſint ſicce diſptibus ſōe nō ꝯdēpſabil' bn̄ ⁊
minus calide vel ſr̄e ſaporis contrarij generatōi ⁊ ꝯſer
uationi ipſorum: vt q: amari vel acetoſi valde quib⁹ ne-
cantur coloris diſſimilis q: citrini vel nigri nō etiam ſā
guinis: licet ſit conueniens propter ſaporem q: dulcis ē
ad inteſtinorum tn̄ vacuum nō effunditur: ſed a nā' ſtri
cte in venis vt theſaurus conſeruetur exn̄s proportiona
lis: ⁊ neceſſarius generationi nutrimento: ⁊ augmento
membrorum radicalium: ⁊ carniformium quibus in co-
lore eſt ſimilis nō ſicut vermibus. Localis eſt inteſtino
rum vacuitas in qua ipſa materia ſtāt: vt ſuperflua: q: ex
digeſtione ⁊ ciborum malitia ⁊ regis in alijs aggregatur
cuius conſideratione eorum generatō in etatibus omni
bus eſt cōmunis ⁊ in tempore proportionali eſt magis i
qua diu manet. ⁊ conſeruatur pre frigiditate ⁊ circumuo
lutione ipſorum ab eius adherente viſcoſitate: ⁊ prede-
bilitate caloris ipſorum ibi manens non regulata corū-
pitur: ⁊ putreſcit ⁊ ſic calorem accendit: q: cum nequeat
eam conſumere eius humiditate reſoluit: ⁊ groſſum cō
dempſatum dimittit: nec rectificat ſicut ignis materiam
luti putridi ſibi ſubiectam quam conſumere negt rectifi
cat ꝯſumendo humiditatē vl' minuēdo: ⁊ groſſū reliquē
do lapideu3 ſic ip̄m rectificat condēpſando: ⁊ cū iſluētia
cōſtellatōis coopāte natura corpis formā: ⁊ figura v̄mi
u3 imprimit in illā adhuc ſinē vt materiam putreſcibilē
in id quod minus malū ē ꝯuertat: ⁊ ſſidu3 putredis nā
liter i iteſtinis aggregāde: cōſumant ſe paſcendo ex illa
cuius caloris ꝯſideratōe vt diſpoſitis ip̄i efficiēti cauſe.
dixit. y. in affo. Eos maxie in ſenioribus. i. i pcedentibus
vltra etatē decīm plantatiuā gnāri. Ex quib⁹ tā cā effici-
ens non eſt. Et eſt triplex diſpōnel vt eſt calor putredi
nal' opans: vt natura pficiēs: vt ſupceleſtis iſluētis put
Ari. dixit. ſic: eni3 eſt videre in aialib⁹ exterioribus mū
di q̄ nō gnānt ex ſeie vt ſūt muſce ſcarabones q ex ſter-
core bouis: ⁊ veſpe q̄ ex carnibus gnāntur equoꝝ corru-
ptis. cū. n. calefiūt a calore ſolari in ipſas agente ⁊ neque
at ipſas ꝯſumere depurant ⁊ ꝯdēpſant in vnū: ⁊ nā ſup
celeſtis corpis. ſ. ꝯſtellatio forma ⁊ figura talium vermi
um diuerſorum ſm diuerſitatem māe: ⁊ aptitudis eius
ad eos iprimit. vn̄ Ari. dixit propter meli⁹ q̄. n. ex putri
da tali mā generent tales v̄mes ſiue talia alia meliuſ eſt
q̄ dimittat ſm ſuam putredinem purā. ⁊ vt reſiduū ei⁹
⁊ alie ꝯgregāde putredines ſumantur ſūpte ⁊ ꝯuerſe in
nutrimentum eoꝝ exn̄tes in aere terra: ⁊ aquis multifaꝝ
mōis nociue hoibus meliuſ eſt q̄ pmaneāt ſic. Sed ꝯ h
ē qd̄ ſeqt: nā. n. ſi qd̄ melius eſt agit: ⁊ min⁹ malu3 aget:
ſed min⁹ malū ē q̄ tale fl'a putrefactum in concauo iteſti
norum remaneat q̄ ſunt vt dictum eſt deputata collecti
oni putredinis ⁊ expulſioni ipſius colerarū: coadiuuante
⁊ exordinatione nature infuſa in ea ad illud quam qu-
od talia vermium genera procreentur: ⁊ cum ſuperius
dictum ſit quod plim: ⁊ horrēdoꝝ accn̄tiu3 frequēter ſint
cauſa: ⁊ mortis. Quod equidem nō ſūt cu3 in quantita
te fuerit moderate. tūc. nō ſolū iuuamētū qd̄ poſitū ē ſa-

Criphes
Vermes

cuit abſqꝫ nocumēto: vt.ſ.ď anothꝛoia īteſtinoꝝ eſt dc̄m
Sed ſi quantitate ſuperfluant continua vel diſcreta ac-
cidētia inducēt pl'a: ⁊ ēt mortē freq̄nter vt ſtati dicetur.
Nec obſtat qď ibi dictū eſt q̄ cola inteſtina hāc expur-
gare: q2 illď eſt nō ſemꝑ: ⁊ tūc qn̄ generātur ipſi cuꝫ tūc
occultetur colera ⁊ flegma, abūdet in in eis quo etiam
poꝛus obſtruitur mittēs colerā ad inteſtina: ⁊ ex accn̄ti-
bꝰ eorum horrēdis eſt q̄ eſt: q2 in loco in quo generātur
ipſi cū tunc occultetur col'a.ſ.inteſtinis faciūt accidere co
licam: ⁊ iliacā: vt ſupra dictuꝫ eſt: ſic locuꝫ generationis
eoꝝ nutrimēti ⁊ augumēti cōſeruationis p̄ncipalit̄ pū-
gendo cōtra nām offendunt: ⁊ tūc maxime cū ſe. aderit
cum.n.cōſumat eoꝝ naturā nutrimenti inflāmet eos: ⁊
colerā ſuꝑ eos effundat ad furiā ⁊ motuꝫ inquerēdo ci
bum incitat: vt circūuoluti inteſtinis: ⁊ accidētaliter pū
gat: ⁊ qn̄qꝫ ꝓfundis tendūt fugiēdo donec inteſtia mi
rach ventris pforēt ⁊ cuteꝫ: vt exeant inde ſicut mlti di
xerūt lꝫ ſit raro ⁊ incredibile: ⁊ cōiter ſub rapiēdo cibuꝫ
fames generat̄ cauſa: ⁊ qn̄qꝫ boliſmus ⁊ caſus virtutis
oris ſtomaci ꝑꝑ aſcenſum eoꝝ ad ipſum: ⁊ tūc quādoqꝫ
vomitu expellunt: qď eſt abhominabile valde ⁊ quādo
qꝫ infrigidātur extrema: ⁊ quādoqꝫ ꝑ compaſſioneꝫ: ⁊
ꝓpter vtraſqꝫ diſpōnes predictas tremoꝛ cordis maguꝰ
Et ꝓpter eleuationem fumoꝛuꝫ ad caput generatur ex
eis epilepſia ⁊ ſtupoꝛ que maxie in hoꝛa cōmotionis in-
ſurgite que eſt de ſero: ⁊ hoꝛa ſomni: tūc enim q̄rēdo ci
bum ſtomacuꝫ aſcendunt: ⁊ ſuper oꝛa: ⁊ ſic talia accidē-
tia cauſant: quoꝛum generū diuerſitas a diuerſitate cūe
materialis ⁊ localis pꝛocedit: materia.n.ipſoꝛū flegma-
tica aut eſt viſcoſa valde inſeꝑabilis: aut parū aut medio
criter: aut pꝛima exiſtēte in ſupioꝛibus inteſtinis.ſ.graci
libus ſeu illeon ⁊ ieiuno: ⁊ quādoqꝫ generātur longiſſi-
mi dicti cucurbitini ex ea que eſt paꝝ viſcoſa adherente
recto ⁊ fecibus coꝛruptis ⁊ ſchibalatis commixta gene-
rantur rotūdi aſcarides ſubtiles ⁊ parui ex media gene-
rant̄ lūbrici de genere lōgoꝝ exn̄tes: q2 qn̄qꝫ ſm palmū
vel cubitū ꝓlongati apparēt in medijs inteſtinis.ſ.colō
⁊ oꝛbo. Et eoꝝ deterioꝛes ſūt lati alij lōgioꝛes cū ex mā
putrida vehemētioꝛis adherētie generet̄. Et in loco ſu-
pioꝛibus pꝛincipalibus ſituentur magis ꝓpinquo. Et
minus nocui ſūt pui aſcarides ⁊ ſubtiles admōm ariſte
cū a ſupioꝛibus p̄ncipalibus ſint magis rēoti ꝓpiq ano
vt facilꝰ expellātur lꝫ ex mā magis coꝛrupta. Quus ꝑꝑ
ſi dimittātur diutius: vt augumētent̄ ⁊ aſcēdāt ſuperiꝰ
magis fient nocui cū ex magis putrida mā ꝓcreentur.
Sꝫ lūbrici medij ſūt i malia: ⁊ cū diu r̄tieātur oēs ſe. p̄t
eoꝛū coꝛruptionē accēdēt ⁊ augēt. Et vermes qdem ſua
hēnt indicia. Cū.n.exeūt ante q̄ moꝛbidi fiāt vl' cū infe
bꝛibus acutis exeūt vermes viui ſignificāt virtutis expl'
ſiue potētiā: ⁊ eſt ſignū bonū. Cū vo moꝛtui malū: qm̄
ibi multā caliditatē moꝛtificāteꝫ eos demōſtrāt. Et ſi q
dem puri exeāt mali ſunt cū mē putrefacte inobedictis
multiplicationē oſdāt. Sꝫ cū fuerit pmixti fecibꝰ boni
ſunt: ⁊ ꝓpꝛie cū i declinatiōe emittātur vel fine ſtatus i tē
poꝛibus ꝑeuntibus moꝛbi. Unde. y. inqt bonū eſt ſi lū
bꝛicos admixtos hūerit.ſ.ſtercus iteſtinis ſtomaco ⁊ coꝛ
poꝛi manifeſtāt a quo ſtō ſi vōitu exeāt: hoꝛribilis ⁊ mal'
cū malos hūoꝛes ſtō eē poꝛtēdat: ſi generētur ibidē vl' ſi
cā q̄rēdi cibū aſcēdat nāꝫ ipotētē repellet̄ eos dmōſtrāt.
¶ Signa verminū quedaꝫ ſūt vnicuiqꝫ ꝓpꝛia. Cōiuꝫ
aūt q̄dā ſūt ſigna ſūpta ex hijs q̄ ſequūtur accidētibus
immediate ipſos generatos vt eſt moꝛdicatio pūctio in-
teſtinoꝝ ⁊ grauitas ꝑcepta ⁊ cōmotio q̄ immediate eos
generatos ſequūtur vt dictuꝫ eſt: veꝝ nō ſūt certa ex eo
q̄ talia ex hūoꝛibus colericis ibi retētis fieri poſſunt vt
ſupꝛa de doloꝛe inteſtinoꝝ ē dictuꝫ. Quedā ſūt ſumpta
ex his q̄ mediate ſequūtur cū nocumētuꝫ eoꝝ extēditur
ad ſupioꝛa mēbꝛa.ſ.ſtōacuꝫ coꝛ ⁊ cerebꝛū. Et illa ſūt que
dicta ſūt ſupꝛa. Ex qbus ſūt q̄ ſtridēt dētes ⁊ abſtergūt
labia ſemꝑ. Et cū doꝛmiūt accit eis maſticatio hn̄s viciſ
ſitudines ex eo q̄ cōeſtio eoꝝ illa hoꝛa cōmouet imagina
tiuā q̄ iperat motiue vt moueat genas ad maſticāduꝫ ac
ſi cōederet ſimili modo. Et hec minus ſūt certa cum ex
alijs cāis poſſint accidere q̄ ſūt note. Quedā ſunt alia ſi
gna ex añcedēti ipſoꝝ gn̄ratiōeꝫ ſumpta ⁊ talia ſūt qn̄
p̄ceſſerit paucitas ⁊ coꝛruptio digōnis guloſitas ⁊ ap-
petitus mltus ⁊ aſſiduatio ciboꝝ flegmaticoꝛū ⁊ coꝛrup
tibiliuꝫ hn̄tiuꝫ generare ipſos ꝓpꝛie: vt lac: caſeus ⁊ fru
mētum ⁊ ſimilia. Et hec etiā nō ſūt neceſſaria: nō.n. ne
ceſſarium eſt q̄ ex p̄dictis lūbꝛici generentur ⁊ vermes
Alia vo ſūt ex eſſentialibus ſūpta: q̄ cōcomitantia dici
poſſunt vt ſunt ipoꝝ euacuatio ⁊ apitio exitus eoꝛū per
vomituꝫ vel ſeceſſuꝫ veꝝ tn̄ eoꝝ euacuatio non eſt ſemꝑ
ſꝫ cū iam: quaſi dicti ſūt a nā: vt cretice expellānt̄. quare
oꝫ alia certioꝛa querere: qbꝰ a p̄cipio cognoſcātur ⁊ cē
te vel p̄dicta certificare. Certificātur aūt ſi oīa ſimul cō
iungantur: vel ſaltē ſiēt vnitati magis ꝓpinqua: impoſ
ſibilis eniꝫ eſt certa interioꝛuꝫ quoꝛūdā cognitio vt G.
ait ſꝫ cōiecturalis poſſibilis: cū ergo cōſideraueris q̄ eſce
facictes ad eoꝝ gn̄ratōnē ꝑceſſerūt: ⁊ añceden. ⁊ ſeq̄ntia
ſenſeris accn̄tia que ſunt dicta eoꝝ cōiecturabis adeſſe: ⁊
cū in exeuntibus apparebunt vermes ꝑ vomituꝫ vt ſe-
ceſſum eoꝝ certificabis cognitionē. Hec eni eſt doctria
medicoꝛū pꝛincipis G. ſeruāda in dictis ⁊ dicēdis om-
nibus cauſis ⁊ egritudibus cognoſcēdis: occultis: quoꝛ-
ſum ſigna nō ſūt iſeꝑabilia nō perdurātia neqꝫ certa per
ſe ipſa diſticta. Signoꝝ vero ꝓpꝛioꝝ quedā ſunt lōgis
pꝛopꝛia magis ſunt cōmotio oꝛis ſtomaci moꝛdicatio ip
ſius cuꝫ punctiōe cū q̄uedine ⁊ hūoꝛe ibi percepto: qn̄ꝫ
ceſus appetitus ⁊ difficultas tranſglutiōis nocumētum
ex cibo: ⁊ lubꝛicitas: ⁊ fluxus ſaliue: ⁊ quandoqꝫ nocent
pulmoni ⁊ coꝛdi pꝛopter vicinitatē ſuā: vnde accidit tuſ
ſis ⁊ tremoꝛ coꝛdis: ⁊ diuerſitas pulſus ⁊ ſomnus ⁊ exic
catio nō ſecundum oꝛdinē: ⁊ cum pigritia: ⁊ accidit pꝛu-
ritus ⁊ intuitus ⁊ palpitatio ⁊ apertio oculoꝛuꝫ cuꝫ de
cliue ad clauſionem: ⁊ accidit eis: vt nunc rubeant nunc
vero obuſcentur: ⁊ quandoqꝫ tenduntur eoꝛū ventres
⁊ fiunt idꝛopici: ⁊ quādoque ſuperfluit fluxus vētris cū
lumbꝛicis vero ⁊ rotundis appetitus ſecundum pluri-
mum multiplicatur quoniam elongantur a ſtōaco qua
re non nocēt ipſi. Et rapiūt cibum ⁊ commouentur in
tempoꝛe famis motu foꝛti nocente ⁊ debilitante virtu-
tem. Et ſunt cum punctione: ⁊ grauedine incidente in
eo quod ſequitur vmbilicum. Paruos autem ſignifi-
cant pꝛuritus ani ⁊ inſeꝑabilitas cōmotiōis apud ipꝫ
Et inuenit hn̄s eos q̄ntatē ſub ipocūdꝛijs ſuis ⁊ doꝛſo
Et exitꝰ vniuſcuiꝰ qꝫ gn̄ris certificat cognitiōeꝫ cuiꝰ qꝫ.
¶ Cura verminū eſt quatuoꝛ res: pꝛima eſt regimē: Si
n.cā pꝛia gn̄atiōis ipſoꝛū eſt mlia regimis in cibis ⁊ in
potibus ⁊ in alijs diminuendo ⁊ coꝛrūpēdo digōneꝫ mul

tiplicāt flegma q̄ eſt groſſū frigidū hūidū: ⁊ viſcoſū ergo
ſi cura ordiata eſt q̄ prius oporteat cām abſcidere: p̄mū
erit in cura regimē emēdare: ſecūda eſt ipſoꝝ iterfectio:
vt facile educātur: niſi.n. iterficiātur eu̇atōi nō obedient
viui.n. tenētur in iteſtinis ⁊ adherēt ſm diſpōnē cuius
diſſolutio eſt difficilis: tertia eſt eoꝝ eu̇atio: ſi neqꝫ eos
mortuos neqꝫ viuos nā expellat: nō.n. oꝫ vt eoꝝ ꝓlon-
getur ſtatio in vētre poſt mortē ne inferat vapor eorū no
cumētuꝫ venenoſuꝫ pn̄cipalibus mēbris: q̄rta eſt accñti
um correctio. ¶ Primā rē cōplet rectificatio regimis i ci-
bis ⁊ potibus ſūptis ſm ꝓ̄rietatē eſce: ⁊ ꝓut digōni com
plēdo oꝫ vt ſint cibi ſubtiles facilis digōnis ⁊ boni chi-
mi: q̄ nō corrūpantur calidi ⁊ ſicci: nec viſcoſi: imo ſit in
eis abſterſio que educātur ⁊ iterficiētes nē propetate vł
ſint ex interficiētibus ⁊ abſterſiuis vel eis admixti q̄les
ſūt aq̄ cicerū ⁊ cicera cōcta infuſa in aceto: poſtq̄ abſti-
nuerūt p̱ mediū diē: folia cauliū oliue ſalite ante cibum
cū ruta cōcte: panes furfuracei cū carui cōfecti aniſo vł
feniculo cimio carnes colūborū paſſerū: ⁊ aliaruꝫ cuꝫ de
coctione mēte vel ſalſamēto facto ex ea pane aſſo ⁊ aceto
forti: ⁊ potus aq̄ ſalſe ſimplicis vł cōmixte vino auſtero
vel forti aceto: vel aq̄ dulcis: cū cimio in ea decocto ani-
ſo vel feniculo vel gramie: ⁊ aliiſ ſit ordiatio ꝯgruēs cō
fortatiōi digōnis: ⁊ ꝑfectiōis ipſius: ꝓut ſupra i cura ſto
maci dictū eſt. Scd̄aꝫ rē cōplēt medicie interficiētes vmeſ
q̄ꝝ quedā ſūt cōes oībus generibus: quedā ſūt ꝓprie. Et
cōiuꝫ quedā ſūt ſimplices: q̄dā cōpoſite. Et ex ſimplici-
bus quedā ſūt calide quedā frigide quedā ꝓprie. Cōes
oībus ſimplices ⁊ calide ſūt ꝑuenientes ad gradū tertiuꝫ
niſi ſit cū eis fe. vel apoſtēa: ⁊ ſūt amari ſaporiſ acuti: ⁊ ꝯ
rñātes q̄litate ⁊ ſapore illis que magis diligūt ipſi q̄ ſunt
dulcia: ⁊ vnctuoſa q̄lia ſūt macis in multo vſu nux idi-
gna antiqua ⁊ cōmeſta naſturciū ⁊ ſemē apij ſunt ambe
fortes in iterficiēdo oēm vermē ⁊ ſiſimbriuꝫ aſſa karui
cappare aqua lupinoꝝ: ⁊ ipſi amari: calcātuꝫ. ʒ. j. cū mel.
ſumptū: ꝫiniar lactu. aſini ⁊ nigella ēt ſi ſup ſumē vngaſ
radix enule exiccata ⁊ ſūpta aure. ij. pſica: ⁊ folia eoꝝ em
pl'ata ſumi: ⁊ oleū eoruꝫ: ⁊ mēta petroleō cū licinio im-
mixtū: ⁊ ꝓprie aſcaridibus. Sarach cū ſirupo de melle
mirra decocta in oleo bibitur in oēs. Calamētū ſilueſtre
kitram ⁊ coſtus cū ponūtur in cliſteri ſicca radix cacame-
leon iterficit vmes ⁊ ꝓprie albi: praſſiū cordume. ḡna a-
demeſty. Et credo q̄ ſūt grana: que nō eſt diu q̄ hita ſt
in vſu: aniſuꝫ feni. cimi. aſſa cāepitheos pulegiū origa. a-
bro. ſicut abſin. ¶ De medicine inficiunt oēs acuitate: ⁊
ſua q̄litate: ⁊ amaritudie ⁊ a ꝓprietate longos ⁊ aſcari-
deſ aliqua ex eis: vt puta poliū alleū ꝓprie chitrā miſtra
tū in cliſteribus: ⁊ epithimatū coſtus amarus ⁊ aurꝰ mi
rabilis eſt aſiniar ⁊ ſuccus pſici. Cōes ſimplices frigide
⁊ pauce caliditatis inficiētes ſūt ſemē coriādri bibitum
tribus diebus cū rob: ⁊ lac acetoſū cū ſemie apij bibituꝫ
vel ſiru. ace. ⁊ decoctio fauſel: ⁊ ſpia egiptiaca: ⁊ ſūt abſꝫ
pl'a cl'itate: ⁊ ſemē atriplicis cortex radicis mori: ⁊ rubuſ
⁊ decoctio arboꝝ granati ace. ⁊ muzi: ⁊ aqua decoctiōis
radicuꝫ eius ⁊ ſuccus arnogloſe aut ipſa ſicca: ⁊ ſumach
diſſolutū in aqua eſt mirabile ſi cū eis ſit fluxus ⁊ hipoq
ſtidos: ⁊ lutū ſigillatuꝫ cuꝫ vīo eſt mirabile: vł indicum:
vt dr̄: ⁊ eſt magis mirabile ſemē portulace cuꝫ mltū ſu-
mitur in inficiēdo vmes. Endiuia amara tribuli vmi-
cularis mirtus ⁊ apiuꝫ aceto cōditū: ⁊ acetuꝫ ipſuꝫ i hora
ſonni ſm aliquā ſui q̄titatē ſorbituꝫ eſt cōuenieſ: que.n
nō ſunt q̄litatis ⁊ ſaporis excedētis a ꝓprietate ſūt inſi-
ciētes illos cū nō illō agāt a q̄litate. Et aliq̄ ex ipſis fri-
gidis ſūt inficiētes latos vt eſt ſeratura ſalicis coriādrū
endiuia amara cū bibitur cū lacte ace. aut ſiru. ace. aut aq̄
calida: Cōpoſite vero iterficiētes oēs. Sūt ſicut tiriaca
magna: ⁊ cōfectio de cētonica: hec ſunt medie q̄bus te
oꝫ interficere vermes. Sꝫ in eaꝝ admiſtratiōe oꝫ te atte
dere earū ſpēm potētiā ſeu virtutē tp̄s locū ⁊ mōꝫ ſpēꝫ
vt ꝓprijs ꝓprias ꝓut dc̄m eſt admiſtres. ¶ Potētiā ſeu
virtutē vt in occidēdo aſcarides ex eis eligas fortiores
in lūbricis ⁊ rotūdis ⁊ latis fortes: in lōgis debiliores: ⁊
maxie cū ſint ex his q̄ bibūtur a q̄bus remotiores ſūt aſ
carides: deīde lūbrici lati ⁊ lōgi ſūt ꝓpiquiores. Tp̄s
vt admiſtres illa vacuitatis tp̄e: medie.n. tūc nullo mōi
pediunt ad eos ꝑuenire: ⁊ ipſi fameſcētes magis trahun-
tur ad ipſas. Locū: vt interius approximāda deneges
ne maius nocumētū adducas: ſꝫ potius exterius admi-
ſtres ⁊ ꝓprie vmbilico ⁊ īfra vbi ſūt groſſa inteſtia: in q-
bus ḡnantur: ⁊ ꝓprie monoculus: ſ.n. applicata ſtō no
cēt plīma: ⁊ aliq applicāt ſup ilia ⁊ renes illa imo cū ite-
rius miniſtrabis tales medicias inficiētes: ⁊ ꝓprie cali-
das: tūc oꝫ vt ſtrigātur nares ne aliqd ex vapore earum
malo ꝑueniat ad caput: ⁊ mltiplicēt expiratio ne aliquid
ex eo ꝑueniat ad cor: q̄r oꝫ: vt os teneatur aptū: ⁊ ēt me-
lius ē vt tūc linias ſtōacū cū ſtipticis cōfortātibus ne le-
datur ab eaꝝ malitia: ⁊ ſint ex inficiētibus q̄lia ſunt ſu-
mach ipoq̄ſtidos ⁊ acacia diſſoluta in vino: ⁊ in lōgiſ ꝓ
prie pebibita ⁊ quouis mō melior ſūpta dūmō ſint ſupe
rioribus minus nociua in aſcaridibus cliſteribus vł co-
liriis imiſſa in lūbricis ⁊ medijs p̱ vtraqꝫ: ⁊ in oībuſ per
extrinſecus applicata: ſm dictuꝫ mōm ēpli. ſ. epithimatū
cataplaſmatis: ⁊ vnguenti. Modus vt premittas eis
delectabilia. ſ. dulcia ⁊ vnctuoſa que ſunt eis: vt eſca ad
quā currat: ⁊ hoc p̱ horas diei vnā vł duas: deinde me-
dicinas interficientes: ⁊ ꝓprias illis ſubiūgas vel vtra-
qꝫ ſimł miſceas: cū.n. currāt ad eſcā inuenient inuoluta
venena quibus occidūtur ſicut piſces in ꝓprijs eſcis a-
mis q̄bus capiūtur: ⁊ hoc ſiue iteriꝰ approximes ſiue ex
terius ⁊ p̱ oēm mōm illō agas. Tertiā rē cōplēt medi-
cine vētrē ſoluētes ſolutiōe eos educētes: q̄ꝝ quedā ſūt
diſponētes q̄dā cōplētes: ⁊ diſponētes ſūt duplices q̄-
dā occidētes: vt p̄dictū eſt: quedā inferius ad loca ꝓpin
qua ſicteri puta iteſtinis iferioribꝰ illos trahētes q̄lia ſūt
dulcia ⁊ vnctuoſa: vt mel: lac ⁊ ſimilia: cliſteribus imiſ-
ſa vel coliriis ſuppoſita vel pectiniōi ano: ⁊ aliis parti-
bꝰ ei adiacētibus iūcta trahētia illos q̄ adiuuāt amara
acuta ſalſa ⁊ ace. illos fugātia p̱ os ſūpta ⁊ ſ ſtōa. ⁊ vmbi
licū approxiata: ⁊ eductiōeꝫ cōplētes quedā ſūt tm̄ edu-
cētes: quedā inficiētes: ⁊ educētes q̄ educūt tm̄ ſūt ille
q̄ nō iſficiūt: ſꝫ delectāt: vt lac mel. ⁊ aq̄ mellˀ ⁊ ſilēs ſimpli
ces ł mixte i ſuppoſitoriiſ imiſſe ⁊ ſicteri iniūcte ſicut bau
rac kebuli: iſopus ſicca que ſoluūt flegma vermes vt aſ
carides ſemē coriādri cū rob: educit ſerpētes: veꝝ extra-
hit vermes ⁊ aſcarides origanum etiam polipodium.
Et tales ſunt ꝓprie hn̄tes locuꝫ in ſupioribꝰ ⁊ medijs
nota in iferioribus vt ſūt aſcarides ſubtiles ⁊ minuti: qui
bus meliores ſūt iterficiētes: ⁊ ſoluēdo educētes mō in-
fra dicto approximate: quaꝝ quedā ſūt ſimplices ⁊ q̄dā
cōpoſite. Et ſimplices ſūt cologntida fel tauri abſinthi

um epithimũ cartamus aleũ: centaurea: nigella ⁊ ſemen
atriplicis. Solutiõe educẽtes oẽs ⁊ mortificatiõe: ⁊ b're
inter oẽs ſolutiue medic: q̃s in antidotario nr̃o ſiati di
ximus ⁊ maxime laborioſe educẽtes. Sȝ melior eſt alo-
es oibus: qm̃ mordificãdo educit oẽs ⁊ oleũ bibi. in q̃-
titate interficit cũ ſua amari. ⁊ viſco. educit. Et oleũ on-
ſancinũ latos interficit ſua amari. ⁊ educit ſua viſco. qua-
re ſi nõ poteſt multũ ſemel bibatur. Et grana nil iterfici
ũt ſerpẽ: ⁊ extrahũt cos. Cõpoſite ſũt ie. pi. ẽt ſi ſumatur
ſeca ⁊ abſin. ana. ℈. iiij. pulpe colo. ʒ. ij. ⁊ q̃rit: ſalis indi
dauch. j. ⁊ ſumat in potu cũ aq̃ mellis. Et nitruȝ: ⁊ ci.
⁊ ſe. gre. ana aure. ij. Itẽ nitri pi. cordu. ana par. eq̃. cui⁹
doſis ſit vſq̃ ad. ʒ. j. ſ. Itẽ cimi. indũ. ma. gra. lauri ana
cõficiant cũ melle: ⁊ ſit doſis in mane cocle. j. ⁊ trĩdẽ in
ſo. Et q̃n̄q̃ addit cnu. ⁊ pil. de abſinthio educũt lõgos
Et alie q̃ ſũt cõpo. ex p̃dictis ſm diuerſas intẽ. eligen-
dis nõ ſoluȝ interius p̃ ſub. ⁊ ſ̃ ſȝ ẽt exterius ſȝ oẽȝ mõȝ
approximã. Modus aũt ⁊ regimẽ aſca. ⁊ paruorũ eſt
vt iterficiant ⁊ edu. cũ ſuppoſitorijs ex p̃dic. ⁊ ſale: ⁊ cli-
ſte. ex aq̃ ca. q̃ eradicãt mãȝ eoꝝ. Et forti⁹ ẽ i quo recipit
cẽta. cartam⁹ iſop⁹ ſicca pl̃pa cologn. ⁊ baurach. ⁊ forti⁹
illo ẽ coli. alckitrã. ⁊ cli. cũ eo ⁊ petro. ⁊ p̄pue cũ oleo de
criſomilis: aut medul' pſi. ama. ⁊ archãita vel buchoma
nẽ ⁊ cortex ra. aſce. Et ex eis q̃ colligũt ipſos in ano ẽ ca
ro piguis ſolida ⁊ lardũ: ſit ãt liga. cũ fimbria fili: vt p⁹
horã cũ fuerit collecti extrahant ⁊ iteretur dõec mũdifi
cetur. Quartã rẽ cõplẽt medie diuerſe ſm diuerſitatem
acci. ꝯcomi. ex qbus eſt ſe. q̃r oȝ vt admiſtres ſr̃a: ex qui-
bus ſũt ſemẽ portu. intus: ⁊ gra. vmicularis ex. ⁊ acc. in
tus ⁊ ex. ⁊ ſilr coriãdrũ atriplex: ⁊ ſilia: non caliditas niſi
moderate calitas vel ſr̃itas ex cibis ⁊ potib⁹ p̄ut exigit
diſpõ: ⁊ cũ debilitat fluxus vẽtris neceſſaria ſũt q̃ nutri
unt cũ fortitu. vt eſt aq̃ car. ⁊ carnes: ⁊ alia q̃ ſũt boni chi
mi ⁊ velocis digõnis: ⁊ maxie in p̄uis: nã vtus eoruȝ p̄
ſe in cã opatiõis nõ puenit ad eos oio. Et ſi ſũt bõi chi-
mi miorat chimus corruptus: q eſt mã eoꝝ q̃re idigẽt ẽt
eis: ⁊ vermes: cũ. n. fluxus miuat vel auferat nutrimẽtũ
mordicãt acriter ſtõacũ: ⁊ faciũt magis cadere vtutẽ: q̃r
cibẽt aũ motũ eoruȝ hora q̃etis ⁊ ſõni. Et ſepetur cib⁹
eoruȝ vt ſit paucus ⁊ p̃mi. aliqbus ex interficiẽtibus ſtip
ticis ⁊ cõfortãtibus. Ex qbus p̄pue ⁊ ſumach ⁊ mirtus
⁊ corã. ⁊ ſilia q̃ ſtrigunt cõforãt ſtõacuȝ ⁊ excitãt appe-
tituȝ q ſi timet ne cadat cõfortabis ſtõacuȝ cũ epithima-
tibus ⁊ emplis in quibus eſt ſtipticitas ⁊ interfectio ⁊ e-
ductio ſuauis nõ deiciens vtutẽ: ⁊ cõfortatio ⁊ ereptõ ap
petitus. Et p̄priũ eſt qõ ſit ex aloe ⁊ abſinthio. Et pil-
lule facte ex eis cũ ſucco citõiorũ vl' mẽte. Medias cõ
poſitas ad eos aliq̃s ſupra in cura egritudinũ cordis di
ximus. Et nũc addemus al' exptas. Ex quibus eſt. ℞.
ſo. pſi. grano. lu. abſinthij. ana. m. iij. tere groſſiter ⁊ fac
bulire in aq̃ ⁊ acc. ana p. eq̃. Et ſup vmbilicũ ⁊ renes cũ
faſſia liga ſtati educit. vi. vel mor. exptum eſt. Iteȝ. ℞.
ſucci mẽte: p̃ãis aſſi aceti for. ana p. eq̃. ⁊ miſce in mõȝ ſal
ſamẽti de quo dabis ana cibũ ⁊ ligabis in pulſibus bra
chiorũ p̄batuȝ eſt: ⁊ ſi odoret ẽt. Itẽ g̃na vermiũ q̃ ſunt
gra. cẽtomice de rõania ſri. ⁊ exibita cũ ȝuc. vel mell' ro.
oi etate ſũt expta: ⁊ oi diſpõi ⁊ in cauſiõe cũ g̃nit arãtico
rũ. Itẽ acetũ fortis. hauſtũ de ſero cũ vadit dormituȝ ẽ
exptuȝ. Itẽ cẽtaurea decocta in oleo de pſicis ⁊ inuncta
ſup vmbili. expta eſt. Empla. arch. cõfortãs ſto. interfi-

ciens ⁊ expellẽs lũbri. ⁊ vȝ' ad flu. ℞. abſin. mẽ. ſic. ro. cũ
ſtipti. cẽtõice ana. ℥. j. fari lupio. ℥. j. p̃ãis aſſi' infuſi i ace
to forti. ℥. fellis tauri. ℥. iij. alo. ℥. ſ. cor. cer. vſti. ℥. iiij. ſpi
ce macis ga. mu. gare. calãi aro. macis nu. mu. galã kar.
ana. ℥. j. ſ. hipoquiſti. aca. ſumac. berber. ana. ℥. tertiam.
cõfice. cũ oleo mir. ſuc. mẽ. ⁊ cera qõ ſufficit. Iteȝ vngat
venter de melle ſi ſine fe. fuerit vl' de lacte ſi fuerit cũ fe.
⁊ poſt horã puluериza deſup pulue. alo. cabalini mirabi
liter interficit. Itẽ fiat emb⁹. ſup ſtõacũ ⁊ v. ꝯ lũbri. ℞
panẽ aſſuȝ in ace. forti bene mollificatũ: ⁊ exprime p̄ pe-
ciaȝ: ⁊ cũ liquore miſce ſuccũ abſiȝ. ſiſimbrij. ortenſis ſuc.
fol. perſi. p̄ſicarie: ⁊ vniuſcuiuſq̃ mẽte ⁊ marubij. cũ olo
modico ⁊ ace. ⁊ oia ponãtur in olla vna: ⁊ fac bulire po-
ſtea aſp̄ge pulue. alo. caba. ⁊ coloqui. ana. ʒ. ij. fel tau. ʒ. j.
⁊ peciã infuſaȝ in eo tepi. ſ̃ ven. appõe ⁊ adde pulue. lu-
pino. Adde cingulũ qui ex lõgioribus vmib⁹ cãtur cu-
ra ex inuẽtiõe antiquoꝝ medicorũ efficax eſt. ℞. grano.
pipe. ccc⁹ ⁊. ij. radi. rapiſtre ⁊ duas radi. antiq̃ fabe lupie
maioris: ⁊ radi. grana. ace. tere ⁊ quoq̃ cum. v. cia. al. vi.
dõec tertia p̃s remãcat de quo vi. detur ad mẽſurã triuȝ
digi. ⁊ in tertia vice emittet totũ: Pillule ad iterficien
dũ ſingul. ⁊ oẽs vmes. ℞. ſuc. affodili: ⁊ ſuc. abſin. ⁊ cẽto
nice: ⁊ ſimſibrij fabe lupie ana: ⁊ decoquãtur dõec iſpiſ-
ſentur aliquãtulũ: ⁊ addito aloe fiãt pillu. ⁊ dẽtur. iij. vl'
v. mire opãtur. Puluis ad idẽ. ℞. cor. cer. vſti. centau.
mẽte: pule. ſinſib. ab i cẽtõice lupi. ama. ana. ʒ. iij. ſ. vtat
hoc puluere cũ lac. vel ace. vel vi. ca. vel quocũq̃ mõ ac
cipe pt. Electu. ad lũbri. oẽs ſm Nicolaũ ⁊c.

Ca. iij. de flu. ven. oium mõruȝ ⁊ curis eius.

Flu. ven. ſm. g. g̃nalr ẽ accidẽs exeũtis mã-
lis a corpore p̄ inteſti. Spãlr aũt eſt motus
nẽ: ſeu vtu. expulſiue inteſti. ad expellẽdõ no
cẽtiã ſaltẽ ſibi. Diuidit aũt ⁊ ſpecificat q̃ntu-
plr ſm. v. g̃na cãꝝ q̃s. g. põit cõia oib⁹ ſine quorũ cogni
tiõe cuiuſq̃ ſcia ñ hẽt: vt põit Abo. q̃. ſ. ihac notifica. tã
gũtur. ſ. formalis: cũ dicit eſt motus. Efficiẽtis: cũ dicit nẽ
ſeu vtu. expui mãlis ſubiectiue: ſiũ iſtr̃alis: cũ dicit iteſtio
rũ. Final' cũ dicit ad expellẽdõ: ⁊ mãl' obiectiue cũ dicit no-
cẽtia. Et ex p̃te quidẽ cãe formal': q: aut eſt tẽpatus ⁊ ſuauis
q: replõni p̄portionat ⁊ vtuti aut ẽ difficil' diutius vl' ſu
p̄flu⁹. De cura cuius hec itẽdius ſpãlr. Ex p̃te cãe mã-
lis ſubiectiue ſiũ iſtr̃al: aut. n. eſt ab iteſti. q: i eis mã ſit ag
gregata paul. ⁊ eſt mltiplr: q: aut lubricitas ⁊ dr̃ lubri-
citas iteſtioꝝ: aut diſintericus. ⁊ eſt triplicis ſp̃ei ſeu gra
dus vt hip. dixit: ⁊ eſt aut a ſupioribus aut iferio. aut re
cto ⁊ q̃n̄q̃ eſt ab ipſo: q̃n̄q̃ ab extre. eius: ⁊ ſicteri: aut ẽ
ab alijs mẽbris iſluẽtibus mãȝ ill' ⁊ hec ẽ aut a cerebro: ⁊
võitur fluxus cerebralis: aut a ſtõ: q võitur liẽteric⁹: ſeu
lubricitas ſtõi aut eſt ab epa. ⁊ ci. fellis: ⁊ võitur fluxus
epati. ⁊ eſt mltipliciter: vt infra dicet: aut p̄p̄ p̃etm epa.
vel miſeraica. abſq̃ iſluxiõe mẽ ad illa: ⁊ võit chiloſus:
aut ẽ a ſple. ⁊ võitur ſplenéticus ⁊ mlicus: aut a toto cor
pore: ⁊ eſt dyaria ⁊ fluxus liq̃factus vel ſanguineus vel
paſ. coleri. Ex p̃te vo cãe materialis obiectiue q̃ in flu-
xu expelitur ſicut: nã ãt ẽ exterior corporea: vt cib⁹ ⁊ po.
⁊ mediã ⁊ cõprehẽditur ſub lubricatiuo ⁊ ex eo ẽ feculẽ
tus mlti ſtercoris: aut iterior ⁊ corporea ⁊ hec aut ẽ ex cõ
uenictibus: vt mẽbrũ p̃s mbri: ſeu fruſtum ⁊ pellicola:
aut ex cõtẽtis: ⁊ hec aut erit ex nãlibus humo. puta ſan-
guie: flãte: colera ⁊ mlia. ⁊ ab hũore p̄prio generalit' nũ

fluxus epa-
ticus

eupaſ:q: ſanguineus flãticus colericus ⁊ mlic⁹ ſpãliter
a ſpẽ vnuſcui⁹qȝ ipſius: aut erit ex nõ naturalibus: vt ẽ
flux. corruptus predictis hũo. q: fetidus erugioſus ſãio
ſus virulẽtus lotiuus. ſicut lotura carnis aquoſus fecu/
lẽtus: niger: ſicut ſanguis vel gſſi vini fex ⁊ felleuſ niger
⁊ nigre mlicus ⁊ ſanguis puri: ⁊ diuerſorũ coloꝝ. ⁊ ſũt
ſrẽs epatici. Et q̃ñqȝ eſt ex vermibus quotidie ⁊ frequẽ
ter expulſis: ſicut accit iſantibus q lacte nutriũtur: ⁊ q̃ñȝ
eſt ex lapidibus lȝ raro: ⁊ viſuȝ eſt a pluribus in vno cle
rico neapolitano: cuius cognomen erat medicus: ⁊ ſer/
uaui duos ex lapidibus: quos ei ſit cõtiue p m̃ eſt: p vir
gã ⁊ anũ: ⁊ erãt plures ⁊ magni: ſȝ eiſſus p anũ erat fere
ſicut ouũ p virgaȝ: ſicut nucella ⁊ cũ mellonũ cõeſtiõe li
berat⁹ finaliter exiuit. Ex pte efficiẽtis cãe duplr̃. ſ. nãe:
ſeu virtu. pncipaliſ opãtis: ⁊ aeris coadiuuantis: ⁊ ſi. vt
vẽti balnei: ⁊ ſi p̃io mõ. ſ. ex pte virtu. aut expulſiue pn
cipaliter mouẽtis ipſam ad expulſiõem: aut cõtẽtiue pn
cipaliter deficientis: ⁊ p ꝯñs expulſiue: p̃mo mõ: vt cũ
erit a nã factus nãliter opãte: vt q: p̃io digeſſerit: deide
diuiſit ⁊ finaliter expulit: ⁊ dr̃ creticus. Scdo mõ: vt ñ
nãlr̃ opante a nã factus: ⁊ võiſ ſintho. ex pte coadiuuã/
tuȝ: vt aeris: ⁊ ſi nã aut ſua cali. erit diſſolutiu⁹: aut ſua
ſridi. cõpreſſiuus. Ex parte aũt final̃: q: aut ad expellendũ
nociua aut iuuatiua corpi nociua tñ ſibi: ex quaꝝ ꝯbia/
tiõe gñalẽ pt̃ recipe dioneȝ: nã aut erit fluxus laudabil̃:
aut illau. ⁊ hec eſt cã flu. ve. gñal̃ ⁊ cõis: attribuiſ ãt po/
tiſſime: vt efficiẽti: cũ. n. in eo p̃ſtãtior ſit mã: nititur. n.
cã cuiuſcuiuſȝ ad debili. vel fortitu. ipſius vt dix. Ad. d
bilitas. ſ. cõtentiue ⁊ fortitu. expul. virtu. talẽ hitu: inter
ſe hñt he due virtu. diſpẽſanſ: nã cũ ſint ꝯ̄rie in eorũ p/
p̃io actu: q nisi vna cedat alti vel deficiat reliq̃ ſuũ nõ
exercebit actũ: nec fortificabiſ: vt d. g. ſic eſt inq̃ in reten
tiõe q niſi cedat qeſcat vel deficiat ꝯtẽtiua nõ retinebit
ſic quoqȝ in expul. ⁊ flu. niſi cedat vel deficiat cõtentiua
expulſiua expellere: ⁊ fortificari nõ valebit: veruȝ q̃ñqȝ
p̃cedit debilitas in cõtentiua ⁊ ſeqtur opatio vel forti/
tudo expulſiue ⁊ cũ plimũ: vt eſt in flu. ſinth. q cũ p̃cedat
a mltitudie q̃ cõtẽtiua iteſtiorũ cũ ſuis villis bõa cõpre
hẽſione capere neqt ⁊ cõtinere nec ẽt muſculus ani ſine
mala q̃li. pũgẽte illa nccẽ eſt illã deficere: ⁊ deide expul/
ſio ſeqtur: q̃ñqȝ eſt ecõuerſo vt q: p̃cedit ⁊ incip̃ expul/
ſiua expellere: ⁊ tũc cedit cõtẽtiua: ⁊ illud eſt p̃pꝛie i flu.
creti. digeſtã. n. mãȝ ⁊ diuiſaȝ cõtentiua retiet q̃diu agat
expulſiua: ⁊ tũc ſicut expulſiua expellit: ita paulatiȝ ⁊ or
dinate cõtentiua dimittit. Silr̃ accit in aptiõe oppilõnũ
⁊ apãtis dubelati: in q̃ ſicut expulſiua apit: ita cõtẽtiua
cedit. Alia eſt cã ſpãlis vnicuiqȝ p̃pria ſpẽi dẽe p⁹ gña/
in vnaq̃qȝ ſuãda ⁊ qõ p̃imi cã eſt obediẽtia mã mẽbro
⁊ viarũ aptitudo: ⁊ nẽ fortitu. cui nihil eſt ipoſſibile i ex
pellẽdis nocẽtibus ex ſua ſapia ordiata ⁊ infinita: vt di/
xit G. Cõtrarij vero ꝯ̄ria eſt cã: q: debilitas nãe noſtri
corporis opp̃ſſe a nã elemẽtari taliter q a nã celeſti rgu
lante ⁊ gubernãte nr̃a corpora ⁊ alia ſemp vt G. ait ſub
leuari nõ poſſit mẽbroꝝ debilitatis viarũ oppilatio vel
largitas: ⁊ materie iobediẽtia: q: groſſa ſit viſcoſa vl̃ ſb
tilis ibibita in diuuto vel eius effrẽitas ⁊ furia: ⁊ ꝯ̄guedo
in ſupfluo. Et cã inteſtinalis ⁊ lubrificatiui eſt: q̃ ſ in lu
bricitate ſtõi dixius. Et cã diſenterici eſt plurimũ colera
rubea in iteſti. collecta vel iſluxa ſm G. ⁊ q̃ñqȝ eſt fel ni
grũ: ⁊ q̃ñqȝ flegma ſalſuȝ ſanguis acutus: ⁊ q̃ñqȝ ſanieſ

ex apãte in eis acuto ⁊ apto. Et cã eius: q eſt a recto eſt
interior ⁊ exterior. Interior eſt multiplex: ſȝ plurimuȝ ẽ
flegma nitroſũ putriduȝ. Quod ac. ſunt acuitatẽ: q̃re
abradit inteſtia adherẽdo ſua viſcoſitate illis: deide vlce
rat ⁊ egrediſ ſicut pũctura ſanguis: ⁊ eſtiat eger q i ano
ſuo ſit ſal puluerizatũ pp bauracitatẽ ſuaȝ ⁊ eſt cũ dolo/
re ⁊ grauedie: ⁊ ex illis eſt emoroyꝰ intriſeca fiſtule ⁊ ra/
gadie: exterior eſt frigus aduenies ano: ⁊ ſeſſio ſup du/
ro ⁊ cã eius q eſt ab extrẽitate eius eſt ſanguis quẽ natu
ra expellit ſine dolore ⁊ p venas emoroi. q̃ ſunt in ficteri
creti. vel ſintho. Et cã illius q ab illiſ mẽbris exiſtit: ⁊ ce
rebralis eſt cã catar. q̃ ſupra in cura epatis diximus: ⁊ ẽ
breuiter mala cõplexio cerebri ⁊ plurimũ frigida ipedi/
ens ⁊ corrũpens nutrimẽtum eius qr̃ multiplicatur i eo
ſuperflui. ⁊ eſt plurimũ flegmatica quã coadiuuat diſpo
ſitio membro. iſerioꝝ: ⁊ maxime ſtõaci totius corporis ꝯ
pletio in eo mltiplicãs vapo. ⁊ fũos: poroſqȝ cutis oppi
lãs: ⁊ ductus eius per quos ſupfluitates cõſueuit natu/
raliter expurgare ⁊ expirare: q̃re regurgitãt ad alios ca/
nales occultos: ⁊ fluunt iferius ad ſtomacuȝ: ſicut in cu.
ſtomaci diximus: ⁊ ad inteſtina pp eoꝝ debilitatẽ. Cã
aũt eius q eſt a ſtõaco dicta eſt ſupra ibidẽ. Et cã eius q
eſt ab epa. ⁊ ciſti fellis: ⁊ eſt plurimũ colericus radẽs ex/
coriãs ⁊ vlcerans inteſtina: quare ſanguis ꝯfluit ab eis
⁊ pinguedo: vl̃ pellicule: vel fruſtra ipſoꝝ educunſ ⁊ fit
diſentericus: aut ſanguineus: ⁊ q̃ñqȝ eſt aliaꝝ ſpecieruȝ
ſuperius predictarũ. Sed cã colerici eſt multitudo cole
re ⁊ acuitas ipſius pp diſcraſiam calidam ipſius epatis
⁊ membrorũ cũ regimine calido: vl̃ pp oppilationeȝ in
poris ciſtis cũ fortitudine expulſiue. Sed ſanguinei ab
epa. cã eſt oppilõ vẽaꝝ chili ⁊ ramoꝝ eius ad mẽbra p/
cedẽtiũ: qr̃ ſanguis in epa. gñatus ad mẽbra nutrienda
trãſire nõ valet: ſȝ remanẽs in epa. tamq̃ ſupfluus ab eo
ad iteſtina trãſmittitur: ⁊ p cã expelliſ: vt nociu⁹ aut rup
tura vene porte: hec. n. cauſa eſt egeſtionis ſan. ſicut rup
tura chil̃ cauſa eſt vrie ſangui. ⁊ cã fetidi ẽ corruptio mẽ
⁊ q̃ñqȝ a lõga retẽtione in eis p̃cedit: ⁊ cã erugioſi eſt a/
duſtio ſanguinis ⁊ hũorũ iſpiſſans ⁊ q̃ñqȝ perducit ad
aduſtionẽ corporis epa. vt ſ in cauſis caliditatis epa. di/
ctũ eſt: ⁊ cã virulẽti eſt liq̃factio ſangui. ⁊ humo. vel reſu
datio apãtis cali. in eis: ⁊ ſepe fit reſudatio ex apã: epaţ
calõ. Inqt. n. G. In oi apãte ſub cute celato ſolũ viru/
lentus exire liquor. Ad. vero erugioſuȝ: quẽ G. ſb vi
rulẽto cõp̃hendit. d. tñ q ⁊c. Et ſãioſi cã eſt apãtis du/
belati aptio: vel vl. ſanioſuȝ in eis vel ſupiorib⁹ mẽbris:
vt in p̃cec. cap. huiſti lotini vero cã eſt debili. virtu. alta
tiue epa. aut ex ſe. aut ex deſcu cõtẽtie ei deſeruiẽtis: aut
debili. ſeq̃ſtratiue aquoſita. a ſan. pp debilita. epa. ⁊ renũ
⁊ aquoſi eſt maior debili. alteratĩe epa. q̃ ſit in lotiuo: im
mo quaſi deſtructio multiplicãs aquoſita. q̃ coadiuuat
multus potus aq̃: ⁊ potẽ. virtu. expulſiue epa. expellẽtis
p meſerai. ad inte. q̃ ſi deficeret eẽt cã aſcli. vt ſ dẽm eſt:
aut cõuerſio aq̃ aſclitico. p vẽas i vacuũ iteſtioꝝ q̃ nã ex
pulſiua ipoꝝ expellit: ⁊ ſoluiſ aſcli. ſic hip. dixit ⁊ cã i ni/
g̃ feculẽ. ſic ẽ ſan. vl̃ g̃ſſi vini fex ẽ ſȝ G. calitas epa. adu
rẽs vl̃ ſritas ei⁹ maſſã ſangui. ꝯgelãs p̃ucies ẽ melã. nõ
mũdificata ab epa. q̃ ſ̃fluens in eo putreſcit ⁊ accẽdit ca
lorem ⁊ fe. vel manet: ſicut eſt: ⁊ infrigidatur ſi ſpõte ⁊ in
p̃io appareant cũ fe. vel ſine fe. ſunt peſſime ⁊ mortales.
Si vero in p̃ceſſu ſponte: vel cuȝ farma. ſunt meliores

vt dixit hip. Et qñqꝫ eſt nigredo a longa mora in tran-
ſitu ab epa.ad inteſti.ſꝫ illa eſt parua nec eſt ꝑꝑ cauſam
ab epate:⁊ cauſa nigri fellei eſt aduſtio colere ru.in epa.
vel mlte:⁊ proprie ſubtilis partis eius:⁊ cã nigri mlici:
qui eſt ab epa.eſt debili.ſple.vel oppilatio eius quare ñ
mundificatꝰ mlia ab epa.ſed ſupfluit:⁊ expellit epar ad i
te.⁊ cauſa eius qui eſt diuerſoꝝ colo.eſt diuerſitas hũo
rum confluẽtium ab epa.ad inteſti.cretice:vel ſinthõa-
tice:cuius cauſa eſt diuerſa:⁊ inequalis epa.⁊ ſtõi:⁊ ve-
narum diſcraſia ⁊ diuerſitas regiminis:⁊ eius qui ẽ ex
vermibus cauſa eſt:quã ſupra in ꝑcedenti cap.diximus
⁊ chiloſi cauſa eſt debilitas attractiue ẽpis vel opilõ me
ſeraica.vel mltitudo cibi chilũ augẽs ſupra potẽtiã epa.
attractiue.vt.g.dixit ⁊ cauſa ſplenetici ⁊ melãcolici ẽ mlˀ
tiplicatio hũo.melãcolicorum in epa.⁊ mẽbris abſqꝫ op
pilatiõe ⁊ debili.ſple.qꝛ ſplẽ multã mliam trahi :quã:
mittit ad iteſti.virtus eius expulſiua:vel aptio oppilatõ
nis ipſius.Et cã facti a mã influxa a toto corpore.⁊ dia
rici ꝑprie eſt ſm ſerapio.multitudo hũoris in corpore ⁊
venis:⁊ nõ mali:qꝛ cibus nõ digeritur:nec conuertitur
in mẽbris nec reſoluitur propter cutis deſpſitatẽ:ſed tã
quã grauans a natura ꝑ inteſtina expellitꝰ: ⁊ cã liquefa-
ctiui eſt caliditas diſſoluens:⁊ liquefaciẽs humiditates
mẽbrorum:quas natura vt nociuas expellit qñqꝫ ꝑ vri-
nam:⁊ fit vrina oleagina:vel vnctuoſa ſicut ſpma in fri
gidiore hũs:ſicut telã araneã:⁊ qñqꝫ per inteſtia:⁊ facit
fluxum ven.vnctuoſuꝫ:ſicut in ethi.contingit:⁊ ptiſi :⁊
cã flu.ſan.qui eſt a toto corpore eſt ſuperflua repulſio ve
narum ex ſanguine:quam multitudo ibi ⁊ ꝑprie carni
um:⁊ potus:⁊ ꝑprie vini rubei ſpiſſi efficit:vel membri
mutilatio aggregauit vel diſſio exercitij cõſueti non re
ſoluit:nec ſolite euõnes naturales vel artificiales eduxe
rũt:ſicut G.dixit:ſꝫ natura grauata ad inteſti.aptis ve-
nis epatis trã mittit:quã inteſtina expellũt:⁊ fit egeſtio
ſanguinis: interdũ ad renes ⁊ veſi.vene renes ibibenti
bus nõ apertis:ſꝫ ſolum rarefactis ipſaꝫ trãſmittit:⁊ vri
na ſicut ſanguis ipſa emittitur: vt contingit in egritudi.
cutis a ſanguineis ſicut dixit Abo.⁊ cã fluxus q coleri
ca paſſio dicitur eſt multiplicatio maloꝝ hũorum in cor
pore ex indigõne ⁊ corruptiõe ciborum ꝑꝑ malitiaꝫ ipſo
rum regimis:⁊ diſcraſiam mẽbrorũ:⁊ ꝑprie corrũpen-
tem digeſtionẽ:⁊ mltiplicãteꝫ humo.ipſos malos:ſicut
accidit infantibus ⁊ guloſis:⁊ ꝑprie in eſta.aut autum-
pno:in quibus eſt digõ debilis:⁊ ꝑprie ciborũ hñtium
ꝑprietatẽ in cõmouendo quos natura nõ cõuertit:ſꝫ ab
horret:quare mouetur ad expellẽdũ:⁊ reddit eos ad in
teſtina ⁊ fit fluxus ven.coleri.aquoſus ⁊ eruginoſus: ⁊
reddit eos ad ſtõacum:⁊ accidit võitus colericuſ ⁊ viru
lentus viridis: vel aquoſus:⁊ ſm plurimũ fit flu.vẽtris
et vomitus ſimul natura.n. valde ab eoꝝ corruptiõe:et
malitia moleſtata toto cõamie mouetur ad eoꝝ expul-
ſione et ſic ſimul ꝑ võituꝫ et ſeceſſum expellit. Et facti a
cibo et potu cã eſt mãifeſta. Et fluxus multi ſtercoris cã
eſt q̃titas et quali.cibi:et paucitaſ eius qđ ad epar et mẽ
bra trahitur ex eo et multitudo eius qđ ex eo et vtraque
colera ab eo mediãte ciſti fellis et ſplene redditur ad in
teſtina: vt G.ait:et cã eius:in quo membrum:pars ſeu
fruſtũ eius vt pellicula emittitur:et vocatꝰ excoriatiuus
et vlceroſus eſt cã diſſenterici et colerici:et eius q coleri
ca paſſio nũcupatur quã ſupra diximus. Cũ.n.humor
acutus in iteſtinis colligitur:aut diu ꝑ ea fluxerit:ipſa vl
cerat: vel abradit:⁊ excoriat:⁊ piguedineꝫ coꝝ ſanguinẽ
ac pelliculas educit:deinꝫ vlcerat: ⁊ fruſta coꝝ expel-
lit:⁊ qñqꝫ eſt ex ſuperioribus:quãdoqꝫ ex inferioribus
⁊ qñq̃ ex vento:⁊ qñqꝫ ex acumine medicine . Sed ſpe
cies excoriationis ſunt ſanguinea virulẽta ſanioſa:⁊ thi
riaca corticalis:⁊ habẽtes cõparationẽ adinuicem ꝑma
eſt ſalnior:⁊ fit quãdoqꝫ ex egritudinibus acutis:⁊ fe-
bri adurẽtibus:⁊ vna quaqꝫ exeuntibus eſt mãifeſta. Et
cauſa eiꝰ que eſt ex ſanguine vel flegmate:vel colera:vel
melãcolia cõtenta in iteſtinis eſt multitudo eius proue-
niens a ſuperioribus ad ea paulatiꝫ in eis aggregata ꝓ
pter cõſtipationem vẽtris donec ſupfluat:⁊ ledat ſua q̃
titate vel q̃litate: vel vtraqꝫ expulſiuam:quare mouetur
ad expellendum ipſaꝫ quã adiuuant qñqꝫ hũiditas ⁊ lu
bricitas materie ⁊ hũores:⁊ proprie cuꝫ fuerit ex flegma
te aquoſo: vel mucilaginoſo. Et cauſa vniuſcuiuſqꝫ ſpe
ciei ipſius ex ꝑcedentibus eſt nota. Et cauſa naturalis crĩ
tici laudabilis:⁊ qui eſt ad expellẽdum nocẽtia ex dictis
cauſis tẽperati eſt nota:⁊ cõtrarij cauſa ex cõtrarijs cau-
ſis. Signa ſignorũ quedaꝫ ſunt cõmunia:quedam ꝑpa
cõia ex precedẽtibus comitãtibus ⁊ ſequẽtibus aſſumã-
tur:ſunt.n.cõia tempato cretico ⁊ laudabili:qui eſt ad-
expellendum nocẽtia ⁊ eius cõtrario: vt ſupra in vomi-
tu dictũ eſt:⁊ ſigna facti a fortitudine expulſiue ſunt alle
uiatio:que ſequitur:⁊ facilitas eius cũ bona tolerantia.
Sed facti a defectione cõtẽtiue ſigna ſunt cõia:qꝛ nec cõ
fert:nec bene ferũt. Signa ṽo ſpecialia vniuſcuiuſqꝫ ſũt
⁊ quidem lubricatiue ſunt ſigna male cõplex.ſtõi cum
materia frigida vel calida:⁊ vlcerum eius ſupius dicta
dĩnt tamẽ lubricitas iteſtinorum ⁊ ſtomaci:quoniã i lu-
bricitatẽ iteſtinoruꝫ cibaria ⁊ potus ſunt magis digeſta
quã in lubricitate ſtõaci. Signa vero diſenterici ſũt ap-
paritio predictorũ hũo.in exeuntibus acutoruꝫ ⁊ ipſorũ
acutus cũ dolore tortiõe : ⁊ pũctione:⁊ plurimum eſt cũ
fe.⁊ deinde ꝑmiſcetur ei ſanguis paucus:⁊ piguedo dei
ceps ſi perdurat pellicule:⁊ ſi vltra intẽdatur:fruſta inte
ſtinoruꝫ apparebũt. Et per ea diſtinguuntur tres ſpeci
es note diſinterice. prima in qua educuntur ſanguis ⁊
pinguedo:ſecũda in q̃ educuntur pellicule:tertia in qua
educũtur inteſtinorum fruſta:ſicut hip.⁊ ga.in affo.oñ-
dit. Et ſi qdem tales hũores ab inteſtinis fuerit iˀqbus
aggregati paulatim fuerit:predicta erũt quaſi cõtinua:
ſi vero alijs mẽbris influxa eis predicta exeũtia:⁊ dolor
erũt piodica:⁊ mẽbrum a quo fluxerũt ꝑ precedentẽ eiꝰ
diſpoſitiõem: vel paſſioneꝫ cõgnoſcere poteris:ſi qđ eſt
⁊ ſi qdem fiunt ex iteſtinis ſupioribus cognoſces ꝑ do-
lores ſupra vmblicum ⁊ cũ raſura apiente in eo ⁊ exituꝫ
egeſtionis poſt longũ tps doloris:⁊ per q̃titatem ſan-
guinis:qui eſt plus:⁊ ꝑ quãtitatem pelliculorũ:qꝛ ſunt
miores ⁊ tenuiores:⁊ ꝑmixtionẽ ipſoꝝ cũ fece maioreꝫ.
Si vero in iferioribus ecõtra ꝑpẽdes oia ⁊ loca raſure
piguedĩe ⁊ dolorẽ ſub vmbli.⁊ ſi qđ talis fluxuſ icepit a
colera vel flegmate ſalſo:vel ab alijs acutis collectis vel
iſuſis ẽ curabil:ſi cõueniãt neceſſaria ex ꝑte medici ifirmi
aſſtãtiũ ⁊ neceſſa. Qđ ſi a felle nig̃ icepit ẽ mõtale: vt di
xit Hipo.⁊ tamen ſi mutãtur in bonuꝫ ⁊ naturales ſu-
perfluitates admixtas habuerint:eſt bonum: vt Hip.
dixit in affo . Signa cerebralis ſunt ſigna corruptionis
cõplexionis cerebri ſcilicet frigiditatis eius ⁊ hũiditatis

⁊ ē plurimū vel caliditatis ⁊ hūiditatis: ⁊ eſt rarius que
ſupͣ in cura egritu. epͣtis dixius. Signa quoqȝ catarri ⁊
ꝙ ē ſuās ꝑiodos: vt q: de nocte mouet ⁊ pꝰ ſomnū ma
gis: eo ꝙ illa hō gñet ⁊ retēta aggregat mā ⁊ poſt ſōnū
aggregati fluit ad iteſtia: ⁊ apud deſcenſum cum tranſit
per meri tranſglutet infirmus: ⁊ eum peruenit ad ſto-
macum ſentiet qñqȝ ꝗuedinem vel dolorē: ⁊ trāſiens ꝑ
eū educit ab eo idigeſtuȝ cibū ſecū: ſi inuēit ipm in eo: ⁊
⁊ appebit: ſicut lubricitas inteſtinoꝝ. Dr̄t āt ab illa: qm̄
lubricitas de ſe horas nō hȝ diſtinctas: in qbus creſcit: ⁊
minuat: ſicut cerebral: ſȝ ſm regimeȝ tm̄: qr̄ nō accit niſi
ſūpto cibo ⁊ cerebralis ēt appȝ abſȝ cibi aſſumptiōe nō
ſolū nec ſig cerebri corrupte ꝯplōnis in ea apparēt nec re
plōnis: nec alia accñā: q̄ apud deſcēſuȝ mē in cerebrali cō
tingūt ⁊ hec eſt in ea: q̄ ex mala ꝯplōnis. Sed ſi fit lubri
citas ex vlceribus in ea apparēt cortices ⁊ ſanies q̄ ñ ap-
ꝑent in cerebrali. Et ſigna eius q eſt a ſtō ſūt ſigna lubri
citatis ibidē dicta. Et ſigna eius q eſt ab epe ⁊ ciſti ſūt ſi
gna iſlātiōis epis ⁊ regimē ꝑcedēs mltiplicās colerā abſ
qȝ ſignis opilōis ⁊ debilitatis ciſtis ⁊ epis cū circumſtan
tijs ſi. ⁊ apitione colere in egōnibus ⁊ vrina alba ⁊ cum
cōſuetudie paticēdi: q̄ in icteritia diximus: ⁊ ſi fit colera
praſſina: eſt magis a ſtōaco. Et ſigna ſanguinei: q eſt ab
epa. ſūt ſigna opilōnuȝ venaꝝ ⁊ ramoꝝ porte: vel ruptu
ra eius q̄ ſupra in epate dixius ⁊ eſt ſine dolore vētris: ⁊
eſt dn̄s a lotiuo: q: hec eſt ſanguis purus ibi ſicut lotu
ra carnis recentis: ⁊ ab eo q eſt ab inteſtinis: q: hic eſt ſi
ne dolore ⁊ apparēs ſubito multus: ⁊ iterpolatus duo-
bus vel tribus die. hñs intmiſſionē dōec mā aggreget
deide fluit: ⁊ deide fit erugioſus ſubtilis: deide paſſiōe
augumētata fit groſſius ſicut fex. Et ē cū raſura ⁊ diuer
ſitate coloꝝ a pͥcipio ꝓꝑ diſſolutionē ſubſtantie epis: ꝙ
cū nā diu pati nō poſſit: ſignū eſt cite mortis ille paula-
tiȝ ⁊ poſt exitū colere ⁊ hūoris acuti cū dolore q̄ſi ꝯtiuo:
⁊ ſi eſt a r̄cto: ſicut eſt gutte fila: ⁊ ſputū ſan. pauce quāti.
nō cōmixtū: ſed circūuolutum ſtercori: vel hūori muſco
ſo: ⁊ ēt cū exꝑſſiōe: ⁊ qñqȝ eſt cū dolore: ⁊ vocauit Abo.
ipm azair ⁊ ſi eſt ab emoroidibꝰ manifeſtis: ſenſus decla
rat ſi intrīſecis occultis dolor eſt ſine exꝑſſione ⁊ ſang.
eſt niger in principio: ⁊ ꝑ ſe emiſſus vel valde diſtictus
⁊ eſt ēt dn̄s ab eo q eſt ex toto corpore ꝙ eſt q: q eſt ex
toto corpore eſt cū cauſis ſuis: q̄ ſūt māifeſte ab epate vo
veniens nō eſt. Et ſigna fetidi ſūt fetō cū ꝑceſſione cau-
ſe corruptiōis: vt eſt putredo hūoris vlceris ⁊ apātis: ⁊ ſi
gna eruginoſi ſūt viriditas: ſicut eris erugo i egōne ap
parēs: ⁊ ſignū multe iſlāmatiōis epatis ⁊ corporis totiuſ
adurētis: ⁊ regimē precedēs calidū. Et cū perducit ad e
patis aduſtionē appet qñqȝ vrine hipoſtaſis orobina ⁊
orobus eſt fragilis ⁊ rubeus tendens ad nigre. ad dn̄-
tiam eius q eſt ex renibus: ⁊ eſt mortalis. Et ſigna viru
lenti eſt iſlāmatio apparēs nō aduſtiua: ſȝ liq̄factiua: vel
ſigna apātis calidi ſub cute ſubtili celati: vt eſt apoſtema
epatis: ⁊ qñqȝ ſtōaci: ⁊ inteſtinoꝝ: ⁊ ſigna ſanioſi ex ꝑce
dēti cap. nota ⁊ ſūt ſigna vlceruȝ ⁊ apātis dubelati ⁊ ap-
ti. ⁊ qñȝ eſt vlcus ſordidū: ⁊ añqȝ corroſiuū: ⁊ diſtiguit
qm̄ corroſiuū eſt cū maiori dolore: ēt fetet. ēt ⁊ qđ egre-
dit: eſt decliue ad nigre. ⁊ ſigna lotiui ſūt ſig debilitatis
alteratiue epatis dicta ſ̄ tā ſi ex ſe defecta fit pͥcipaliter
ꝙ ēt ſi deficiat ex cōtentiua deficiente pus: q̄ oia poſui-
mus in debilitatē digeſtiōis ſtōi ⁊ epa. dicta ſupra ibidē

⁊ eſt cū paucitate vrie ⁊ ꝓprie qm̄ eſt ex defectiōe ſeque
ſtratie renū: ⁊ ſigna aquoſi ſūt ſig cadē: ſȝ fortiora: ⁊ regi
mē ꝑcedēs: ſicut cōeſtio fructuū ⁊ potus aq̄: ⁊ paucitas
vrie: ⁊ ꝓuatio ſudoris: vel aſclitis ꝑcedēs cū cōfortatio
ne virtutis: ⁊ aqua tūc eſt citria: ex ꝑcedēti vero cā eſt al
ba. Et ſig nigri feculēti: ſicut eſt fex ſanguis ⁊ groſſi vi-
ni ſūt ipſa ſigna debilitatis ⁊ oppilatiōis ſplenis: ⁊ regi
mē ꝑcedēs mltiplicās mliā in epate ⁊ ſanguie cū corrup
tiōe ⁊ iſlātiōe epis ⁊ fe. peſtilēte mltiplicāſ vel ſig frigidi
tatis ⁊ regimē ꝑcedēs mliaȝ i epate ⁊ ſanguie cū corrup
tiōe ⁊ iſlamatiōe epatis ⁊ fe. peſti vel ſig frigidita. ⁊ algo
ris ipſius abſqȝ corruptione in ſe. ⁊ q̄ eſt a frītate eſt pau-
ce nigredis ⁊ ſine odore ⁊ groſſioris ſbe q̄ eſt a calitate
eſt eꝯ ⁊ ꝑcedūt cū egōnes ⁊ vrie coleri. ⁊ viri. ⁊ mixte: q̄
eſt a lōga retētiōe eſt mioris nigre. ⁊ ꝓcedēs abſqȝ oi no
cumēto epͣtis: imo cā eſt in iteſtinis. Et ſig nigri fellei ſt
calitas ⁊ iſlāma. fortis in epa. cū ſignis debilita. ſplenis ⁊
oppilatiōis eius: ⁊ regimē ꝑcedēs calīn vel mlici ¶ Et
ꝙ egrdit ſr̄ trā effuſū ebullit: ſicut ace. quo fugiūt muſce
⁊ ē valde nigrū lucidū ⁊ acris odo. ꝑcedēs: aut nihil ex
his ſbꝰ hȝ: ⁊ ſigna nigri mlici epatici ſūt debilitas ⁊ oppi
latio ſplē. ꝑcedētes cū dn̄io mlie in epa. ⁊ ſanguine ⁊ eſt
mioris duabus nigris ꝑdictis ſine cōpatiōe: ⁊ ſine odo
re: ⁊ eſt differēs a ſplenetico mlico: qm̄ in illo nō eſt ap-
parēs debilitas ⁊ oppilō ſplēis ſaltē in poro: ꝑ quē tra-
hit: ſȝ ſola mā regimis multiplicās mliaȝ: ⁊ cū circūſta.
ſi. Et qñqȝ oppilō in poro expulſiōis ⁊ retinēs mliaȝ q̄
traxit ſplē ab epa. ⁊ cū apit ſeqtur fluxus mlicꝰ. Et qñȝ
vōitus: ⁊ eſt tūc maioris nigre. ꝓꝑ mora in lōga reten-
tiōe: ⁊ ſigna eius q diuerſorū coloꝝ eſt: ſūt appitio ipo-
rū in egōne: ⁊ regimē ꝑcedēs diuerſuȝ icq̄lis diſcra. cor
pis ſignis: ⁊ ſig chiloſi ſūt apparēs chilꝰ in geſtione: ⁊ ſi-
gnū frigiditatis epis vel oppila. eius: vel ſig oppila. me
ſeraicaꝝ: ſȝ differt: q ē ex opplōe meſeraica. ab eo q ē ꝓꝑ
oppilatiōeȝ in venis epa. nā cū eſt ex opplōne vēaꝝ epa.
chilus tēdēs ad rubedi. aliq̄leȝ ꝓꝑ alteratiōeȝ aliquam
ꝙ recipit in meſeraicis: ſed cū eſt in meſerai. oppilō ⁊ ori
ficijs eaꝝ eſt chilꝰ al. ⁊ citius egrediēs: vel eſt ꝑcedēs re-
gimē multe ꝯti. ⁊ eq̄litatis abſqȝ aliquo ꝑdictoꝝ: ⁊ ſig
ſplenetica ⁊ eſt plimū mlic. iā dicta ſūt a ſig. diarici: cuiꝰ
mā fluit a toto corpore ad iteſtia ſūt ſig repletiōis nālis
⁊ plectorie: vel chacochimie cū forti virtu. abſqȝ paſſio-
ne alicuius mēbroꝝ ad differētiā colerice paſſiōis q̄ ſup
eſt fintho. ⁊ ſigna criſis: vel mlie mē ⁊ ſinthōatice cōpel
lētio naturā: ⁊ ſigna liq̄factiui ſūt ſigna ptiſis ⁊ ethice ꝑ
cedentis cū tenereitate mēbrorum: vt eſt pueroꝝ ⁊ iſan
tiū: ⁊ coꝝ ꝓprie: quoꝝ lacti ſunt molles ⁊ hūidi: ⁊ excū
tia ſunt ſicut hūiditas liq̄factiua: alba viſcoſa: ⁊ ꝓpe cuȝ
procedat a ſubſtātia radicaliū: mēbroꝝ qñqȝ. n. eſt ex liq
factiōe adipis mēbrorū dn̄t tm̄ ab illa: q: hec nō ē viſco
ſa: ſic illa: cū tāta defectiōe: ⁊ arefactiōe: ⁊ cū ē alba ē adi
pis recētis: ſi vō ē citrina: eſt adipis ātiq̄. Et cū expellit
ꝑ vias vrine: vrina eſt alba ſimilis ſpmati: vel lacti. ⁊ ita
vidimus in frē noſtro: cuius corpus totuȝ fuit ex fe. lon
ga cōſumptum ⁊ diſſolutū per talem vrinam. ⁊ mortuꝰ
eſt: cuius animā chriſtus recipiat benedictus: ⁊ cuȝ ē ex
liquefactione adipis vrina eſt oleagina per totū admix-
ta: ⁊ proprie cum eſt ex liquefactione ſuperiorum mem
brorum: ſed cum eſt ex liquefactione adipis renū pigue
do eſt cōglobata: ⁊ ſupata ſupnatās: vnde hipo. in aꝑo.

Quibus vero pinguis hypoſtaſis: ⁊ conglobata nefre-
ticam ſignificat. Et ſigna fluxus ſanguinis qui ꝓcedit a
toto corpore ſūt ſigna plectorie dimiſſio exercitij cōſue-
ti: quies ⁊ mltus vſus carniuꝫ: ⁊ vini: mutilatio mem
bri p̄cedētis ⁊ retētio euōnis cōſuete abſq₃ oppilatiōe ⁊
egritudine alicuius membri. Et ſignā colerice paſſiōis
ſunt ſigna digeſtionis diminute ⁊ corrupte: ⁊ malicia re
giminis particularis multiplicātis humores diuerſos ⁊
calidos magis: ⁊ ſimul apparet fluxus ⁊ vomitus: ⁊ ē cū
anguſtia ſiticuloſa vigilijs ⁊ dolore ventris: ⁊ quādoq₃
ꝑducit ad raſuram ⁊ ſcoriationem inteſtinorū ⁊ meri: ⁊
gutturis: ⁊ debilitatem: ſudorem frigidū: ⁊ extremorū:
frigiditatem ⁊ ſincopiꝫ ⁊ ſpaſmum: ⁊ eſt malū ſignum.
Et cum materia cōuertitur ad vias vrine eſt bonū: ſed
cū ſuperfluit: inde ꝑducit ad excoriacionē ⁊ vlcus ⁊ acci-
dit ardor vrie inteſtinis ꝑducēs ad reſolutionem: ⁊ ſig̃
facti a cibo potu ⁊ media ſunt manifeſta: ⁊ etiam ſigna
ſtercoris apparētis: ⁊ ſigna excoriatiui: abraſiui ⁊ vlcero
ſi extunt hus patent ex regimine precedente: ⁊ fluxu hu
morum acutorū lōgo: qui ipſum minātur ⁊ portendūt
Et ſigna eius que eſt ex ſanguine: colera: vel flegma: ⁊
melācolia cōtenta ⁊ aggregata in ītestinis eſt grauedo ⁊
punctio ꝑſeuerās abſq₃ nocumēto ⁊ paſſione manifeſta
in ſuperioribus membris: ⁊ eſt regimen p̄cedens multi
plicās humores corporis. ⁊ ſtrigens vētrem ex q̄bus in
inteſtinis materierum illarū aliqua coadunātur. ¶ Cu
ra fluxus eſt multiplex: nā ſi ſit laudabilis ⁊ creticuſ per
mittatur: qui ſi ſit difficilis ⁊ diminutus eſt coadiuuan-
dus ⁊ facilitādus: vt dixit Hip. ⁊ qualiter fiat illud in-
fra dicetur deinde ꝑmittēdus donec ad perfectioneꝫ ve
niat: ⁊ cognoſcitur: q̄r cōfert ⁊ bene ferunt: ⁊ cū cōforta
tiuis membrorum tēperate ſtipticis eſt vtendū que ſint
ſicut habene mē ne effrenitet ⁊ ſuperfluat fluxus. Qđ
ſi ſuperfluat ex tunc factus eſt illaudabilis: ⁊ eſt reſtrigē
dus: ⁊ cognoſcitur vt hip. dixit nam quā diu confert: ⁊
bene ferunt: eſt vt laudabilis ꝑmittendus ¶ Cum aut
tem nec cōferre incipit: nec toleratur bene: quia natura
debilitari appareat eſt vt illaudabilis retinēdus: ſi vero
ſit illaudabilis ⁊ ſinthomaticus: aut eſt cū nature regula
tione: vt ſupra in cura pleureſis habuiſti ⁊ tūc ē permit
tēdus: eſt enim ſalteꝫ per viam cauſe bonus quam mi-
nuit ⁊ per conſequens morbum dependentem ex ea a
natura ſupra reſiduum materie potentem facit. vt G.
dixit. Aut ſine regulatione nature: ⁊ tūc cū ſit a toto ge
nere preter naturam ⁊ malus eſt retinēdus. In retētiōe
autem eius duplex eſt intentio: generalis. ſ. ⁊ ſpecialis.
Generalis eſt, generalem cauſam inſpiciēdo ⁊ imedia-
tam res vna. ſ. confortare ſemper cōtentiuam ⁊ ꝑ conſe-
quens debilitare expulſiuam: ſiue quieſcere facere: que
eſt in omnibus ſpecialibus etiā attēdenda. Si enim ſpe
tialis cauſa quelibet non niſi debilitādo contentiuaꝫ: ⁊
confortādo cōpulſiuam fluxū gignit: ergo quelibꝫ cura
ſpālis ſit cauſe ſpecialiſ fluxus cuiuſlibet debet eſſe abla
tiua: q̄ cōfortet retentiuā: ⁊ debilitet expulſiuā: vel qui-
eſcere faciat. Completur autē īquātū huiuſmōi frigidiſ
ſtipticis vel calidis: ꝑut diſpoſitio exigit: que infra dicē
tur trinitatis auxilio. Sed cōſiderādo omnes cauſaſ ei⁹
mediatas ⁊ materiales eſt multiplex: q̄r. vj. res: quibus
omnibus vel plurib⁹ oportet vt cōpleas preter regimē
cōmune qđ quāq₃ premittēdū ſit hic vt cōmune: ⁊ pnci-
pale in cura poſtponemus tamē vſq₃ in finem vt illđ ex
ꝓprijs melius colligamus quas ſupra diximus in con-
ſolatiōe medicinarū vbi ſolutiōnē medicine cū ſuꝑflui-
tate docuimus retinere ⁊ in cura vōitus ex quibus cō-
plentur illuc ergo r̄curras ⁊ inſpiciaſ diligenter. Et ada
pta vnicuiq₃ ſpeciei res p̄dictas ſibi cōuenictes ſiue om
nes ſiue plures expediāt. Speciales intentio varia eſt ⁊
diuerſa ſm̄ varietatem ſpecierū eius atq₃ cauſarum ꝓ-
prie materialium ⁊ interioruꝫ maxime. Si ergo fluxus
ſit inteſtinaliſ ⁊ lubrificatiuus curandus eſt ꝑut ſupra in
lubricitate ſtōaci dictum eſt. Et eſt breuiter cura ei⁹. vj.
res. Prima eſt mūdificare ⁊ alterare. Secūda eſt ſtip-
ticare ⁊ cōfortare cum his que dicētur infra: ⁊ proprie in
hoc caſu mūdificantia ſunt ſolutiua ventris bibita ſi cau
ſa ſit in ſuperioribus vel cliſterizata ſi ſit inferioribus ma
xime vel vtraq₃ ſi ſit in vtriſque ſicut in lienteria cuꝫ eſt
in ſtomaco vomitiua. Inquit enim G. vomitu vero ñ
educitur niſi qđ in ſtomaco ſolo erat. Maxime cū cli-
ſtere non tranſcendat ieiuniū vbi mundificando deriua
re intēdas quo caſu vtraq₃ in vtraq₃ lienteria congruūt
⁊ vomitus ⁊ in vlceroſa magis. Et ſumpta etiam omni
eius cauſa ex lauantibus ⁊ lubricantibus ſeu leuificanti
bus ⁊ abſtergētibus proprie eſt aqua furfuris: vel ordei
mellis vel paſſulaꝝ vel aq̄ lactis: ⁊ aq̄ oliuarū ſalitaꝝ ca
lida ⁊ ſalitoꝝ piſciū mucilagie caſiafiſtula mel ⁊ zucha-
rum rubeum ſimplex. Et compoſituꝫ cū roſis confortā
tibus qđ confortat ⁊ ſoluit vt eſt geleniabim ⁊ zucharū
roſ. oleo puta roſatum camomilinum amigdalarum a-
mararum nardinum ⁊ yrinū baurac ⁊ alia abſterſiua ca
lida: ⁊ frigida que oportet eligere ſecūdum neceſſitatē
puta. Nam ſi inteſtinorum lubricitas fuerit ex vlcerib⁹
eligas i mordatio cum quibus aliqua immiſcebis ſtipti-
ca confortantia inteſtina vt repellāt ſi adſit materiaꝫ flu
entem ⁊ cliſterizabis donec mūdificatio vlcerum facta
ſit plene: deidne cliſterizabis cū ſtipticis cōglutinantib⁹
Et ex proprijs eſt terra ſigillata ⁊ ſanguinis dracōis ſuc
cus rubi immaturi ⁊ caſeus vetus: aſſatus vt infra dice-
tur cum aqua ſumach: quoniā ſunt bene propria in con
ſolidatione vlcerum eoruꝫ ⁊ preter hec ſumach: quia re
primit tales humores reumatizantes a ſuperioribus mē
bris ad inteſtina. Et cum datur aqua eius cum tyriaca
noua eſt vltima. In ea vero que eſt ex materia frigida ⁊
humida eligas acuta per ſe ſine ſtipticitate multa dein-
de confortabis. Tertio autem ſi aliquod membrum ali
quid iſluat rectificabis ⁊ ſpica eſt propria: ⁊ alumē ⁊ ma
cis peonia in ſirupis prohibet enim curſum talium mē-
brorum ad ea. Et quarto materiā deriuabis ⁊ exiccabiſ
⁊ in hoc zinziber eſt propriuꝫ ⁊ cinamomū. Quinto re
gimen ordinabiſ cum ſtipticis conglutinātibus. Sexto
accidentia corriges vt ibi ſupra dictum eſt ¶ Sed ſi ſit
fluxus diſentericus cum ſtipticis ⁊ glutinantibus ex ma
teria aggregata paulatine in ītestinis nō fluente ab alijs
cura erit quattuor res tantum: prima eſt mūdificare ma
teriam: ſecunda eſt confortare congregare ⁊ vnire inte-
ſtina debilitata ⁊ relaxata vel ſoluta per fluxum: tertia ē
regimen: ⁊ quarta eſt accidentiū correctio que dimitta-
tur ad preſens cum nō ſit de eſſentialibus curatiōib⁹: ſꝫ
accidentalibus ⁊ ideo in fine capituli reſeruet. Mun-
dificationem complent cliſteria ex abraſiuis ⁊ lauanti-
bus dictis frigidis aliquam ſtipticitatē habentib⁹ vt aq̄

oꝛdei zuccharum roſarum oleum roſa. ⁊ ſuccus poꝛtula-
ce cũ materia fuerit calida ⁊ ſubtilis. Et ſi plus fuerit ca
lida ⁊ aduſta addes mucilaginẽ pſilij cucurbite ⁊ melo
nis vel ex ea cũ aqua lactis cileſtrizabis oleo ro. ⁊ aqua
ſeminum cõmuniũ vel caſiefiſtule. Si vero viſcoſa q̃-
le eſt flegma ſalſum fiat ex aqua furfuris melle cõi vł ro
ſato oleo amigdalarũ amararum ⁊ ſale vel ex alijs foꝛ-
tioꝛibus abſterſiuis i vno quoq; ſequãtur cõpreſſiue ex
ſpeciebus mirabola. electis ꝓut requirit materie diſpo
ſitio q̃ aggregant virtutẽ in ſe mundificatiuã non aſſa-
te: vł paruz cõfoꝛtatiuã: ⁊ ex illis eſt reubarbarũ paruz
aſſum ⁊ alia cõſimilia reupõticum ⁊ etiã vomitiue ⁊ ꝓ
prie cũ materia in ſuperioꝛibus eſt in iteſtinis quas ſupi
us in cura ſtõaci habuiſti. Confoꝛtatione autẽ ⁊ vnio-
nem cõplent inteſtinoꝛũ medicine ſtiptice hãbẽtes in ſe
aggregatiuam virtutẽ confoꝛtationis quatenus effuſaz
ſi quã materiã ꝓpter debilitatem eoꝛum nõ recipiãt: ſ;
repellãt coadũationis ⁊ vnitiõis partiũ eoꝛũ ⁊ retẽtiõis
marie calide ⁊ frigide ꝓut q̃litati ipſiuſ materie cõgruit
⁊ diſcraſie inteſtinoꝛũ quas ibi ſupra in conſolatiõe me-
dicinarũ enarrauimus ſimplices ⁊ cõpoſitas quarũ ali-
quas xp̃o duce infra ponemus ꝓut diſpoſitio exigit il-
las miniſtrabis interius ⁊ exterius ꝑ omnem modum
Et ex illis eſt hipoquiſtidos lutum armenũ galle pul-
uerizate karabe coꝛtex ſoꝛbiũ: papauer al. Et ſi cũ ſiru-
po violato ſumatur ſoluit. Et ex illis eſt cãphoꝛa ſanda
lis al. ſemẽ acetoſe alũen ⁊ ſucci p̃dictoꝝ exiccati ⁊ rob
ipſoꝛu;: ⁊ ramich: ⁊ roſtrũ poꝛcinz. Et ex herb cõſolida
virga ⁊ burſa paſtoꝛis coꝛigolis: ſaſolamina cauda equi
na poꝛtulaca daraſceni diurdea enduua decocta: cũ ace
to ⁊ pꝛopꝛie ſilueſtris. Omnia diuretica frigida ⁊ calida
vt ſparagus ſtrigunt ventrem q: vrina multiplicãt. Et
fructus ſtiptici alij noti: vt maciana pira citonia: ſoꝛba
neſpula ribes: ⁊ zarur ⁊ lac acetoſum decoctũ cũ lapidi
bus molaribus vel ferro. Et eſt melius ſm Abo. a quo
eſt penitus abſtractum butirũ ⁊ per decoctionẽ eſt ſero
ſitas minoꝛata ⁊ frigida ſtiptice v̄tutis vitelluſ oui: elixa
tus in aceto ⁊ alia frigida ⁊ ſicca cõſimilia. Et eiſ calidis
eſt ſandarach. ameos radix feni. cũ ſemine ſuo pulmo:
⁊ viſcera animalium vſta ⁊ puluerizata ⁊ xiloaloes ma
cis galia muſcata maſtix ſtoꝛax: ſicca q̃ dicitur calãita ſan
guinis yrci darcela an. Et temperatũ eſt cera ſuccus fo-
lioꝝ coti ⁊ eſt pꝛopꝛijs ſolutioni pueroꝛu; ⁊ laudanum
⁊ capillus veneris exſiccatus cui ineſt ꝓpꝛietas vt con-
foꝛtet ſtomacum ⁊ vẽtrem ne recipiãt ſupfluitates ſicut
ſumach. Et ex eis eſt coagulũ edi. ⁊ puli equi quãdo da
tur in potu infanti põdus quarte. ʒ. vnius in aqua frigi
da et magno. ʒ. j. ſicut eſt coagulo lepoꝛis quoniam coa
gulando materiam liqueſactam: rẽtinẽt ventrem ſtatim
vt dixit Aboa. ⁊ addidit: ⁊ opoꝛtet: vt incipiat q ad po
tandũ dat coagula a dauich. i. ſi vero nõ ſufficiat vel con
fert addat in eo vſq; ad illud qđ nõ ꝑtranſeat in ponde
re. ʒ. j quoniã eſt vehemẽtis caliditatis et valet in fluxu
cuius cã ignoꝛatur vt ait Auer. ⁊ omni pꝛopetate ⁊ fri-
gido plures qñ eo iũgitur ꝓpꝛietas cũ cõplexione. Et
caſeus quidẽ vetus cũ pꝛimo fuerit ablutus cu; aqua ⁊
ſale pluries ⁊ decoquatur bene vt egrediaꝛ ab eo ſal dei
de exiccatus: vel aſſatus cũ ex eo datur in potu põdus.
ʒ. eſt minoꝛis nocumẽti ⁊ foꝛtioꝛis conſtrictiõis q̃ꝫ coa-
gulũ. Et alia ſũt ex eis cõpoſita ad frigiditatẽ declinan
tia alia ad caliditatẽ que infra duce xp̃o ponemus. Et ſi
quidem ſiſtatur fluxus ex his nec facta remãſit aliqua le
ſio in inteſtinoꝛum ſubſtãtia ad alia ꝓcedere non opoꝛ-
tet. Quod ſi facta ſit opoꝛtet ad alia ꝓcedere auxilia vt
ſequetur. Qđ ſi talis diſentericus fluxus a materia acu
ta ab alijs mẽbꝛis in fluxu fuerit vł etiã medicia p̃dictis
rebus permittes res alias ad cure eius pfection ẽq mẽ-
bꝛum reſpiciũt ſi qđ mittit rectificãdum viam coãguſtã
dam ꝑ qua; dimittitur materiã quietandam iſpiſſandã
pingendã ⁊ repellendam ⁊ deriuanda; quas p̃dicte me
dicine ⁊ in cura vomitus ⁊ ſupꝛa in cura accidẽtiu; me-
dicinarum habẽt cõplere: cũ ergo abſcinditur q̃ curre-
bat tota tũc opoꝛtet vt redeamus ad inteſtina ⁊ curemuſ
imp̃ſſionem factam in eis cũ pꝛimis duabꝰ rebus. Si
ergo fuerit pꝛime ſpeciei talis fluxus in quo piguedo in
teſtinoꝛum groſſoꝛu; vel muſci laginoſitas ⁊ raſura gra
cilium apparet in exeuntibus p̃miſſa mundificatõne ex
p̃dictis ſufficiũt leuioꝛa ſtiptica: ⁊ fõte ſimplicatia. Qđ
ſi ad ſcoꝛiationem ⁊ ſanguinem ⁊ coꝛticum emiſſiõe de-
uenerit opoꝛtet vt elligas foꝛtioꝛa ⁊ ſtiptica ſemp ꝓpꝛie
tatem habẽtia in ꝓhibendo materie acute effuſionẽ ad
ea qualia ſunt citoniũ ſuccus moꝛi imaturi ⁊ ſuccus che
il qui ꝓhibet materie attractionem ſumach adeps ericij
epar eius. Et ſi ad vlcerationem foꝛtiſſima cõglutinan-
tia incarnantia ⁊ a pꝛopꝛietate cõglutinãtia ⁊ ſigilantia ⁊
ſãguinem reſtringẽtia que iſra omnipotẽtis gratia ãnu
ente dicentur ⁊ nõ ſimplicia: ſed etiã compoſita: ⁊ foꝛtaſ
ſe nõ ſufficiũt quare opoꝛtet ꝓcedere ad cauterizantia ⁊
vltimo ad narcotica quoꝛum omniũ per oꝛdine; recoli
mus nos ſufficientiam poſuiſſe ſupꝛa in cura fluxus ſã-
guinis narium ⁊ in cura ptiſis plurima illuc ergo recur
rere ⁊ miſtra que ſũt huic cõuenientia ⁊ pꝛopꝛia que per
te eligas: ⁊ vt abundantioꝛ ſit tibi electio ponam ante
te aream medicinarũ ꝓpꝛiarum aliarum ad hec: ſcilicet
diſenteriam raſuram inteſtinoꝛũ ex coꝛiatione; ⁊ vlcera
ad fluxũ ſanguis ⁊ doloꝛem ex quibus eligas ꝓut dili-
gentia te inuitat. Ex quibus eſt glãs ſemen lini aſſatu;
cum ex eo ⁊ oleo roſato fit cliſtere ſtringit ⁊ iuuamẽtum
eius eſt magnum in vlceribus inteſtinoꝛũ. Et ſumiſ ex
mirra quãtitas fabe ad omnia. Fabe decocte i aceto cu;
coꝛticibus ſuis: ⁊ ſauich ex eis quã non appꝛobamus q:
ventoſa eſt ⁊ dilatat vlcera ⁊ ſic ꝑ accidens nocet magis
quã ꝑ ſe conferat. Sanguis capꝛe vel hyrci bibitus cu;
melle confert diſſenterie: ⁊ acutus cõfert doloꝛi ⁊ raſu-
re eoꝛum. Stercus canis comedẽtis oſſa cliſterizatum
⁊ bibitum in lacte in quo extinctum ſit ferrum cõfert ſo
lutioni ⁊ vlceribus inteſtioꝛum ⁊ ſolutioni antiq;. Se-
men acetoſe cõfert fluxui: ⁊ raſure fenugrecũ ꝑ omnem
modum confert doloꝛi ⁊ vlceribus: vinum in quo exti-
ctum ſit ferrum vel ſtipticũ: vel aliud nõ dulce cũ aqua
extinctionis ferri cõfert. Caratit bibitum in lacte capꝛi
no decocto retinet fluxũ: ⁊ deſcenſione; ſanguinis i ege
ſtione ⁊ diſenteria ⁊ talibus taliſafar ideſt coꝛtex citri oĩ-
bus cõfert. Camphoꝛa: ⁊ ſuccus vitis eſt cõueniens diſ
ſenterie calide. Barba hircina ⁊ flos eius ⁊ ſuccus qui
eſt apoquiſtidos bibita ẽ foꝛtioꝛ medicina ad vlcera inte
ſtinoꝛum ⁊ ⁊ cũ hec ſtrigit membꝛa ⁊ eoꝝ ductus infun-
dentes materia; ad ipſa ⁊ ſtõacu; ⁊ ad omnia membꝛa
⁊ potus ſeminis eius: et cliſterizatu; ſucci lingue arietis
vlceribus confert. Carnes vaccine ⁊ ꝓpe cũ coꝛiãdro

Caro leporis aſſata bona eſt vlceribus eorū. Merda
ſegni datur in potu ad fluxū ventris ⁊ vlcera inteſtino
rum. Et cū aqua minuitur nocumentū. Muri in ſor
bitionibus ex milio ⁊ pānico ⁊ riſo ſumptū valet ad vl-
cera. Sal eſt vltimum ad diſſenteriā quoniam mundifi
cat. conſtrigit ⁊ confortat. Radix nenufaris ſuccus por-
tulace ſolutioni colere: ⁊ diſſenterie confert ⁊ ſolutioni
antique ⁊ vlcerib⁹ eorū. Et vitellus oui elixati ī aceto
ē proprius iteſtinali nō epatico: nec ſtomatico lac recēter
mulctū cliſterizat ad vlcera. Succuturi cōfert omnib⁹
cornu cerui adhuſtū: poma pōtica ad diſſēteriā ⁊ dulcia
⁊ acetoſa retinēt uētrē ſi inveniant vacuum ⁊ cū humo
re ſoluūt. Cuius lignificus valet ad diſſēteriā: papauer
valet ad diſſēteriā: papauer al. ⁊ nigrū ſtrigit ⁊ cōpigit
mateiam ⁊ prouocat ſōnum. Grana altee retinēt ventrē
Et decoctio radicis ei⁹ ꝯfert ardori inteſtinoꝝ ⁊ ſolutiōi
male. Carub alneabut bona eſt dolori ventris: ⁊ pungi
tiuo ⁊ ſolutioni male. Et cliſtere ex aceto ⁊ ſale ad vlcera
ambulatiua inteſtinoꝝ poſt lenitiuum ⁊ abſterſiuū. Eu
patorium datum in potu cū vino: ⁊ confert vlceribus in
teſtinorum. Omnes ſpecies luti ſūt proprie in ſanguine
in retinendo: ⁊ lapis ematitis ⁊ ſanguinis draconis: mir
ra ⁊ ſuccus plantaginis acatia cōſolida ⁊ ſimilia. Reu-
barbarum retinent ſanguinem ſtringit ⁊ omnibus con-
fert. Compoſita ſunt que ex his componuntur. Et exp
ta infra ponemus ad vlcera ānuente xpo. Sed aduerte
ne dictum hic ordinem in eorū adminiſtratiōe pretereas
vt q: a poſterioribus vltimis incipias ⁊ fortioribus ⁊ cō
poſitis Eſt enim cauſa magni erroris incipere a ſtipticis
⁊ conſtrigentibus vt ſerapio dixit cuius cauſam inferi-
us ſbiungem⁹: ⁊ mlto magis ab vltimis q̄ ſſ cauterizātia
⁊ narcotica. Cauterizātia. n. fortaſſe idigētia excoriatōis
trāſcēdūt gb⁹ ſtiptica ꝯglūtinātia: icarnātia: ⁊ ſigillātia ſuf
ficerēt q̄ cū ꝑtermittantur: ⁊ cauterizantia miniſtrentur
excoriationem: augent ⁊ vlcera ex eo ꝙ cruſtam ⁊ eſca-
ram in facie vlcerum generant que cum facile cadāt ma-
teria acuta fluente ⁊ educente ipſam relinquit excoriatio
nem: ⁊ vlcera dilatata ⁊ augmentata. Et iam narcotica
materiam non mūdificatā cū retineat ipſā congelādo ⁊ i
gſſādo: ⁊ vias cōſtrigēdo pororū ⁊ venaꝝ orificia v̄tutē
ſenſibilem ſtupefaciendo ne ſentiat nocumentum mate
rie quare non mouebitur expulſiua debilitando virtu-
tem calorem naturalem extinguendo ⁊ ſpiritum conge-
lando cōtetuam poſt paucum tempus ad defectionem
adducunt: quare redibit fluxus fortior quā fuerit prius
immo ſm ſapientiam operare. Et premiſſis mundificati
uis proprijs quantū oꝫ procedas ad ſtiptica leniora dein
de ad fortiora deinde ad conglutinantia ⁊ incarnantia
⁊ ſigillantia: ⁊ cum hec non ſufficerit ꝓcedas ad cauteri
zantia ⁊ vltimo ad ſtupefacientia niſi in caſu puta cum
vlcera fuerit ex materia corroſiua quā ꝑdicta ī vlcerib⁹
detinent ⁊ ea augent: q̄re poſt abſterſionē oꝫ: vt incipias
cauterizantibus q̄ cōſumunt materiā illā ⁊ cruſtā ī facie
vlcerum gignunt. Et vbi dolor fuerit grādis quem oꝫ
prius narcoticis ſedare deinde ſtipticare: ⁊ conglutina-
re ſemper caue ne cadat eſcara: ⁊ ne narcotica ad vltimā
infrigidationem perducant ⁊ mortē quare eligas ex eis
ꝯpoſita magis quam ſimplicia qualia ſunt troſci de ka-
rabe arſenico ⁊ ſtella ⁊ filonium. Commixtione. n. eoꝝ
extrema caliditas vel frigiditas remittit ⁊ malicia: ⁊ nāe

ſit tolerabis magis. Nec propterea cum oꝫ retardes vel
premittas illa vt puta poſtq̄ vulnera ſiue vlcera videas
augmentari ⁊ infirmum debilitari valde. Tunc enim ſi
paras medicinas tales facias vt dicit prouerbium. Con
ſilium bonum poſt conſumationem litis vt ſerapio di-
xit. Quare ſolicite: ⁊ cū cōtinuitate ⁊ ordine vt dictum ē
oportet: vt diſpoſitio exigit approximare illa. Et cū ma
teria eſt acuta corroſiua ⁊ dolor ⁊ mordicatio fortis ī vl-
ceribus nō eſt malum cliſterizare cum vnctuoſis: ⁊ pin-
guedinibus qualia ſunt pinguedo galine ⁊ proprie ꝑor-
ci ⁊ anatis ⁊ propria magis eſt pinguedo renum hirci vel
capre cū fuerit dolor cum vlceribus. ſua. n. facili congela
tione obtūdit accuitatem materie adherentis in vlcerib⁹
⁊ in eoꝝ facie adherētes ⁊ tuētur ea ne ab acuitate trāſe-
unte vlterius augmētent vlcera: ⁊ doleant magis ⁊ ſua
ſtipticitate ꝯſolidāt ea vt ait G. Et ex illē roſeū ⁊ cero
tū cicatrizatiua ⁊ praſſij ſuccus ⁊ paſſe cum interioribus
ſuis ſiipte dolori ſūt ꝓprie vt eſt ſpodiū. Et cura ei⁹ qui
ē a recto eſt tres res ⁊ dicentur infra ī cura tenaſmonis
auxiliante xpo. Et ſi eſt ab extremitate ei⁹ ⁊ ficteri cura
eſt due res ꝑma eſt vt ꝑcedat mundificatio ⁊ ablutio cū
aq̄ fenugreci ⁊ ſemis lini ⁊ ſiſami vel cū vino decoctiōis
illorum: ⁊ deinde ſequant ſtiptica ꝯglutinantia ⁊ ſigillā
tia qualia ſūt merdaſegni balauſtie ceruſa: plumbi ⁊ ob
ſtraca aſſata: ⁊ ſanguine draconis pulueriзata deſuper
⁊ ēplaſtata. Et oleum vetus ꝑmixtum cum aqua agre-
ſte ꝯfert cum eo ſit cliſtere vlceribus ani intrinſecis ⁊ eſt
ꝓprium. Et ſi ē a medicina acuta cura eſt ſupra in cōſola
tione medicinarū poſita. Et ipſius regimē ꝓpriū ad fri
giditatem ⁊ ſiccitatē tendāt. Quod ſi flux⁹ vētris ſit ab
alijs mēbris vt puta ex cerebro: qui dict⁹ eſt cerebralis ⁊
plurimū eſt flegmaticus cura eius ē cura catarri quam
ſ̄ diximus ⁊ breuiter eſt due res vna que debet cerebro
mittenti prio alia v̄o que debet ſt̄o̅aco ⁊ inteſtinis recipi
entibus a qb⁹ fluit q̄ debet prio cerebro mittenti duplex
ē. Prima q̄ debet ipi cerebro. Scda q̄ debet vijs: ⁊ du
ctib⁹ ꝑ quos mittit. Tertia ē q̄ debet tranſmiſſe materie.
Prima ē vt cerebꝝ ſiquidē repletio in eo appareat eua
cuet ⁊ mūdificetur a cachochimia ⁊ demum ei⁹ ꝯplexio
rēperetur ⁊ ꝯfortet ne materiā rgenerit. Secūda ē vt du
ct⁹. ⁊ vie ꝑ quos nālit ei⁹ ſupfluitates ꝯſueuerunt emitti
puta nares ⁊ palatū apti teneātur q̄re natura apte ꝑ il
los poſſit eas more conueniente ⁊ ſolito expurgare: ⁊ ꝑ
inde: vt currant ad ipos ſituetur vt iaceat ⁊ dormiat cū
inclinatione capitis verſus anteriorē ptē nō ſupra col-
lum qm̄ diuertit eas ab ill' ad vias occltas poſterioris
partis capit ꝑ q̄s fluunt ad illa. Ipe quoq vie occulte
debite cōſtrigāt vt. j. dicet ꝓpi nāte xpo. Tertia q̄ debet
materie fluēti dōec euacuatio cerebri fiat vl' ex quo facta
ē ei qō ſupereſt aut regenerat donec complexio cerebri
adequet ē vt exiccetur vel deriuet ex qbus he oēs com-
pleant res dicte ſupra in cura catarri ſerioſius habuiſti
ordinē quoq modū ⁊ vſum aptū vtēdi eis. Et approp-
atis in eis retentione ⁊ exiccatione ē ſaccul⁹ ſupra corona
lem commiſſurā ꝯpoſitus ex ſale pauco ſandarach. ſpica
⁊ myrrha: ⁊ radice nenufaris: q̄ ē ꝓpria ⁊ vltia ē cauteri
zatio ſupra in ꝑmo capitulo dicta. Secunda res ꝑnci-
palis que debet ſtomaco ⁊ inteſtinis rcipientib⁹ ē duplex
Prima eſt mūdificatio eoꝝ ab hūore qui fluit cū vōi-
tu ⁊ hoc cū peruenit ad ſtomacū ⁊ antequam deſcendat

ad inteſtina: vel cum cliſteribus ſaltem ex quo fluxit ad
ipſa raro enim materia inteſtinoꝛuꝫ educitur vomitu vel
poſtponit tempus. ¶ Secunda eſt confoꝛtatio ſtomaci
⁊ inteſtinoꝛum cum ſtipticis aromaticis prohibentibus
effuſione materie talis ad ipſa. ¶ Ex quibus pꝛopꝛie eſt
thus ſpica capillꝯ veneris macis ⁊ alia dicta hic: ⁊ ſupꝛa
Et inde cum calidis valde conſumentibus materie re-
liquam etiam alterantibus diſcraſiam impꝛeſſam in eis
frigidam: ⁊ humidam ſimplicibus qualia ſunt pꝛopꝛie
coꝛtex citri zinziber ameos coꝛtex thuris: ⁊ ſimilia dicta
ſupꝛa in mala complexione ſtomaci: ⁊ ex compoſitis in-
tus ⁊ extra ⁊ per omnem modum appꝛoximatis ⁊ habē-
tibus confoꝛtare naturam ⁊ ſpiritum qualia ſunt diam-
bꝛa mitridatum amoꝛuſia ⁊ tyriaca. Et ſi eſt flegmatica
ſalſum ſint minus calida vel frigida ſtiptica. ⁊ ex eis ap-
pꝛopꝛiatis eſt ſemen papaueris albi: ⁊ dyacodion reten-
tum in oꝛe maſticatuꝫ ⁊ tranſglutitum terra ſigillata ⁊ lu-
tum armenum eſt efficax in retinendo ipſum ne fluat re-
tentum in oꝛe: ⁊ ſum expertus. In ſubtili calido pꝛopꝛie
ſicut ſpicam ⁊ thus in frigido pꝛopꝛie: ⁊ ipſius regimen
ad ſiccitatem ⁊ caliditatem vel frigiditatem declinet pro
pꝛie. Et quandoqꝫ opoꝛtet: vt miniſtres narcotica com
poſita que ſunt res magis iuuamenti: ⁊ cura ſtomaci eſt
cura lubꝛicitatis ſtomaci quam ſupꝛa in cura egritudinū
ſtomaci tibi tradidimus illuc ergo accede. ⁊ cuꝫ fuerit ex
colera praſſina cura eſt mundificatio cum frigidatiuis le
nitiuis ⁊ lubꝛicatiuis ſecundo confoꝛtatio ſtomaci cuꝫ ſti
pticis frigidis notis ſupꝛa. ¶ Cura epatici ſanguiniei eſt
eadem que cerebꝛalis conſiſtit in duabus rebus ſimilibus
illis. ¶ Pꝛima que debet epati mittenti que triplex ē ⁊ ea
quibus cōpleri habet ſupꝛa in cura epatis: ⁊ ictericie ha
buiſti. ⁊ que debet inteſtinis recipientibꝯ que eſt triplex
⁊ ea quibus habet ꝯpleri hic ⁊ in cura male ꝯplexionis
ſtomaci cū materia tibi tradidimꝯ ſufficiēter ⁊ bene. ⁊ in
ſūma nō oꝫ vt curā incipias cū ſtipticis ⁊ oppilatiuis ſu
pius vel deſubtus miſtratis ꝑducunt. n. ad egritudines
fraudulētas ⁊ difficilis eradicationis: vt dicit Abo. Im
mo incipias cū euacuantibꝯ ⁊ expurgātibus opationem
⁊ repletionem cuius ſiue ſit apoſtemans ſiue nō ⁊ cuꝫ di
minutione cibi multe qualitatis vt carnis panis: ⁊ vini:
ſꝫ ſit ꝯtentus in pꝛincipio patiens potu aque vel ſauich oꝛ
dei ⁊ paſſulis pinguibus. ⁊ ex medicinis conferentibus
ipſum cum ſint apoſtemata eſt coꝛallus. ⁊ ſi eſt ex ruptu-
ra vene poꝛte vel ramoꝛum eius pꝛecedente flebotomia
ſi tolleret de baſilica: ſtiptica conglutinantia ⁊ ſanguinē
retinentia ac ipſuꝫ deriuantia ſūt ꝯuenientia. ⁊ ex appro
pꝛiatis eſt ſuccus plantaginis cum lapide ematicis. ⁊ ſimi
liter ſi ſit ex vlcere cura eſt cura vlceris cum pꝛopꝛijs epa
ti ⁊ cū aperitiuis ſi oppilatio ſit: ⁊ facientibus penetrare
ſanguinem. ⁊ in hoc pꝛopꝛium diacalamentum tiriaca ⁊
vinum ſubtile fricatio ⁊ balneum ⁊ piccatio ⁊ huiꝯ. ⁊ cū
temperantibꝯ eius ꝯplexionem nō multum frigidis ne
materiā retineant in eo ⁊ inclinentur nec multuꝫ calidis
ne diſſoluant ⁊ cū ꝯfoꝛtantibꝯ ſi debilis exiſtat ⁊ qualia
ſint hec ꝯplentia ſupꝛa in cura eius ſūt dicta mundificā-
tia ⁊ mā; ab inteſtinis diuerſam ſ̄m diuerſitatem ſpeciei
eius ibi ēt habuiſti ⁊ in cura doloꝛis ſtomaci ⁊ iam con-
foꝛtantia ⁊ ſtipticantia hic ſupꝛa. ⁊ cura a quo ſi eſt eadeꝫ
que ⁊ lotiui q: mundificatio: ⁊ digeſtiue epatis confoꝛ-
tatio. Sed oꝫ vt illas cū foꝛtioꝛibus compleant. ⁊ ex ꝑ-
pꝛijs ei eſt potus ſeminis: ⁊ cliſteria ſucci lingue arietis
⁊ laudanum cum vino ⁊ omnia pꝛouocantia calida con
foꝛtant. n. digeſtiuā epatis ⁊ educunt aquoſitatem a ſan
guine ⁊ ſic retinent. ⁊ ex illis eſt ꝓpꝛie ſpica caſſia lignea
⁊ huiꝯ. ⁊ ſi eſt ex ꝯuerſione aq̄ aſciticoꝛum in venis illis
iuuat: ⁊ regimen ac ſiccitatem tendat. ⁊ cura ſanguinei
nigri ⁊ feculenti ē due res mundificatio inteſtinoꝛum: ⁊
epatis ab humoꝛe tali ꝓpꝛie cum reubarbaro: ⁊ cliſteri-
bus ⁊ deoppilatio ſplenis ⁊ eius cōfoꝛtatio atqꝫ epatis
⁊ ipſius īfrigidatio vel calefactio pꝛout exigit diſpoſitō
ſilr. regimen vt ſupꝛa in cura ſplenis: ⁊ epatis habuiſti. ⁊
ſi eſt a longa moꝛa in inteſtinis confoꝛtetur expulſiua ip
ſoꝛum ⁊ debilitetur contentiua. Compleatur aūt cum
humidis lenientibꝯ vl' lubꝛicātibus notis. ⁊ eadem ē cu-
ra nigri melancolici q ex epate eſt. ⁊ cure nigri fellei ē fe-
ſtina mundificatio eius ne ſua malitia moꝛam trahendo
vlceret inteſtina ⁊ hec cum bibitis: ⁊ cliſterizatis notis
ſupꝛa in cura epatis ⁊ ſplenis ⁊ epatis ⁊ totius coꝛpoꝛis
etiam confoꝛtatio ⁊ alteratio cum regimine dclināte ad
frigidum ſtipticum moderate: ⁊ cura eius qui ē diuerſo
rum coloꝛum eſt equatio ꝯplexionis m̄bꝛoꝝ nutritiuo-
rum ⁊ ēt r̄giminis ⁊ illoꝝ hūoꝝ mūdificatio p̄cedēs: ⁊ cu
ra chiloſi eſt confoꝛtatio attractiua epatis cū calis ꝓpꝛijs
empliſ ⁊ vētoſis aptio oppilationis viarum eius ⁊ meſe
raicaꝝ ⁊ diminutio cibi cum temperamento: ⁊ potus: ⁊
oīa hec complentia ſupꝛa in cura epatis dicta ſunt. ⁊ cura
ſplenetici qui plurimum eſt melancolicus eſt tres res. ¶
Pꝛima eſt ꝯuerſio regiminis ad humoꝛis boni ⁊ ſāgui
nis generationem. Secunda eſt ſplenis rectificatio cum
purgatione ⁊ euacuatione hūoꝛis melancolici: ⁊ cū dri-
uatione eiꝯ ꝓpꝛie cū ventoſis poſitꝯ ſupꝛa ſplenem cum
aptione oppillatiōis ſplenis ⁊ eius ꝯfoꝛtatione. Tertia
eſt mundificatio ſtomaci ad quē plus melancolicus hu
moꝛ peruenit ⁊ deinde inteſtinoꝝ ad que duo maxie re-
dit humoꝛ melancolicus ⁊ ipſoꝝ ꝯfoꝛtatio. Et ea quibꝯ
hec compleantur ſupꝛa in cura ſplenis ⁊ hec dicta ſunt
Et ex appꝛopꝛiatis huic fluxui eſt rauedſeni: ⁊ reuponti
cum nigꝝ aggregat enim in ſe virtutem in cōi cōuenite
Et ex compoſitis eſt diaſcene. Et ex appꝛopꝛiatis in re
tētione ipſius ex ſimplicibꝯ eſt aq̄ mirre ⁊ xiloaloeſ. Et
ex cōpoſitis mieletum: ⁊ ex confoꝛtātibuſ eſt diamuſcuꝫ
dulce ⁊ ſilia. ¶ Cura fluxus diarici ex pꝛedictis in pꝛinci-
pio vbi ſ̄ de regimine cretici ⁊ ſinthomatici dictum fuit:
eſt generaliter nota. Spāliter āt vbi opoꝛteat ipſū ſtinē
eſt due res. Pꝛima debetur toti ⁊ complet tribꝯ modiſ.
ſcilicet cū euacuatiōe totius: ⁊ hec cū flebotomia vel far
matia ſi toleret v̄tus ⁊ cuꝫ deriuatiōe materie: ⁊ hoc cuꝫ
vomitu. Inquit. n. ipo. A diaria habito diuturna ſpōta
neus ſupueniens vomituſ ſoluit egritudineꝫ ⁊ etiā arti
ficialis ars eniꝫ eſt imago nature: ⁊ ſequela ipiꝯ ſꝫ hipo.
Et ſimiliter cum fricatione ꝓpe vniuerſalit totā cutī q
calefaciat ⁊ poꝛos aperiat ⁊ reſoluat vel īſpiſſatione ipſi
us ⁊ coanguſtatiōe viarum: ⁊ poꝛoꝛum per quos fluere
habent. ⁊ cum dieta extenuatiua declinante ad ſtipti-
citatem. Secunda res debetur inteſtinis ſi in eis aliqua
impꝛeſſio facta ſit que ex pꝛedictis patet. ⁊ ex appꝛopꝛiatiſ
eſt vt fumatur venter ſtrucij: ſed pꝫ quod limet cū lima
⁊ detur in potu ex eo quantitas. ʒ. iij. in rob mirti: aut
in rob de citonijs ſꝫ declinationē ꝯplexiōis. Cura liq-
factiui fluxꝯ generaliter eſt cura ptiſis ⁊ ethice: ⁊ ſpāliter

eſt due res. Prima eſt que recipit cauſam ꝛ eſt alteratio
ꝛ infrigidatio coporis ꝛ membroꝝ principaliū. Et cōplē
na ſūt frigida moderate ſtipticitatis ꝛ frigiditatis nō ve
hementis que extinguant caliditatē naturalem :ꝛ ſubito
retinentia ſua.n.forti ſtipticitate oppilando prohibēt trā
ſitum nutrimenti ſimplicia ꝛ compoſita ex medicinis ci
bis ꝛ potibus actu frigidis nutritiuis : ꝛ reſtaurantibus
quales ſunt ex carnibus perdicum ꝛ gallinarum prepa-
ratis in gelatina ouis ſorbilibus ꝛ ſorbitionibus ex lacte
in quo extinctum ſit ferrum. Et melius eſt lac muliebre
deinde aſine deinde capre.deinde bouinum. Et ex farie
ordeo ꝛ ſemine acetoſe quoniam eſt propria.i. Et quan-
doqꝫ inſpiſſatur cum gummi draganti ꝛ puluere corian
dri qđ eſt propriū. Inſpiſſat.n.humiditates ꝛ eas reddit
viſcoſas ꝛ adherentes membris ꝛ proinde minus lique
factibiles. Et ex illis eſt karabe ꝛ puluis coriandri ꝛ ſuſ-
quiami ꝛ folia ſurſee ſunt propria in inſpiſſando ꝛ ꝓhi-
bendo liquefactionē ꝛ reſolutionē. Et alia que nō ſubi-
to ſed paulatim retineant ꝛ ꝯſtringant que oportet elige
re ex predictis ſimplicibus ꝛ compoſita infra dicētur du
ce xpo. Secunda eſt ꝯfortatio membrorū digeſtionis ꝛ
miniſtratio ciboꝝ ꝛ potuum reſtaurantiū hūiditates diſ
ſolutas. Et ꝯplentia talia ſupra i cura ſtomaci: ꝛ epatis
ꝛ cura ptiſis copioſe habuiſti. Et ſi eſt a radicalibus mē
bris oportet ꝙ tu procedas cum fortioribus . Si vero a
carniformibus ſufficiunt leuiora. Et cura fluxus ſangui
nis qui procedit a toto corpore generaliter eſt cura fluxꝰ
ſanguinis procedentis ab epate ꝛ diarici. Specialiter āt
vbi ipſum oporteat retinere eſt due res prima aufert cau
ſam : ꝛ debetur toti corpori fit autem tribus modis prio
cum euacuatiōe plectorie: ꝛ illud eſt flebotomia vene ni-
gre vel baſilice vel proportionalibus ſibi que ſciuiſti ſu-
pra ꝛ ꝓprie ſi ſint ei ꝯſueta: qꝛ ꝯſueuit hr̄e fluxum ſangui
nis ex naribꝰ emoroidibus vel menſtruis que fuit ei pri
uatus q̄re reiteratio ꝛ prouocatio illius cū hoc qđ ꝓpor
tionalis flebothomie cura ē eius : ꝛ cū extenuatiua dicta
reiteratiua vero exercitij ꝯſueti qđ vltra ſolitum excede
re dꝫ ſi cum membri mutilatione ſit licet euacuet ꝛ deri-
uet plenitudinem qꝛ tamen corpora turbat in cura huiꝰ
locū nō hꝫ:ſed ipreſſione magis quare vice huiꝰ vniuer
ſalis fricatio ordinetur euacuat.n.per poros inſenſibili-
ter ſicut illud ꝛ deriuat ſine turbatione . Secundo cum
deriuatione ꝛ inſpiſſatione ſanguinis ꝛ eius infrigidatō
ne. Tertio cum viarum coanguſtatione ex quibus bre-
uiter ꝯpleantur nota ſūt ex predictis.ſecunda eſt vt ſi ſc̄a
ſit impreſſio aliqua in inteſtinis ꝓcedatur ad alia q̄ mun
dificant ſtipticāt ꝛ ꝯfortant ꝛ retinent. Et ad hec propria
eſt acatia cū ſanguine draconis ꝛ karabe: ꝛ ſpēs luti: ꝛ la
pis ematitis cū ſucco plantaginis vel conſolide vel cau-
de equine ſumpta ꝛ cliſterizata: ꝓut regio exigit . Et cu
ra colerice paſſionis eſt difficilis ꝛ maxime i proceſſu eſt
n.acuta ꝛ ſine intermiſſione ꝛ prauoꝝ accidentium et pl'
rimorum terrentiū: quare indiget medico ꝯſtanti ꝛ pru
dente quem non terreant accidentia. Et generalit̄ ē cura
vomitꝰ ꝛ fluxꝰ dc̄a ſuperiꝰ. Sp̄aliter āt ē q̄ttuor reſ. Pri
ma debetur m̄bris nutritiuiſ ſecunde ꝛ tertie digeſtioniſ
malos hūores q̄s generant mittentibus ad inteſtina : ꝛ
ſtomacū debetur. Secūda q̄ debetur iteſtinis ꝛ ſtōaco
recipientibus expellentibꝰ illos. Tertia eſt q̄ debet̄ vtu
ū ꝛ eſt regimis rectificatio in cibis ꝛ potibꝰ ꝛ vniuerſalit̄
etiam in omnibus ſex rebus non naturalibus. Quarta
eſt que debetur accidentibꝰ prauis inſurgentibus natu-
re ipſorum correctio que infra dicentur in fine ſi xp̄s ad
iuuerit. Prima eſt triplex vna ē ipſorum membrorum
ſcilicet epatis ꝛ venarū ꝛ aliorū membrorum mittentiū
euacuatio quare oportet vt fluxus ꝛ vomitus nō conſtri
gatur: ſed dimittatur donec repletō ſeu cachochimia ſit
expurgata perfecte ꝛ illud ē cū in egeſtione egreditur chi
lus vel aliquid homogeneū perducēs ad defectum ꝛ ſiq
dem nō procedat ad ſufficientia iuuet̄ cū lenibus ꝛ vomi
tu. Inquit enim.hipo.vomitus vomitu ꝛ fluxus fluxu
ꝛ fluxꝰ vōitu ꝛ ꝯuerſo curat̄. Iuuet̄ itaqꝫ vōitꝰ ꝛ ꝓprie
cū aderit nauſea: cum aqua ſimplici tepida vel cum pau-
co aceto plurimo enim mordetur ſtomacus ꝛ inteſtina:
vel cū aqua mellis ꝛ oximelle acetoſitatis pauce vl' aqua
calida cum pauco baurach: aut cum ſale naptico aut pau
co cimino quod in hoc eſt iuuatiuum valde ſecundum
diuerſitatem materie nō cum oleis ꝛ vnctuoſis quoniaꝫ
mollificant ꝛ debilitant. Et iuuetur fluxus cum cliſteri-
bus lenitiuis vl' aſterſiuis ſcilicet ex aqua ficle pauco bau
rach.zuccaro ro. ꝛ oloe ro. vel ſiſamino. Et cum colirijſ
ex melle ſeu zuccaro ꝛ manna vel cum aliquo ex leniti-
uis quod deponat ſuauiter: ꝛ proprie cum humor eſt de
ſcendens quod ex granedine ꝛ punctione ventris perci
pies.ſic enim oportet iuuare illos.vt modo vnum mō a
lium ſecundum declinationem materie quocunqꝫ eniꝫ
iuues curabis illum ꝛ alium: illum euacuando : ꝛ alium
deriuando . Simul autem eos artificialiter iuuare non
oportet ſequeretur enim contrarijs motus materie per-
ducens ad reſiſtentiam vt ait Abo. Secundum eſt ma-
letie ſeu humoris deriuatio quietatio ingroſſatio vel ꝯ
poſitio ſi proprie eius effrenitatem alia nō ſufferrent : ꝛ
complentia ſuperius nota ſunt. Tertia eſt viarum ꝛ du
ctuū coanguſtatio ꝛ proprie cuꝫ ſucco barbe yrcine. Lu
to armeno ꝛ alijs que ſuperius habuiſti in conſolatione
medicinarum. Secunda principalis que debetur ſtoma
co ꝛ iteſtinis eſt duplex: vna vt ſi q̄ materia adheſerit eis
mundificetur ꝛ cū predictis modis. Secunda eſt vt con
fortetur ſtipticis ꝛ alterantibus : ꝛ retentiuis quatenus
influxas materias ſi adhuc fluant nō ſuſcipiant ꝛ ad pri
ſtinam diſpoſitionem bonam aducantur ac equalitate ꝯ
plexionis: ꝛ ſubſtātie que ꝯplentia ex predictis ſūt nota
que eligas prout oportet. Et ſunt ex ſpeciebus rob ſiru
pis trociſcis: ꝛ pulueribus intus ꝛ extra emplaſtis ꝛ ce
rotis notis ibi ſupra calidis ꝛ frigidis ꝓut diſpoſitio exi
git. Et ex appropriatis eſt aqua andachoce quoniam cō-
fert ei conſtringendo ventrem . Et ſiquidē nulla facta
ſit in eis impreſſio nō oportet ad alia procedere: ſed rege
re tm̄. Regimen ergo ꝙ q̄rta res erat eſt vt nullo mō ci
betur nec potum ſumat donec fameſcat ſi virtus eiuſ to-
lerat tamdiu. Et tunc balneetur prius: ꝛ deinde conten
tetur patiens aliquo cibo leui boni chimi ſicut eſt ſauich
ordei vel amidi vel ex granis granatorum contritorum
cum pulpis eorum ꝛ ſumach in principio. Et cibetur đ
inde cum carnibus perdicum ꝛ auium paruarum : ꝛ ꝓ-
prie montanarum vel minutarum ꝛ piſcium cum agre-
ſta vel ſucco granatorum conditorum ꝛ decoctorum cū
coriandro preparato. Et potetur aqua granatorum mu
zorum: ꝛ aliorum fructuum ponticorum ꝛ aqua frigida
habent virtutem florum vue. Et quādoqꝫ iuuatur caſa

q: ſpargit materiam : ⁊ facit ſudare quod ſi non tolerat
ſtomacus aquam poteſt odorifero vino pontico bñ lim
phato cũ aqua ferrea vel pluuiali : ⁊ hoc in diſpoſitione
calida. In frigida vero cibetur cũ pane diſſoluto in vino
pontico ⁊ rubeo ⁊ ouis ſeroſis in principio deinde cum
carnibus columboꝝ ⁊ paruulorum nõ pinguiũ vel gal
linaꝝ cũ ſpecibus ⁊ vino paſſo ⁊ rubeo paꝝ limphato. ⁊
paulatim addatur donec cõfortetur ⁊ redeat ad diſpoſitio-
nem ſanitatis. Quod ſi virtus nõ toleret vſq; ad pfec-
tam purgationem : ⁊ cadit in medio ⁊ ſincopizet viuifice
tur cũ pane ſimilagineo calefacto in vino deide cibetur co
laticio : l' aq̃ galinaꝝ iuuenũ diſtilata q̃ ex ꝓpꝛiis carnib⁹
earũ . vel pdicũ ꝯtritꝭ ⁊ decoctꝭ i duplici vaſe ⁊ expſſis col-
ligitur vt docuit. Albo. i qua ſit vt⁹ ſandali magazir⁹ ⁊ ſpo-
dij in diſpoſitõe calida. ⁊ fiet acetoſa cũ agreſte ſucco vel
granatoꝝ acetoſorum vl' citoniorum vel macianorum.
In frigida vero ſit habẽs ſilir virtutẽ xiloaloes : mẽte ⁊
galie. Et ſi diſſoluatur panis ſimilagine⁹ inea eſt virtuoſi-
or de qua detur paulatine. Quod ſi nõ toleret ſtomacus
cibos ⁊ aborreat donec nõ accipiat oꝫ vt ei tribuas fruc-
tus ponticos quos maſticet ⁊ ſugat ꝓiecta ſubſtãtia do-
nec viuificetur . Ex quibus ſunt fruct⁹ delectabiles : ⁊ ex il
lis eſt vua paſſula maſticata cum ꝯtritione ſuoꝝ grana-
torum deinde viuificato ⁊ roborato ſtomaco cibetur ex
pdictis cibis : ⁊ ſuperdormiat quoniã ſomn⁹ ẽ cura eius
⁊ miniſtrentur odorifera quoniam ꝯfortant cor ⁊ cerebꝝ ⁊
generant gaudiũ ⁊ ſedant nauſeam ⁊ vomitũ vt ſuperi⁹
habuiſti. Qui ſi tradet diu in ſtõaco eius cibus iuuetur di-
gereri facientib⁹ : ⁊ facientibus penetrare ſcilicet vino di
atrion diacalamẽto ⁊ tiriaca : ⁊ trahatur cũ impoſitione ex-
tremorum in aqua calida ꝯpreſſione : ⁊ fricatione ⁊ cum
ventoſis in vmblico ⁊ epate. Et cũ fortificatus fuerit re
deas ad mundificationẽ corruptionis ⁊ indigeſtiõis ⁊ ca-
chochimie donec ſit expurgata pfecte deinde etiã de ſto
maco ad membꝝ. balnea ẽt poſt tertiũ : ⁊ ciba paulati do
nec ad diſpoſitionẽ redeat ſanitatis. Regimen ãt in alijs
rebus in omni regimie referetur infra. Correctio quoq;
accidentiuꝫ eum infra decis dicetur ad plenum ꝓpinante
xpo. Cura eius qui factus eſt a cibo : eſt breuiter. 3. res.
Prima ẽ mutatio regimis in ꝯtrarium qd eſt cã eius.
Secunda eſt vt dimittatur fluere donec corrupt⁹ ⁊ indige
ſtus cibus totaliter exeat ⁊ iterum abſtineat ꝓpria ſi quã
titas ſupflua fuerit. retentio aũt ipſius cã eſt colice paſſio
nis. Tertia eſt vt ſtõacus ⁊ inteſtina relaxet a multitudi
ne nocita a q̃litate acuta ⁊ ſubſtãtia ſubtili leui vt in ſu-
perioribus dictũ eſt reaggregentur ⁊ ꝯtemperentur exaſperẽ
tur ⁊ ꝯfortetur ẽt totũ corpus qd fuit nutrimẽto priuatũ ex
tenuatũ ⁊ debilitatũ bonis cibis ⁊ humectantib⁹ reſtau
retur. Et ſtercoroſi regimen eſt tres res. Prima ẽ vt cibe
tur cibis multe q̃litatis : ⁊ paucarũ ſupfluitatũ : ⁊ ſint mo
derate quãtitatis donec ſufficiat. Secunda ẽ vt aperiantur
vie alimẽti cũ ficubus ⁊ fiſticis cuꝫ amigdalis nucibus :
⁊ alijs aperitiuis ⁊ facientib⁹ penetrare cibũ pdictis. Ter
tia eſt vt ꝯfricentur mẽbra vl'r ⁊ balneentur donec trahant
multũ ex cibo ⁊ p poros ſiquidẽ eis ſuperfluat reſoluantur
ne reddantur ſtomaco ⁊ iteſtinis. Et cura eius q factus
eſt a medicina dicta eſt ẽ in ꝯſolatione medicinaruꝫ. Ex
his autẽ que abraſionem ꝓhibẽt inteſtinorũ ab acumine
medicine eſt bdeliuꝫ lꝫ in via preuiſionis nõ curationis
ſit illud. Et cura facti ab aere eſt q̃ttuor res prima eſt cõ-
temperare aerem ⁊ ſupra in cura cordis ⁊ alijs dictum ẽ.
Secunda eſt corporis euacuatio ſi aliq̃ ſit repletio diſſo-
lubilis vel ꝯpreſſibilis ⁊ hec cũ flebotomia vel farmatia
prout repletio requirit abſtinẽtia ieiunio ⁊ fãe. ¶ Tertia
eſt materie inſpiſſatio ⁊ ingroſſatõ ſi a caliditate eius diſ
ſoluente fuerit ⁊ hoc cũ cibis groſſis ex carnib⁹ bouinis
⁊ extremis animaliuꝫ decoctis in lacte ⁊ frumento riſo :
⁊ ſimilib⁹ : ⁊ iuiubis coriandro : ⁊ papauere ⁊ alijs frigi-
dis vel ipſius ſtractio ad membra a quibus ꝯprimuntur
ſi a frigiditate eius fuerit ⁊ hoc cum fricatione vniuerſa
li cũ manibus ⁊ pãnis calidis ⁊ ſiccis ⁊ ſimiliter balneis.
Quarta eſt inteſtinorum mundificatio ⁊ confortatio cũ
his que nota ſũt ẽ vt folijs barbe yrcine vel eius ſemic.
Et cura excoriatiui : ⁊ vlceroſi eſt cura diſſenterica dicta
ſuperius. Et cura humoralis flũci colerici : ⁊ melancolici
eſt cura diarici : ⁊ eſt nota. Sequitur quĩta res cõmunis
curatiua fluxus ⁊ regimen ſcilicet cõmune cõueniens : ⁊
vniuerſas res nõ naturales rectificas debito modo inſi
nuans ⁊ demonſtrans licet ergo primo patiẽs in domo
temperati aeris inter actiuas declinantis ad ſiccitatem ⁊
ſi nõ naturaliter fiat artificialiter cum his qui ſciuiſti ſu
pra in cura cordis : ⁊ lucidi nõ tenebroſi q: ſcludit humo
res : ⁊ ſpiritus ad interiora : ⁊ clari nõ turbati : q: aer tur-
batus triſtificat animam ⁊ permiſcet humores ſecunduꝫ
Albo. Qui. ſ. turbat⁹ exiſtat clauſis portis fiat cum lumi
naribus lucidus : ⁊ quieſcat in lecto mollis culcitre du-
rus. n. ꝯfrangit ⁊ debilitat : ⁊ frequenti reuolutione in co
mouet hũores. Inquit G. Mouentib⁹ nobis mouẽtur
⁊ ea q̃ ſt in nobis q̃re nõ oꝫ vt moueatur immo ingenietur
eum excitatur ad ſelã vt in lecto : vel iuxta ipm ſituetur
ſella vt ceſſat motu. Inquit ipo. in affo. Manifeſtat na
uigatio quoniam motus cõpora turbat. In cibis autẽ re
gimen eſt vt non ſint i eis acuitas nõ dulcedo ñ ſalſedo
nec acetoſitas multa ne ſua mordicatione vigilet expul-
ſiua ⁊ proprie cũ peruenit ad vlcera q̃ dilatet ñ vnctuoſi
tas multa nec hũiditas nec liquiditas ne debilitent con
tentiuam : ⁊ fluant : ſed ſint inſipida ⁊ temperati ſaporis
ac delectabilis vt acris ⁊ ſtiptici vel agreſtis qm̃ appeti-
tuꝫ excitat ⁊ reſtringit ⁊ ſbe ſpiſſie ⁊ ſolide ⁊ qualitatem ſic
ce calide vel frigide actu vl' potentia prout exigit diſpo
ſitio ⁊ ſtiptici parum inprincipio donec fiat materie eua
cuatio ⁊ mundificatio licet enim humidi plures conue-
niant euacuationi ⁊ mundificationi tamen parum ſtipti-
ci conferunt confortant enim membra : ⁊ materiam effre
nitare non premittunt nec mundificationem impediunt
quales ſunt lac decoctum cum lapidibus fluuiorum igi
tis vel ferro. Et eſt melius propter ſtipticitatem ſuam ⁊
panus infuſus in eo adhuc aut euacuat humiditates cor
ruptas : ⁊ colericas corrumpentes : ⁊ quod remanent in
corpore temperatur ⁊ refrenatur. ¶ Sed oportet vt lac
ſit quantitatis cõuenientis quam digerere poſſit vel ſit i
fuſum in ſucco granatorum ſorbitio ex ordeo aſſato ⁊ ri
ſo cum lacte cocto frigido ⁊ amido. Deinceps vero ma
teria adhuc fluente ſint electi : ſecundum alteram trium
virtutum vel q: ſint ſtiptici plures vt conſtringant duc-
tus : ⁊ retineant quales ſunt ſorbitiones facte ex milio
panico vel riſo torrefacto : vel ſumach vel lentibus exco-
ticatis cum amilo decoctis cum aqua pluuiali vel con-
diti cum pauca pinguedine galine edi vel capre : vel hirci
⁊ cum pauco ſale torrefacta oleo onfacino vt ſint ſapide.

Et ſi vis vt ſint magis ſtiptica fac decoqui cuꝫ eis aliqđ
ex fructibus ponticis: ⁊ ſi vis calidos expetente diſpoſi-
tione condias cum cinamomo pontico xiloaloes cimio
vel aniſo torrefactis ameos ⁊ ſimilibus vt caſeo aſſato vl'
coagulo vel ſint ſpiſſe vel viſcoſe ſubſtantie vt materiaꝫ
ingroſſent quales ſūt ſorbitio facta ex cādaruſio que ſtri
git ⁊ ingroſſat ⁊ maxime ſi addatur gūmi draganti tor
refactum ⁊ extri. ⁊ riſo decoctis cum pedibus aliuꝫ ⁊ lac
te bouino. Et lentes excorticate vel decocte cum cortici
bus bis: ⁊ illud mutatum ¶ Et etiam caules bis cocti: ⁊
portulaca ⁊ acetoſa ⁊ plantago ⁊ ſimilia. Et carnes boui
ne cuꝫ puluere coriandri ſi virtus digeſtiua toleret. Ju
netur cum ſeminibus ⁊ ſpeciebus calefacientibus ⁊ ſub-
tiliantibus vel ſint ex cōpingentibus materiam ⁊ eſt ſor
bitio facta ex amilo cum ſemine papaueris albi: ⁊ corian
dro viridi ⁊ lactuca factis acetoſis cum granis granato-
rum vel agreſte ⁊ tandiu miniſtrentur donec ſiſtatur ma
teria ab effluxione ⁊ fluxu. Jn carnibus autē nō eſt iuua
mentum magnum cum ſint multi nutrimenti valde ad-
dentes ad materiam niſi apud neceſſitateꝫ ⁊ tunc eligan
tur volantia ſuper pedeſtria: ⁊ pedeſtria ſuper aq̄tilia. ⁊
ex volatilibus eligantur que ſint frigide: ⁊ ſtiptice velo-
cis digeſtionis vt ſunt perdices cōturnices: turtures tur
di nutriti ex mirtilis. Uel ſtiptice calide vt ſt colūborū
ſilueſtrium pulli nō pingues paſſerum: ⁊ qualiarum. Et
eſt pedeſtribus quales ſunt capreoli: lepores cuniculi: ga
zeli. ⁊ arietum caſtratorum ⁊ campeſtrium ⁊ ſint prepara
te q; aſſe vel frixe vel decocte in aqua pluuiali: vel ferrea
cum fructuum aliquo ponticorum vt citoniorum ſorbo
rum neſpulorum vel ſumach. Et ex aquatilibꝰ ſunt piſ-
ces petrini parui ſquamoſi quales ſunt trilie lucij fragi-
lia gambares ⁊ ſimiles. Et ſint aſſati vel decocti in agre
ſta vel aceto limphato: vel vino pontico conditis cū ſpe
ciebus ſecundum diſpoſitionem. Et cum materiam vo
lumus ingroſſare ⁊ humectare ſint ex aqua dulci quales
ſint cancri trute parue: ⁊ ſimiliter preparati. Hora autē
cibandi eſt vt in principio abſtineant ab omni cibo: vſqꝫ
ad duos dies donec materia minoretur ⁊ natura redda-
tur auara in tranſmittendo materiaꝫ ſi qua fluat deinde
cibentur cibis pauce ſtipticitatis donec euacuetur ⁊ mun
dificetur materia deinde alijs ſecundum intentionē quā
habes vt ſint pauce quantitatis ⁊ numeri nō multi niſi
faſtidiat. Faſtidientis enim ſtomaci eſt multa deguſtare
Seneca dixit. Et cū ſapit aliquid cōtententur eo ⁊ opor-
tet vt premittatur ſtipticus vel aliquis ex fructibus pon-
ticis eius ſubſtantia nō trahatur ſed ſuccoſitas tm̄ ⁊ ſum
pto cibo premantur extrema ⁊ proprie ſuperiora. Qui ſi
nō ſufficiant cibi predicti q; prolongetur fluxus ⁊ debili
tetur virtus oportet vt concedas cibos ex carnibus pre-
dictis ⁊ eligas cibaria pauce quantitatis ⁊ multe qualita
tis q̄lia ſunt epata gallinaꝝ iuuenū ⁊ pinguium teſticuli
gallorum nōdum coeuntium aſſati ⁊ vitelli ouorum ſe-
roſi ⁊ ſimilia que in cura ptiſis habuiſti. Jn potibus vō
regimen cōmune eſt vt abſtineat omnino ſi poſſibile fu-
erit. eſt eni cura per ſe ⁊ abſolute ipſius. Quod ſi ſitiat ve
hementer nec toleret potus ſit aqua pluuialis vel ferrea
pauca ſimplex vel cōmixta alicui ex ſuccis vt granatorū
agreſte citoniorum: vel rob ſtipticorum vel zuccaro anti
quo vel ſit habens virtutem maſticis ⁊ cinamomi ſecun
dum diuerſitatem diſpōis ⁊ proprie in principio cū ma-
teria eſt multa ⁊ calida. Et interdicatur ei vinum quoni
am inflāmat ⁊ diſſoluit effumat ⁊ rapere facit ſubtile eiꝰ
ad ſupiora q̄re dolor capitis ⁊ mētis pcuſſio valde tenet
Quod ſi ſtomacꝰ aquam nō toleret ⁊ virtꝰ ſit nō requi-
rens q; debilis vt reuiuiſcat ⁊ cōfortetur det ei vinū ma-
xime ſi appetat tūc: ⁊ maxime in pceſſu ſit aut nigrū pal
meum ⁊ ponticū purum vel limphatum ſm q; diuerſitas
diſpoſitionis materie ⁊ membroꝝ ſuperiorum animali-
um ⁊ inferioꝝ nutritiuoꝝ requirit hipo. dixit vel ſubtile
ſi oppilatiuꝰ fuerit fluxus ⁊ oꝫ vt ſit actu frigidū q; reſtri
git ⁊ tepidū reſoluit niſi in eo qui eſt a debilitate digeſti
onis oppilatione colerica paſſione ⁊ apoſtemoſo vt ait
Abo. Jn ſomno regimē eſt vt dormiat oī hora ⁊ maxie
ſumpto cibo poſt paꝝ qm̄ tunc cōfortat ſomnus ⁊ quie-
tat hūores motos lꝫ prius reuocet intus virtutē ſenſibi-
lem reuocat quare quieſcit expulſiua inteſtinoꝝ ⁊ cōten-
tiua cōfortatur: ⁊ ſic fluxus ſiſtit: vnde hipo. dixit in affo.
Cum volueris elleboꝝ magis educere moue corpus cū
vero ſtare ſomnū fac ⁊ noli mouere. Et ſi non potes p ſe
vel impediat artificialiter cum calidis ſōniferis ordinate
approximatis procuret in calida diſpoſitiōe cuꝫ narcoti-
cis in frigida q̄ i cura dolor ſtōaci hūiſti. Jn rpletiōe vō
⁊ inanitione ē regimē vt inaniat corpꝰ in pncipio ſi reple
tum fuerit inaniant inteſtina ex materia infuſa deide cō
fortent. Et finaliter corpore ⁊ inteſtinis mūdificatis ⁊ cō
fortatis repletio ſequet paulati ex laudabilibꝰ cibis p̄dic
tis. Jn accidentibꝰ aīe regimen eſt vt omnia letificantia
⁊ dilatātia animā per oēs ſſus approximent. Finalis: ⁊
vltima res curā fluxus cōplens ⁊ īpedientia remouens q̄
erat ſexta ſubiungit ⁊ eſt accidentiū correctio inſurgenti-
um ⁊ ſpciebꝰ eius ſūt autē plura ⁊ diuerſa quē ſuperius
tacta fuerūt in poſitōe ſignoꝝ. Et breuiter q̄dā ſūt ppria
⁊ eſſentialia vt eſt punctio dolor ⁊ grauedo ſeu mordica
tio vlceꝝ excoriatio vlceratio tenaſmō. quedaꝫ ex cōitate
aut propinqua ad ſtomacuꝫ vt ſitis nauſea faſtidium: ⁊
vōitꝰ ⁊ dolor eiꝰ. Quedaꝫ ad epar vt eſt debilitas ydro
piſis caceſia dolor in eo ⁊ grauedo: ⁊ illud propter duo
.ſ. ppter colligantiaꝫ ⁊ vicinitatem ad inteſtina ſolum q;
ſtomacus cōtinuatur omnibus membris mediāte epate ⁊
recipit ſupfluitates omniuꝫ membrorum mediante ipſo
G. dixit ⁊ qn̄qꝫ in ſplene ⁊ ilijs. Quedam ex cōitate re
mota puta ad cor vt eſt debilitas extremitatum: frigidi-
tas ⁊ ſudoris: ⁊ ſincopis ⁊ febris. Quedam magis remo
ta puta ad cerebrum vt ſunt vigilie ſpaſmus ſiccus vlis
qui incipit primo in mandibuloꝝ neruis quibus mouē
tur ppterea ex membris moblibus ſūt propinquiora ce
rebro: ⁊ ſicciora: pp cutim frontis: ⁊ palpebras que cum
moueant lacertis ⁊ neruis dilatatis ad modum pānicu
lorum ad cerebrum nō habentiū rectitudinē nō ſpaſmā-
tur vt illi: ⁊ oculi q; ſūt de ſe humidi nō ſpaſmant pus
aut ad renes vt eſt dolor grauedo in eis ⁊ veſica ⁊ qn̄qꝫ
ardor que oīa īprimunt in naturam ⁊ debilitant virtutē
⁊ ſic curā īpediunt quare correctione ⁊ remedio indigēt.
Et q; quorundā dicta ſunt remedia ⁊ quorundam dicē
tur in pprijs capitulis requirant referuent ibi. ſoluꝫ aūt
hic de eſſentialibus dicemꝰ. Et pprie de tenaſmone cū
citet ⁊ trahat inferiꝰ materiā ad fluendū ⁊ de alijs ſit dic
um ꝫ de cura diſſenterici necnon: ⁊ de febre cum ſit ad
dēs ad cāꝫ hūoris diſſoluendo: ⁊ acuendo vias aperiē-
do ⁊ dilatando ac mēbra debilitando oīa miſcentia ⁊ ſu

ſcipientia ſic ſit fluxum ſeruans ⁊ augens. Et qꝛ mõis pſ ribus ē nociua: ideo de ea quantũ ad hãc mãꝫ ptinet pꝛius dicamꝰ deinde de tenaſmone. Sciendũ igit̃ ꝙ febꝛis qñꝫ antecedit fluxũ ⁊ fluxus ſequit̃ ipſã: vt cãꝫ eo modo vt dictũ eſt qñqꝫ ſuperuenit fe. illi ⁊ cõicatur illum qñqꝫ ſequit̃ fluxũ qui preterijt ⁊ ceſſauit pꝛimo mõ nõ eſt preſentis cõrcationis ⁊ de eius regimie ſupꝛa in pꝛicipio cũ de fluxu liqueſactiuo ⁊ ſinto. loq̃remur dictuꝫ fuit. Etiã modo nõ eſt pñtis intentionis cũ illa nõ ſit eius accidẽs ſꝫ moꝛbus aliꝰ factus ei ſuccedens. Solum ergo ſecũdo mõ generata eſt pñtis noſtre ꝓpoſitionis cuꝫ tũc ſolũ ſit fluxus accidẽs ⁊ nõ cã nec ꝯñs moꝛbꝰ. Scire ergo te oꝫ ꝙ fe. accidere ⁊ ſupuenire fluxui poteſt dupliciť vno mõ ex ꝯmotione humoꝝ ſpũs inflamãte ⁊ ē effimera. Alio mõ ex putreſcentia ipſoꝛuꝫ cõmotoꝝ qꝛ in motu nõ regulent̃: vel retinẽtur intranſpirabiles fiunt vt in eo qui eſt oppilatiuus ⁊ apoſtemoſus ⁊ eſt putrida ſecunda ſimpliciter eſt mala qꝛ facit moꝛbi compoſitionem ⁊ additionẽ cuius cura periculoſa eſt foꝛtaſſe enim quod vni nocet alteri confert ⁊ econuerſo pꝛima nõ eſt ſimpliciter mala ſꝫ plurimum mala. Sed circa ſecunde coꝛꝛectionem eſt magnum ſtudium adhibendum: vt dicit Aboaly Cum. n. ſit cauſa fluxus conſeruans ⁊ augens ⁊ econuerſoꝰ: ⁊ ſint conuenientia indicantia qꝛ fe. inquantum huius. Semper frigida: ⁊ humida fluxus vero inquantum huius ſemper ſicca: ⁊ quandoqꝫ frigida ⁊ quandoqꝫ calida vt ſuperius habuiſti. Et inquantum in medicatione paſſinarũ ſaltem cõueniũt diligenter oꝫ aduertere oꝛdinẽ: vt Galinus docet in compoſitiſ coꝛꝛigendis. Et eſt vt priuſ inſpiciatur ⁊ coꝛꝛigatur inſtãtius ꝙ̃ in magnitudine moleſtia ſeu leſione ſuperet: ⁊ aliud nõ negligatur miſcendo illiꝰ coꝛꝛectionis aliqua que alteri coꝛꝛectionem reſpiciunt ex his q̃ dicta ſũt: ⁊ his que dicent̃ duce xp̃o. Qui ſi in magnitudine ſint equalis fluxus ⁊ fe. rectus oꝛdo curatiõis eſt vt incipiat̃ a fluxu cũ ſit principalioꝛ in cauſando ⁊ febꝛis poſterioꝛ ⁊ cũ nõ ſit ſolum cã ꝯſeruans: ⁊ augmentans ſicut fe. ſed efficiens quoqꝫ ⁊ ꝓinde fit etiã illud ſine quo fe. curari nõ poſſit. Inquit enim G. Inutiliter qs prouidebit febꝛibꝰ niſi pꝛius meminerit cauſe qm̃ nullatenus eſt poſſibile curare diſpoſitionẽ aliquã penitus adhuc manẽte cã faciente cauſa cũ plurimũ etiã in magnitudine ſuperet ſic ea coꝛꝛecte fe. ceſſabit. Et ſi r̃maneat poſt propter coꝛꝛectioneꝫ fluxus eius detenta putredine atqꝫ cauſa ſine impedimento exierit putredo fe. melius digeretur ⁊ expurgabitur: ac humectabitur fe. ⁊ frigidis extiguetur ⁊ pꝛopꝛie vbi fluxus indicet calida. Sit ergo fluxum pꝛius pꝛedicto modo pꝛemiſſis mundificantibꝰ q̃ꝓ tũ virtꝰ tolerare poteſt cũ ſiccis curabis ⁊ ſtipticis fluxuꝫ ſiſtentibꝰ q̃ recipiunt membꝝ mittens: ⁊ recipiens viam atqꝫ materiam ad cuius mundificationẽ ꝑꝑ eiꝰ putredineꝫ ne detineat̃ a ſimpliciter ſtipticis ſicut qñꝫ aliq̃ ex ſtipticis ꝯpꝛimendo ſoluentibꝰ notis ſuperius q̃ ꝑ interualla ꝓut virtꝰ tolerat ⁊ diſpoſitio exigit miſtrabis ⁊ cum virtutem ꝯfoꝛtantibus cũ coꝛdialibus ex cibis: ⁊ potibus: ⁊ medicinis ſuperius demõſtratis quibꝰ alterãde rõne febꝛilis ſiccitatis cã admiſcenda ſũt: hũida tpate ex medicinis cibis ⁊ potibus in cura male ꝯplexionis ſicce ſtomaci ſuperius numetatis: ⁊ hec vbi fluxus indigeat frigidis. Ubi vero calidis admiſcenda ſunt humida q̃lia ſũt ex medicinis aque cucumeris cucurbite ⁊ melonis indi ⁊ herbe vt criſolacãna ⁊ lactuca blite ſpinacia ſemperuiua ſolatrum ⁊ compoſita ex eis. Et ex cibis vt ſauich oꝛdei ⁊ amidi ⁊ ſoꝛbitio facta ex pꝛedictis herbis ⁊ fructibꝰ. Iura gallinarum aque: ⁊ colaticia eoꝛundem atqꝫ edoꝛum granata ⁊ poma. ¶ Et ex potibus aqua zuccari: vel cum Iuleb ⁊ ſilibus pꝛeter lac. q̃ ſi ſint alicuius ſolõis abſtergentia: ⁊ lenientia ꝯferũt ꝑꝑ putredinis abſterſionẽ nec tñ foꝛtiter ſoluant ⁊ ea mixta tripliciter: vt. Gali. docuit miſtrabis iſto mõ particulariter vt ſimul ſiccas ⁊ humidas frigidas ⁊ calidas in eadem medicia cibo: ⁊ potu eq̃liter ꝑmiſcendo qđ ē nõ oĩno laudabile lꝫ ab auctoꝛibus ſic cõceſſum ſaltẽ reſpectu aliquoꝝ modoꝝ cũ ſint aduerſantiũ virtutũ ⁊ impedientiũ operationũ: vt dixit Abo. ſtomacũ aggrauantes ⁊ naturã inquietãtes ac reddentes ſolicitam circa diſtinctionẽ ipſarũ ⁊ in appꝛopꝛiatione impedientes ⁊ diſturbantes cum nõ ſit tota ſoli. rei intenta vt inuit hipo. Alio mõ tpaliter vt nunc ſtiptica ꝑpter fluxum: nũc humida ꝑꝑ fe. ⁊ nunc ſtiptica in medicinis miſtrabis interius pꝛopter fluxum nunc in cibis ⁊ potibus humida pꝛopter fe. Tertio mõ localiter vt interius ſicca pꝛopter fluxum: ⁊ exterius humida pꝛopter fe. ⁊ interius ca'la dicta ſuperius ꝑꝑ fluxum qñqꝫ: ⁊ exterius frigida ꝑpter fe. Sic epithimabis coꝛ cum frigidis ſuperius dict̃ in cura coꝛdis. Epar cum ceroto de ſandalis. Et ſpinã nam doꝛſi cum ceroto Galie. quoꝛum deſcriptionem in noſtro antidotario habes etiam que pꝛopter fluxum ſtomacum ⁊ inteſtina ⁊ membꝛuꝫ ſi quod ſit mittẽs ſtipticis emplaſtabis quãdoqꝫ calidis pꝛedicta vero membꝛa cũ frigidis ⁊ humidis p̃dictis vel alijs ꝑpter fe. Circa coꝛꝛetionẽ fe. ſecundo modo inſurgentis qui eſt effimera.

Sciendum ꝙ licet in aliquo fluxu puta lubꝛicatiuo flegmatico vel ex frigoꝛe fe. competat alterando ⁊ materiam ꝯſumendo ſtudendũ tamen cuꝫ hoc ne illaꝫ aliquaꝫ diu dimittas ꝑpterea quoquo mõ augm̃tes. Eſt. n. moleſta nature ipſius actiones vniuerſaliter ledens: ⁊ paſſiones vt ait yſaac. impediens curam atqꝫ componens. Et tunc maxime cum in aliud genus mutetur. Ipſa enim de ſe paucam vel debilem indicationem vt Galienus dicit immo ſemper cum aliquo frigido: remittas: ⁊ cum tibi ſuffecerit debito modo extinguasꝰ pꝛout in ſecunda lectione ſi xp̃s annuat deſcribemus.

¶ Capitulum. iiij. de tenaſmone: ⁊ medicinis eius.

Equitur de tenaſmõe deinceps dicere ſicut pꝛopoſuimus in capitulo pꝛecedenti. Eſt ãt tenaſmon ſecundum Galienũ expꝛeſſio recti inteſtini cuius cauſa eſt res moleſtans vel grauans ipſi inteſtino adherens ⁊ infra eius expulſionẽ mouetur natura cum conamine ⁊ expꝛeſſione pꝛopter eꝰ adherentiam ⁊ fixionem. Eſt autem talis res duplex interioꝛ ſcilicet ⁊ exterioꝛ. Interioꝛ duplex eſt pꝛopꝛia in eo exiſtens ⁊ a ſuperioꝛibus ei effuſa pꝛopꝛia eſt materia colerica in eo imbibita pungens: vel flegmatica adherens que a putrefactione acquiſiuit ſalſedinem: ⁊ bauracitatẽ naturam grauans ⁊ coꝛꝛodens vel apoſtema duruꝫ aut calidum grauans quod putrefactionem acquiſiuit ⁊ ſua virulentia egrediente moleſtans: aut vlcera ⁊ coꝛꝛoſio in eo fiſtule emoꝛꝛoides occulte ⁊ ragadie. A ſuperioꝛibꝰ effuſa eſt duplex aut acuta materia fluens per iteſtina vt in pꝛecedenti capitulo dictum eſt aut eoꝛum fece ſicca ex aſperante ⁊ ſua viſcoſitate in ſuo tranſitu adherente ipſi

ad eius expulſionem natura cum conamine mouetur: ⁊
talis dicitur mendoſus tenaſmon. Exterior res eſt frigi
ditas ad ipſum per anum magis adueniens: ⁊ impreſſa
aut ex aere frigido cum exponuntur aut aqua cũ balneã
tur aut ex lapide duro frigido cũ ſedẽt in eo ſua cũ p̃miſ
ſione conquaſſante ⁊ ſua frigiditate ledente ad cuius expul
ſionem natura mouetur violento motu expreſſionis ac
ſi eſſet corporea ſicut in ſingultu ⁊ tuſſi eſt videre ex aeriſ
vel aqua vel alterius frigidi attractiõis vt ſupertus di
ctum eſt in proprijs locis eorum. Et quia natura ad taliſ fri
giditatis expulſionem impreſſe decipitur cuꝫ mouetur
credẽs eam expellibilem vt corpoream cum nõ ſit expel
libilis ſed alterabilis proprie ſed plurimum ex ea cauſe
tur propter proportionem in natura membri. In gener̃
proportionali facilior eſt tranſitus dicit Albo. merito ta
lis tenaſmon proprius poteſt dici mendoſus. Et ſigna
ipſius ſunt quia cum accidit homini ſubito deſideriũ ege
rendi valde cum conamine donec extendatur inteſtinũ
rectum ⁊ anus extenſione vehementi ⁊ quod egreditur ĩ
principio eſt parum admodum ſtercoris galline pingue
viſcoſum ⁊ virtuoſum deinde apparent plurimum in fe
ce puncta ſanguinis parua deinde ſanguiſ maior nõ val
de permixtus tunc egritudo eſt in iteſtino recto ⁊ vocaꝛ
tenaſmõ. Et ſigna cauſarum eius ex quattuor ſunt ſumẽ
da: ex cauſis procatarticis: ⁊ antecedentibus ex accedenti
bus ⁊ cõcomitantibus ⁊ exeuntibus ⁊ iuuantibus ⁊ no
centibus verbigratia ſi ſit ex colã imbibiti pungente co
gnoſcetur ex precedenti regimine multiplicante colãꝫ cũ
circumſtantijs ſimilibus ⁊ ex ſignis dominij cole ipſius
in corpore: ⁊ ex punctione p̃cepta in recto ⁊ exeuntia ſũt
citrina parum vel citrinitati admixta ⁊ ex eo quod alteranti
bus ⁊ mundificantibus coleram iuuantur ⁊ a multuꝫ ca
lidis ledũtur manifeſte. Et ſi ex flãte ſalſo preceſſerit ex
precedenti regimine multiplicante flã a predominio ⁊ co
lore manifeſtabitur cum circumſtantijs ſimilibus.. Et ex
ſignis habundantiã ipſius ſignificãtibus ſlicam cacho
chimiam demonſtrantibus cum colera mixta. Et ex cor
roſione ⁊ pruritu precepto in loco. Et exeuntibus fleg
maticis ⁊ corruptis. Et ex eo quod iuuatur calidis anodiniſ
⁊ humidis abſtergentibus que xp̃o duce dicenꝛ: ⁊ con
trarijs leduntur manifeſte. Et ſi ex apoſtemate ſit preceſ
ſerunt cauſe multiplicantes humorem ⁊ ſigna ipſius do
minantis ⁊ ſentitur grauedo ⁊ dolor in loco continuus
⁊ magis apud emiſſionem ſtercoris ⁊ calor. Et quando
que eſt ſe. ⁊ exeuntia difficile emittuntur ⁊ ſũt cum virulẽ
tia quãꝫ diſtincta nõ permixta: ⁊ alia apoſtematis ſigna
⁊ iuuantur mollificantibus anodinis: ⁊ contrarijs oſtẽ
duntur. Et ſi ſit ex vlceribus ⁊ corroſione ⁊ ragadijs p̃
ceſſerunt cauſe vlcerantes ⁊ humores acutos multiplicã
tes vel apoſtema quod fuit ibi apertum vel diſenteria ⁊
fluxus eruginoſus colericus, niger felleus vel flegmatis
ſalſi. vel medicina vlceratiua vt euforbium ⁊ ſimiles vel
ſũptio alicuius rei dure acute indigeſtibilis vt vitrũ: ⁊ ſi
milium vel mala imiſſio cliſterijs cuius cãnula fuit acuta
vel colirij: ⁊ ſentitur ardor in loco aſſiduus ⁊ ſanies ⁊ pu
tredo in exeuntibus apparebunt ⁊ iuuantur lauantibus
acutis mordenꝛ. Et ſimiliter ſi emorroidibus occultis ⁊
trãſeccis: ⁊ ſanguis niger aparebit in exeuntibus ⁊ di
ſtinctus. Et ſi quidem ex fluxu precedente fuerit ſignifi
cabunt ipſum eius preceſſio ⁊ reliquie eius que remanſe
runt ⁊ pulſus erit cordoſus. Et ſi ex fece ſicca egreſſio eius
cum cibiſ precedentibus conſtipantibus labor ⁊ regimẽ
⁊ ocium exſiccans feces in cura colice dictum ⁊ exaſpatio
precepta in loco ⁊ hũidis ⁊ lubricis iuuantur ⁊ ledunt cõ
trarijs. Et ſi ſit ex frigiditate ãnceſſit expotõ in aere frigi
do ⁊ iteretur in eo balneatio in aqua frigida ⁊ potus eius
poſt laborem vel balneo: ⁊ ſeſſio ſuper marmorem ⁊ pro
prie in mẽſibus erratis ⁊ ſſus obtuſus ⁊ congelatio in
eco: nec eſt in exentibus aliquid nociuũ ex p̃dictis ap
parens ⁊ calidis valde iuuantur ⁊ leduntur ꝯrijs. Cura
vero eius generalis eſt quatuor res: p̃ma ẽ mũdificare ſeu
reſoluere materiam imbibitaꝫ ⁊ affixã. ſecũda ẽ rẽtinẽ flu
entem ſi adſit. tertia eſt alterare complexionis malitiam
confortare membrum ⁊ paſſam particulam eius mitiga
re doloreꝫ quarta eſt regimen ordinare his enim rebus
omnibus vel pluribus tota eius cura completur. Speci
aliter ſingulas cauſas inſpiciendo eſt talis: vt ſiquidem
fuerit ex colã imbibita in recto. Cura eius eſt quattuor
res. Prima eſt alterare ⁊ inſpiſſare ipſum. Secunda eſt
mundificare ⁊ reſoluere. Tertia eſt confortare ⁊ ſedare
dolorem ⁊ punctionem ⁊ hoc complebis cliſteribus coli
rijs: euaporationibus ⁊ emplaſtris. Primo cliſterizabis
cum aqua ordei tepida oleo violato ſucco liquire iuiu
bis ⁊ mucilagine draganti deinde addas mel violatum
⁊ medullam caſieſiſtule: ⁊ vltimo ieram ſimplicem vt i
bibitam materiam ⁊ maturatam euellas vel pillulas ſeu
coliria ex caſſief. ſucco liqritie: ⁊ dragãto. primo deide ex
melle ⁊ aloes immittes. Deinde euaporabis anum. Et
emplaſtabis ex fenugreco ſemine lini maluis melliloto
radice altee ſiſamo caulibus camomilla ⁊ ſimilibus molli
ficantibus anodinis decoctis in aqua ⁊ emplaſtatis cum
vitellis oui: ⁊ oleo ro. vel poſitis in ſacellis in quoruꝫ a
qua ſedant vel ſpo ngia filtro lana vel toto infuſo tepido
cataplaſmentur ⁊ euaporetur aggregant enim in ſe hanc
virtutem maturandi reſoluendi confortandi ac ſedandi
dolorem. Et proprium eſt ſiſamum cliſterizatum: ⁊ ole
um eius. Regimen quoqꝫ quod eſt quarta res ſit decli
nans ad frigidum. ⁊ ſtipticum moderate confortatiuum
ſtomaci cũ defectionẽ patitur ex compaſſione quod hoc
etiam dictum eſt. Si vero ex flegmate putrefacto ⁊ hu
miditatibus baurachijs adherentibus fuerit primo mũ
dificabis cum cliſteribus ex aqua oliuarum ſalitarum d
inde cum ſucco foliorum ſicle cum virtute turbit: vel
bdelio: cum aqua mellis ⁊ alijs que ſupra in cura fluxus
ex ſalſo flegmate dicta ſunt deinde mitigabis dolorem
cuꝫ euaporationibus ex predictis additis fumo terre pa
ritaria ſcabioſa: ⁊ abſinthio deinde immittes colirium
ex bdelio croco. adipe galline ⁊ cera ⁊ laudano hoc eniꝫ
ſedat dolorem lenit maturat: ⁊ reſoluit ⁊ eſt rationale: ⁊
expertum. Regimen autem ad calidum temperatum d
clinet ⁊ ſtipticum ⁊ confortatiuum. Qui ſi fuerit ex apo
ſtemate ⁊ fuerit calidum rege ipſum vt ſuperius dictum
eſt ſicqꝫ eius regimen in tribus rebus conſiſtit in retinẽ
do illud quod currit ad apoſtemata ſi per moduꝫ influ
xionis fuerit cauſa tum in temperando humores ⁊ in re
gendo ipſum apoſtema. Prima res completur muta
tione ſui cum flebotomia ſi neceſſariuꝫ fuerit vel farma
tia ⁊ colagogo ⁊ minoratione cibi multa immo fac cum
ieiunare ſi poſſibile ſit duobus diebus vt natura in trãſ
mitendo reddatur auara: ⁊ materia in ieiunio cõfirmaꝛ

Deinde da poſt illud primo parum cibi. Si autem pa-
nis infuſus in lacte multo decocto quoniam eſt melior
euacuat eni ſuperfluitates colericas corrumpentes: ⁊ qđ
remanet in corpore temperat ⁊ retinet ne fluat ad apoſte-
ma: deinde dabis ſorbitionem de riſo: candaruſio, ⁊ mi-
lio. Secunda cõpletur cũ exibitione alic⁹ frigidi ⁊ inſpiſ
ſantis materiã: ⁊ alterãtis caliditatẽ ei⁹ ſicut ẽ ſuccus gra
natorum: ⁊ macianorum aq̃ lupuli: ẽdiuie lactuce: cucumeris
cucurbite ordei coriãdri ⁊ ſimiliũ. Et ex cõpoſitis eſt oxi-
zachara iuleb roſ. violatuꝫ ⁊ ſiliũ potio de iuiubis ⁊ ſi-
milia. Tertiam rẽ cõplent medicine pticulares ap. primã
de loco apoſtemato q̃ ſũt ſm diuerſitatẽ temporum apoſte
matis ex qb⁹ ſũt ſtiptice aliq̃liter frigide. Et cũ hoc mol
lificãtes approximãde in pncipio phibẽtes: ⁊ repellẽtes
illud quod effũdit ad apoſtẽa cliſterib⁹ imiſſe ⁊ colirijſ, ⁊
linite ⁊ epithimate exteri⁹ quale eſt cliſtere ex aq̃ ordei
aq̃ coriãdri ro. olł. ro. ⁊ mirtinũ cliſterizata ⁊ colirio ex li
cinio iunctũ in oleis ipſis: ⁊ albumine oui: ⁊ alcãna; ⁊ i-
unctio renum ſiceris pectinis inguinem: ⁊ perytoneõ
cum eis: ⁊ filtrum infuſum in aq̃ mirte coriandri ro. cuꝫ
pauca alcãna epithimatum ſiceri ⁊ alijs adiacentib⁹ mẽ
bris. Procedente v̇o adminiſtrab̄is p̄dictis modis om
nib⁹ reſolutiuorum aliqđ predictorum deinde pcedente cõfor-
tabis ⁊ multiplicabis illa ⁊ ſic admiſcebis ei bdeliuꝫ quo
niam lenit maturat ⁊ reſoluit. Et ex illis eſt cepe album
aſſatum cum butiro vel iſopo humida ⁊ laudanum ⁊ ã-
tum ſiccũ emplaſta ⁊ ſilia. Et ſilr in declinatione balnea
bis cuꝫ reſoluentibus predictis parum ſtipticis decoctis
in q̃ facies egrum ſedere ⁊ iunges lotum cum oleo lilij ami
gdalino anetino yerino vel nardino modis predictis.
Nõ ſi apoſtẽa fuerit frigidũ ſlicum, in pncipio miſtrabiſ
p̄dicta anodina ſtiptica temperate. Et ſi quidẽ aliqd vi-
rulentum currat ex eo mundificet ⁊ abſtergatur cuꝫ cli
ſterib⁹ colirijs ⁊ p̄dictis ⁊ ſacellis ex malua radice altee
ſemine lini: ⁊ fenugreco: deinde permiſcebis reſolutiua
vt camomilla ⁊ mellilotuꝫ ⁊ deide augebis ipſa. Quod
ſi apoſtema fuerit durum ſlicum molificabis: ⁊ reſol-
ues ſicut in cura colice apoſtemate eſt dictum in qua de
omnibus eſt dictuꝫ. Si v̇o fuerit ex vlcerib⁹ corroſione i
extrema parte eius que percipies apud exitum aut in ex
preſſione curabis cum mollificantibus ⁊ deinde con̄glu
tinantibus ⁊ conſolidantibus vt ſupra in cura vlcerum i
teſtinorum ſufficienter dictum. Etiam ſi ſint vlcera in-
feriori parte eius ⁊ occulta ſenſui vt dictum eſt ibi oleuꝫ
vetus cliſterizatũ cũ agreſta: eſt pprium ⁊ alcofol. ex mer
daſengi. ⁊ alijs q̃ imitti poſſunt cum cãnella imiſſa ano
repleta puluere ⁊ inſufflatõe ſequente. Regimen quoqꝫ
i cibis fit ẽ mollificãtibus q̃ feces generant hũidas nõ ſic
cas qm̃ exaſperãt dolores ⁊ vlcera: ⁊ corroſiones augmẽ
tant ⁊ ex iſipidibus nõ fortis ſaporis q: nec acuti nec ſalſi
nec amari nec acetoſitatis mĺce quoniam feces reddunt
acutas omnia talia ſaporis fortis q̃ vlcera mordent ⁊ au
gent. Et ſi fuerit a fiſtulis emorroidibus ⁊ ragadijs cura
bis cura ipſarum quã in cura ſiceris xp̄o duce dicemus
Et ſi quidẽ fuerit humorib⁹ effuſis a ſupiorib⁹ facienti
b⁹ v̇etris fluxũ i quo eſt ſmo p̄poſit⁹ curab̄ cuã flux⁹ vẽ
tris p̄dicta in quo ſũt mixta q̃ fluentẽ cõpeſcũt acutã mãꝫ
ad iteſtina vt eſt ſumach. morum imaturum citoniũ: vitell⁹
oui decocti i aceto ⁊ ſuccus portulace. Si. n. ex fece ſicca
fuerit exaſperante curabis cura colice ex fecce ſicca ſuperi⁹
dicta: deinde ſi aliquod viſcoſuꝫ quod adhereat ſit ſirca
miſcebis in enemate aliquod abſterſiuum acutuꝫ vt bau
rach. mel ſal: ⁊ ſimilia: ⁊ colerium ex melle ſale ⁊ bdelio.
Sed ſi fuerit ex frigiditate ab exterioribus adueniente
ano quare fit tenaſmon difficilis cum eleuatione ad ſellã
frequenti ⁊ nõ egreditur aliquid ſicut etiam accidit cum
eſt ex apoſtemate duro eius preceſſit. Et proprium eſt ei
oleum ſiſaminum calefactuꝫ cliſterizatum cum aqua al
tee vł dulci vino ⁊ diu retentum. Sitqꝫ cura eius altera
tio cum calidis omnibus modis predictis approximatis
cum cliſteribus: ⁊ camõilla aneto calamento oleo nardi-
no vel coſtino rutaceo vel bdelio ⁊ pauco vino decoctis
vel cum abrotano ruta: lauro ⁊ origano: quod eſt propri
um vł oleis eorum in quibus ſit lana infuſa vel ſpongia
⁊ eſt melior q: conſeruat caliditateꝫ magis applicata ano
Et cum vnctionibus ex eiſdem ani ⁊ partium adiacenti-
um ⁊ cum ſeſſionibus ſuper milium ⁊ ſal calefacta ⁊ ſup
lapidem marmoreum calidũ vel lateres vel ſuper tabu-
lam cipreſſi vel pinee: vel ſalte populi ſuper quam fuerit
vinum calidum ſuperaſperſum. ¶ Et quidam mungun
eum adipe capre ⁊ cum ſuffumigationibuſ ex ſulfure aut
mirra: cortice thuris vel ſtercoris quare oportet: vt infir-
mus ſedeat ſuper ſedem perforatam vndiqꝫ tabulis vel
emboto circumdatam ⁊ ponat anum ſuper foramen: ⁊ ſit
teſtum ignitum vel prune ſuper quod puluerizetur ſul-
fur: vel aliquod ex alijs donec calefiat anus ⁊ inteſtinuꝫ
quare precipiatur vt ingrediatur balneum ⁊ ſedeat ſuper
ſolum eius ⁊ cum egreditur defendatur totum corpus ⁊
proprie pedes: ⁊ membra a frigore. Frigus enim nocet
neruis ⁊ ano pudendo: vt hipo. dixit, ⁊ eo mediante inte
ſtinum rectum ideo nocet tenaſmoni in pluribus horis
⁊ proinde calefactio eorum eſt vtilis ⁊ conueniens. De-
inceps medicinas compoſitas ſubiungemus ad fluxus
ſpecies cauſa ſe. vel tenaſmone. Electuarium conferens
ad fluxum ſtomaticum lientericum ex ſlate lubricante ⁊
eſt democriti. ℞. ſe. arnogloſſe aniſi torrefacte ãn. ʒ. i. cor
ticum granatorum coriandri preparati ãn. ʒ. ß. cinamõi
ʒ. ij. zinzi. ameos ãn. ℈. i. ß. bibatur cum vino pontico in
quantitate. ʒ. ſi nõ eſt ſe. ⁊ ſi eſt ſe. cum aqua pluuiali. Ali
ud ad idem ex vlceribus. ℞. ſe. arnogloſſe acetoſelle ani
ſi torrefacti ãn. ℈. ij. corticũ granotorũ ſãguis dra. thuris
albi ãn. ℈. i. puluerizentur ⁊ miſceantur: ⁊ ſumatur ſicut
prius. Auic. fiat ad idem de gall electuarium de thure e
lectuarium de ſiliquis. Et emplaſtũ de ſanſel cuꝫ fuerit
caliditas. ⁊ emplaſtis fiat tale. ℞. ſeminis lini torrefacti
dactilorum immaturorum ana. ℥. ß. maſticis. ℥. ß. alumi-
nis ypoquiſtidos accacie balauſtiarum ana. ℥. quartum
roſarum rubearum mirti rubi ana partes equales fiat ẽ-
plaſtum cum oleo maſticio ⁊ cera. Serapio inquit ſi ſit
lubricitas inteſtinoruꝫ ex vlceribus omne quod confert
ad excoriationem confert huic egritudini. Item linimen
tum ſecundum eum ad dyariam: ⁊ lienteriaꝫ ex defectio
ne v̇rtutis retentiue Recipe abſinthij, Romani vncãꝫ
vnam. Infundantur in vino: pontico nocte vna: ⁊ mi-
ſceatur cũ ſucc⁹ eo foliorum mirti laudanum ⁊ ramich
⁊ ſubmergatur in eo pannus lini: ⁊ ſuffumigetur cum xi
loaloes ⁊ ponatur ſuper ſtomacum: ⁊ viſcera poſt quam
illinieris cuꝫ linimento quod eſt. ℞. olibani maſticiſ aca
tie aluminis: aloes apij corticum radicis mandragore ſe
minis iuſquiami: ana. ʒ. iii. ſanich ordei ro. ſiccarum ſu-

mach gallarum viridium balauſtiarum ſucci barbe yr-
cine: galie: ramich. licii: ana. ʒ. ii. terantur bene ⁊ confici
antur cum aceto ⁊ aqua mirti recētis. Et ſi non eſt cali-
ditas prohibēs lini mirach. cum vino ⁊ meyſuſen: ⁊ lie
mirach totum ⁊ retro ſupra ſtricturam dorſi ⁊ dimitte
donec cadat per ſe ipſum emplaſtum. Et que ex eis cō
fert eſt emplaſtum factum de fundo arboris. Confectō
pulueris aluminis lenis qui in ore proiicitur ad ſolutō
nem ventris cum tuſſi. ℞. granorum mirti tritorum. ʒ.
i. caſtanearum papaueris ſicut alcool ſiliquarum ſemis
ſpodii: ana. ʒ. v. terantur omnia ⁊ miſceātur ⁊ dentur in
potu. ʒ. iii. cum frigida ⁊ precipiatur vt in mane come-
dat vitellos duos ouorum bene elixatorum ⁊ ſumat in
his puluerem de papauere. Cōfectio trociſcorum de ſi
liquis fortium valde cōſtringētium ventrem qui admi-
ſtrantur cum vehemens eſt neceſſitas. ℞. gallarum ſili-
quarum nabati fructus tamariſci thuris balauſtie ana p
tes equales gummi opij ana partis. ſ. fiant trociſci pōde
ris. ʒ. ii. ſ. doſis ſit vnus cum aqua pluuiali: vel vio. pō-
tico. Trociſci quos paulus dixit valēt ad lienteriā: ⁊ le
nitatem inteſtinorum. ℞. cortic. mali granati gallarum:
ana. ʒ. viii. mirti. ʒ. iii. ſumach. ʒ. iiii. fac puluerem: ⁊ tēpa
cum vino acido ⁊ fac trociſcos. ʒ. ii. ⁊ da. i. cum aq̄ ſim-
plici. Sirupus valens ad ſtomaci defectionem liēteriā
vomitū ⁊ ardorem. ℞. ſumach corticum mali granati vel
mirti ana. ʒ. xx. omnia decoquātur in li. v. aque dōec re-
digatur in vnam deide colētur ⁊ ſuccus pirorum neſpu-
lorum ⁊ citōiorum equali pōdere ⁊ zuchari. li. i. ſ. ⁊ ſiru-
pētur de quo dabis. ℥. i. cum aqua frigida. Aliud valēſ
ad ea ex frigido humore flegmatico vel meācolico: ⁊ eſt
yſaac. ℞. ſucci mali granati acidi cum pulpa interiori li.
v. ſucci calamēti li. iiij. vini odoriferi li. iiij. omnia coq̄-
tur vſq̄ ad medium deinde colētur adde zuchari. li. j. ſa
pe. li. ſ. poſtea coq̄ donec ſirupetur da. ℥. ij. vel. j. cum a-
qua calida. Cliſtere mūdificatiuū ī diſenteria colerica. ℞
aqua ordei li. j. diſſolue cum zucharo ro. ℥. ij. ſucci portu
lace. ℥. ij. Q̄d ſi materia fuerit valde acuta fiat ex ſucco
cucurbite: vel melonis indi cum predictis. Si vero fue-
rit ex materia aduſta fiat cum aqua lactis ſucco portu-
lacharum ⁊ oleo ro. vel cum aqua violarum borraginis
⁊ bugloſſe oleo roſ. ⁊ zucharo. Q̄d ſi fuerit ex flegmate
ſalſo fiat ex aqua ordei diſſoluto in ea furfure ⁊ fenu gre
co ⁊ colētur ⁊ diſſoluantur mel ro. ⁊ oleo ro. Et ſi opor-
tet addatur parum ſalis vel aque piſcium vel oliuarum
ſalitarum ⁊ totiēs repetatur quotiēs oportet vt materia
perfecte mūdificata appareat. Q̄d ſi fuerit medicīa acu-
ta vel ſuperfluit fiat ex mucilagine pſilij cum zucharo: ⁊
oleo ro. Q̄d ſi ſit ibi dolor ⁊ punctio ⁊ mordicatio diſ-
ſoluatur pinguedo galline vel anatis: ⁊ proprie porci re
centis ⁊ puluis ſpodij ſuperaſpergatur vel cerotū roſcū
Q̄d ſi dolor eſt fortior perducēs ad ſincopim ſedeat ī aq̄
decoctiōis fenugreci ſeminis lini camomille melliloti: ⁊
mirte. Et ſi nō ſufficiūt addantur narcotica prius extra:
deide in colirio deinde in cliſteribꝰ: ⁊ deide per os. Q̄d
ſi peruenerit ad raſuram addas ſemen acetoſe pulueriza
tum. Et ſi ſit ex flegmate ſalſo decoquātur achorus ⁊ ca
pillus veneris ſiccus ⁊ fenugrecum ⁊ ſpina egiptiaca in
qua ordei ⁊ cum alijs cliſterizetur. Q̄d ſi ad ſanguinem
venerit addas acatiam ſanguinem dracōis lutum ſigil-
latum ⁊ ſuccum plātaginis vel cōſolide. Q̄d ſi peruene

rit ad vlcerationem adde adipē yrcinum cum luto ſigil
lato. Si vero ad corroſionē addas trociſcum de arſenico
vel de ſtella vel de carta. Vel cliſtere fiat ex luto ſigilla
to: ⁊ ſucco arnogloſſe quoniam eſt propriū ⁊ ſecurius vel
ſuccus mori imaturi: ⁊ ipſum lutum cum ſucco predicto
poſt mundificationem detur. Et fiat cliſtere cōſtrictiuū
aliquod ex is que ſecūtur. Cliſtere cōferēs diſenterie vel
vlceribus inteſtinorum confortās inteſtina ne recipiant
effuſionem ſuperfluitatum acutarum ⁊ ſuperioribus mē
bris reumatizātium ⁊ ductus conſtringēs ⁊ cōglutināſ
vlcera: ⁊ conſolidans. ℞. ſumach. ℥. ij. riſi torefacti. ℥. j.
bulliāt in aqua pluuiali: deide colentur: ⁊ colature ſuffi-
cienti addātur ſucci mori imaturi ſucci barbe yrcie ⁊ ſuc
ci teil ⁊ portulace: ana. ℥. ij. caſei antiqui p̄pati. ℥. ſ. vi-
tellorum ouorum ⁊ lixatorū in aceto. ij. terre ſigillate ſan
guinis draconis puluerizatorum: ana. ʒ. j. ⁊ eſt proprium
⁊ mirabile: ⁊ eſt Johānicij. Q̄d ſi ex materia flegmatica
effuſa fuerit decōquatur in aq̄ capilli veneris macis ſpi-
ce karabe ⁊ achari. Deſcriptio cōpreſſiui q̄d ante hec oꝫ
premitti cōfert ad omnia predicta ⁊ mūdificat materiā
⁊ retinet eam. ℞. pulpe mirobl. citri. ℥. ſ. reubar. aſſati. ʒ.
j. ſ. gummi arabici: aſſi luti ſigillati ſanguinis dracōis. anā
ʒ. j. torefiant mirobl. ⁊ reubar. parum ⁊ diſſoluātur in a-
qua decoctionis: ſeminis ro. ⁊ galāge ⁊ alia addantur: ⁊
ſuccus plātaginis in quo ductus ſit lapis ematitis. ℥. ij.
Si autem flegma ſit ſalſum loco citrinorum ponātur ke
bule ſi melancolicus humor ponātur nigri emblici ⁊ be
leſici. Cliſtere cōferens diſenterie ⁊ excoriationi. ℞. cor
ticum fiſtic. granorum granatorū gallarum granorū ſu-
mac foliorum leuiſtici ⁊ radicum leuiſtici ⁊ radicum alo-
es ana partes equales. Coquātur in vino ſtiptico dōec
inſpiſſentur deide colentur ⁊ terantur aliqui ex trociſcis
ſcilicet de arſenico vel de carta vel ſtelle ⁊ cum de olō mir
tino imittatur ⁊ eſt Abo. Confectio troci. de carta ſecū
dum eum. ℞. carte cōbuſte. ʒ. x. arſenici aduſti ⁊ corticum
eris aluminis iameni gallarum calcis non extincte: anā. ʒ
xij. fiant ex eis trociſci cum ſucco arnogloſſe ponderis. ʒ
iiij. ex qua adminiſtretur pondus. ʒ. j. Alius trociſcꝰ for-
tior ſecundum eum. ℞. calcis ⁊ alcali acatie gallarum: ⁊
arſenici ana: ⁊ terantur cum aceto: ⁊ dimittantur aliqbꝰ
diebus: ⁊ informētur troci. ⁊ cliſterizetur vnus ex eis. ʒ.
cum aqua arnogloſſe precedente cliſteri ex ſale ⁊ aceto
q̄d prohibet ambulatiōem vlcerum. Cliſtere aliud ſecūdū
eum ad vlcera inteſtinorum cū dolore vehementi ade-
o quod perducit ad ſincopim ⁊ vbi alia predicta cliſteria
nō contulerint. ℞. aque chiſt ordei ⁊ riſi adipis renum
caprarum olei ro. gummi arabi. ⁊ ceruſam ⁊ vitellus oui
cōquaſſentur alia ī luto vno: ⁊ ſi expedit adde parū opij
⁊ adminiſtra. Colirium ad idem q̄d precedere debet cli
ſtere p̄dictum ſecundum eundem ⁊ valet ad tenaſmonem
℞. mirre croci thuris opii ana p̄tes equales caſtorei par
tem mediam conficiantur cum ſucco arnogloſſe ⁊ albu-
mine oui: ⁊ ſi vis addas ceruſe partem tertiam liga cum
filo ⁊ dimiſſum per horam extrahe ſuauiter ne ſi dormi
at expurgefiat. Et dixit medicine que ſunt materia coli
riorum ſunt mirra thus crocus ſandarach alumen liti-
um ſtorax caſtoreum cum adeſt opium: lutum omne ⁊
carta combuſta ſanguis draconis cornu cerui aduſtum: ⁊
chimolea alimia ⁊ laudanum merdeſengi ⁊ ſimilia.
Quandoque ſunt neceſſaria attramenta: ⁊ arſenicum

Cliſtere aliō ad idem retentiuū Archidiaconi. ℞.pa
nici excorticati riſi lētium excorticatarum roſarum ſicca
rum balauſtie capularum glandiū ana.Mꝯ.i.oia in.li.
iii.aque decoquantur doec ad tertiā redeāt ⁊ colentur
deinde ſumatur ceruſe cineris pipari aut iuncti ana.ʒ.j.
boli armeni.ʒ.j.vitelli ouorum aſſatorum.ij olei roſ.℥.
j.oībus his in apozimate diſſolutis cliſterizetur eger ſe
mel vel bis: valet fluxui ventris raſure : ⁊ excoriationi
inteſtinorum ⁊ tenaſmoni. Item cliſtere expertū ex ſuc
cō oliuarum imaturatum vel ſucco mori imaturi. Cli
ſtere ſecundum intentionem noſtram cōferēs fluxui vē
tris vitio inteſtinorum facto ⁊ optime ſtringit ⁊ vulne-
ra inteſtiorum cōſolidat. Recipe boli armeni ordei ex-
corticati ⁊ torrefacti ſanguinis draconis ceruſa ana.ʒ.ii-
ij.ro.integrarum papiri cōbuſti : acatie ana.ʒ.iij.draga
ganti gummi arabici maluauiſci ana.ʒ.j.ſucci portulace
ſucci plātaginis vitelli ouorum olei ro.ana.ʒ.i.ſ.fiat pul
uis ⁊ cliſteriza. Suffuſ.miclete ⁊ bibūgizir cōferēs ad
fluxum ventris diaricum ⁊ colericā paſſionem: ⁊ tenaſ
monem ⁊ egeſtionem ſanguinolētam ad raſuram exco
riationem ⁊ vlcerationem inteſtinorū anum confortat
ſecūdum omnem modū admiſtrationis. ℞.mirob.ke
buſ: ⁊ indorum ana.ʒ.vij.bellicorum emblicorum ana.
ʒ.iiij.groſſe terantur ⁊ cum oleo ro.liniātur vel linitis
approximētur deide ſumatur naſturtij coſti ana.ʒ.v.ci-
mini ſeminis feni aniſi ameos karui ana.ij.omnia in a-
ceto per diem ⁊ noctem infundātur: ⁊ poſtea in patella
frigantur: deide puluerizentur ⁊ cum predictis miſceā
tur: deide ſumatur ramich ſpodij balauſtie maſticis: bo
li ar.coſti.ſumach.gūmi arabici ana aure.j.terātur ⁊ cri
belentur: ⁊ cum predictis incorporentur ⁊ totū cū olō
liniatur deinde cum robe citonijs cōficiātur: ⁊ i olla vi
ridi reponātur doſis eſt ab aure.ij.vſq; ad.iij.cū aqua
decoctionis mirte ⁊ boni temperamenti probauimus ⁊
laudauimus. Item pillule aū cibum. ℞.arilorum vua
rum corticum thuris maſticis ypoquiſtidos acacie ma-
cis gūmi arabici boli ⁊ ſanguinis draconis ana partes
equales. Confice cum albumine ouorum. Informen-
tur pillule ſicut cicer cum ſucco citoniorum da.iij.ante
cibum. Item alia cōfectio. ℞.litij opii ſtoracis thuris
albi mirte croci ana partes equales: confice cū albūine
oui ⁊ informētur pillule ſicut predicte: de quibuſ dētur
iij.ante cibum proprie cum paſſio eſt in ſuperiorib⁹. Et
fiant coliria ⁊ imponātur ⁊ poſt horam extrahantur vt
dictū eſt ſupra: ⁊ proprie cū paſſio eſt in iſeriorib⁹. Itē
ſuppoſitorium ad ſiſtendum fluxū ventris ſanguineū
⁊ humoralem. ℞.acatie bedeguar ana.ʒ.x.cartarū cō
buſtarum.ʒ.vij.ſanguinis draconis ceruſe merdaſengi
ana.ʒ.iij.copularum glādium balauſtiarum ana.ʒ.iiij.
litij.ʒ.v.mirre.ʒ.iiij.ſ.alcāne.ʒ.ij.adde ſi vis opij.ʒ.iij.
ſucci barbe yrcine.ʒ.iij.terātur ⁊ cribellentur: deinde
ſumātur gūmi ⁊ th⁹. Et cōfice cum aqua ſpinarum hu
darum ⁊ fiat ſief longum ⁊ iungatur cum oleo ro.anti-
quo: ⁊ donatur in anum. Item fiat emplaſtū ad diſen
teriam ⁊ fluxū ſanguis. ℞.gūmi arabici aſſi mirtilorū
parum aſſatorū cornu cerui: aſſi maſticis terbētine ſtora
cis liq̄de ana.ʒ.ſ.cimarū leuiſti pulpe citoniorū malorū
ſiluestriū neſpularum ſorborū ⁊ pirorū decoctorum in
aq̄ ro.ana.℥.ſ.thuris mirte ypoqſtidos acacie ſe.arno
gloſſe: ana.ʒ.iiij.boli armēi ſanguis dra.terre ſigillate la
pidis ematitis: ana: dragmas.ij.pulueris tutturis aſſe
cum pluma in cacabo.℥.j.olei mirtini ſtoracis calamite
⁊ cere aū qō ſuff. Et ſi vis adde medicias cōfortātes ſto
macū: ⁊ empla totum vētrem ⁊ renes ⁊ eſt exptū. Item
fomētum ad eos. ℞.radicis vlmi filicū neſpulorum ſor
borum mirte citōiorum lētiſci ⁊ caſtāe arum: ⁊ pirorū aī
bulliāt in aq̄ pluuiali ⁊ ſedeat in ea. Ad fluxū epicū cali
dum ⁊ colericum eruginoſum birulētū ⁊ ſelleū. Fiat
epithīa ſupra epar. ℞.vtriuſq; ſandali ſpodij ro.ana.℥.
ſ.ſucci endiuie ſucci citōiorū: ana: ℥.iij.aq̄ ro.aq̄ portu-
lace ana qō ſufficit. Fiat p mōm epithiatis vel cerotu:
eſt democriti. Si tū ſit oppilatio in eius cā pōat ſuccuſ
abſinthij vel cime eius: aut flores ſq̄nāti ⁊ ſpica loco ci-
tōiorū: ⁊ ꝓprium eſt reubar.ſuccus reſidētis in vio: vel
ſucco ro.vel aq̄ lactis ſm neceſſitatem. Item cōpreſſiuū
ex reubar.aſſo.ſucco citōiorū: ⁊ ſucco arnogloſſe cum aq̄
mirobalanorū ⁊ ro. ⁊ ſi ſit oppilatio in eius cā. Itē ſiru-
pus. ℞.ſucci endiuie aq̄ ro.ana.li.ij.bulliāt in eis gno-
rum ſumach: ſe.ro.ribes zarur ana.℥.ſ.zuchari li.j. ⁊ a
rōatizētur cum ſandal' ſpodij ana.ʒ.j. ⁊ aliq̄ addūt ſuc-
ci gnatorū ⁊ coriādrum eſt ſanus ⁊ exptus datus cū aq̄
pluuiali. Ad fluxum vētris epaticum ex ruptura vene
porte. ℞.ſucci cōſolidō ſucci plātagis ſucci caude equine
barbe yrcine lingue arietis ⁊ portulace depuratorū ana.
li.ſ.zucha.ro.li.j.ſpodij ſā.dra.terre ſigil.lapidis emati
tis ana.ʒ.j.ſirupētur ⁊ colētur ⁊ reſeruētur: ⁊ detur cū
aq̄ pluuiali frigida in quātitate.℥.i.ſ. ⁊ eſt gualterij ſi
exptus. Alius fortior ſm eum ⁊ valet ꝓprie ad fluxū
ſanguinis ex ruptura vene porte vel fluxum ſanguis p
vrinā ex ruptura vene chil'. ℞.ſucci plātagis ſucci radi
cis barbe yrcine ana.li.j.cōſolide maioris ⁊ mioris ⁊ me
dic pipinelle virge paſtoris burſe plātagis lēticularum
aq̄ roſtri porcini lingue arietis epice herbe violis ana.
Mꝯ.ſucci portulace.li.ſ.florum boraginiſ nēufaris aū
℥.j.oium ſandalo.ſe.arnogloſe mirtilorū coralli albi ⁊
rubei boli armeni dragagāti gūmi arabi.ſe.portulacarū
foliorum ro.alkarabe ana.℥.ſ.iiubarū.xx.coriādri.℥.
pulueris ematitis ſpodij ſanguis dra.aū.ʒ.ij.ordei mū
di excorticati.li.j.zuchari.li.iij. Fiat ſirupus cū aq̄ plu-
uiali ⁊ clarificetur bene de quo ſumatur mane ⁊ ſero cū
aqua frigida predicta. Qō ſi fluxus non eſſet cliſterize-
tur cū eo ⁊ deinde applicetur ventoſa ſuprā epar ⁊ dein
de hoc emplaſtum. ℞.omnium ſandalorum ana.ʒ.j.ka
rabe boli armeni lapidis ematitis terre ſigillate: aū.℥.j
ſanguinis draconis gummi arabici dragaganti ſeminis
portulace plātaginis: ⁊ cū ſucco ſanguinarie ⁊ ſucco bar
be yrcine: ⁊ aqua roſis ana li.ſ. Conficiatur emplaſtū
⁊ ponatur actu frigidum. Et detur pacienti ad bibēdū
ter in ebdomada ſucci plantaginis.℥.ij.in quo ſit lapis
ematitis ductus in cote. Sirupus ad fluxum epaticum
ex oppilatione ſiue ſit ſanguineus ſiue chiloſus ſiue cū
apoſtemate ſiue abſq;. ℞.endiuie cum radice camepite
os eupatorij calamenti ⁊ polii.ana.Mꝯ.i.quinq; radi-
cum communium ana.℥.mediam ſiſtici cimarum ſqui
nanti ireos florū abſinthii ana.℥.mediā cuſcute lupuli
ana.℥.i.lace lote.ʒ.iii.zuchari: libram vnam aceti ſquil
litici.ʒ.ii. ⁊ eſt filargii valet etiam ſi ſit ex ſplenis ⁊ alio-
rum viſcerum oppilatione: ⁊ ſi ſit diuerſorū colorū exp
tus eſt ⁊ ſanus ſirup⁹ nr̄ de abſinthio de eupato.ō ſucco
herbarū. ⁊ ſirupus diarodon aſtcaſia ⁊ ſimilia vt ryriaca

⁊ mitridatum. Cõfectio troci retinẽtiũ diariã. ℞. gra-
nor̃ uuar̃ mirtilorum gnor̃ granatorũ ⁊ citõior̃: ana
ʒ.ſ. balauſtie karabe ana. ʒ.ij. copularũ glandium. ʒ.j.
maſticis corticis thuris ameos cinamomi pontici xilo-
aloes macis ana. dragmaȝ. j.ſ. coriãdri ppati. ʒ.j. gũmi
arabici aſſi. ʒ.ij. cõfice cum mira aromatica des. ʒ.j. cũ
ſirupo mirtino: vl' vino põtico ſm neceſſitatẽ. Ad idẽ
ppria ẽ confectio nr̃a de citonijs. Cõfectio trociſ. de ba
lauſtijs nimis ↄſerẽtiũ diarie cũ mltum ſupfluit ſiue ſit
ſãguini admixta ſiue nõ ſm deſcriptionẽ almãſoris. ℞.
gallar̃ ſilueſtrium ſemis tamariſci: olibani balauſtiarũ
ana ptes equales opij gũmi arabici ana ptem. ſ. iſormẽ
tur trociſci põderis. ʒ.ij. cum ſucco citõiorum da. j. cũ
vino ſi nõ calor affuerit nõ fe. ꝙ ſi fe. affuerit dabis cum
rob de citonijs acetoſis. Dixit archidiaconus pone ſi
thias magnas in ꝑra capitis ſepe in fluxu cerebrali ⁊ cõ
fortat ſtõacum ⁊ epar. Item dixit recipiat oĩ mane in ie
iunio maſticis. ʒ.j. cũ aq̃ pluuiali in fluxu ſtõatico ⁊ liẽ-
terico inteſtinorũ ⁊ ſtõaci. Item ſãguis draconis cũ
ſucco plãtaginis in fluxu ſanguineo vel mumia cũ ſuc-
co cõſolide: vel caude eqne. Pillule valẽtes ꝯ fluxum
ex debilitate retẽtiue ſtõaci ⁊ inteſtinor̃. ℞. ro. gnorũ
mirte ſumach luti ar. ana ptes eq̃les cõficiãtur cum ſuc-
co plãtagis ⁊ da cum aq̃ decoctiõis gnator̃. Itẽ dixit
Abo. xynace nouc au. ſ. cum aq̃ ſumach valet ad epati-
cum ⁊ lotiuum. Cõfectio pillularum filij zacharie co-
hibẽtium fluxum mẽbrorum ⁊ cõfortãtium ⁊ cõſerẽtiũ
iuuamẽto magno ſi de⁹ voluerit. ℞. aniſi aſſati. ʒ.j. ma
ſticis ſumach. pillor̃ leporis cõbuſtorũ balauſtiarũ ſan
guis draconis ſeminis citonior̃ ana. ʒ.ij. ligni aloes. ʒ.
ʒ.iij. leuiſtici olibani mãdragore terbẽtie ro. ana. ʒ.j. cõ
fice cum ſucco arnogloſe doſis eſt. ʒ.iiij. Ga. medicina
magna ſedãs fluxum ꝑprie q ſeqtur cãz frigiditatiſ mẽ
brorum. Et hic modus qñ accit vix ſepaſ. ℞. cinamõi
ligni aloes aſſari macis gar. aniſi karui ameos cãedre-
os ariſtol'. ro. ſparagi ana cõfice cum ſirupo de ligno a-
loes. Filius zacharie fumigiũ reſtrictiuum. ℞. acacie
balauſtiarum ana. ʒ.ij. corticorum ſorborũ. M.ij. fo-
liorum prunorũ. M.iij. lapidum molariũ vel laterũ
ignitorum extictorũ in aceto in quo pdicta bulierit. Et
fumum p inferiorem partem recipiat. Item recipe alu-
minis maſticis gũmi arabici ſarcocolle ſtoracis añ. ⁊ po
nat ſup prunas ⁊ recipiat fumũ. Balneum expertorum
iuuamẽtorum in fluxu vẽtris cõfortãs nãm ⁊ ſedãs ac-
cidẽtia mala. ℞. foliorũ pruni cetrarie balauſtiarũ fo
liorum ficus ⁊ quercus ⁊ corticis eius ſorborũ acerbo-
rum mirte lapidum ignitorum oĩum poſitorũ in ace-
to poſt qđ cum aqua pluuiali ſufficiẽter bulliant in quo
balneẽt ſe ſm poſſe virtutis die ac nocte: ſedat eniz cito
fluxum ſi deo placet: ⁊ iam verificatum eſt ꝙ vẽtoſe p⁹
balneum ſupra vmbilicum ſunt ſublimes: ⁊ hic ide etiã
appplicatum. Dixit imaim ꝙ carnes pauõis aſſate ſtri
gunt vel nõ aſſate ⁊ inter alias carnes laudabiles diſſẽ
tericis exiſtunt. Dixit. Auer. carnes perdicũ aſſe ⁊ eli-
xe ſtringunt ventrem. Dixit quoqȝ coagulum leporis
ſtringit fluxum cuius cauſa ignoratur. Sirupus exper
tus. ℞. ſucci plãtaginis ſucci corrigiole cõſolide: ⁊ vir-
ge paſtoris ſumach barbe hircine balauſtiarum ro. ante
re foliorum mirte ana. ʒ.j. bulliãt in aqua pluuiali ⁊ cũ
zucharo fiat ſirupus. Et in pecia rara ſi vis bulliãt ma-

ſticis terre ſigilate ana. ʒ.ij. Gualterius inquit ſi fluxus
ſine excoriatione fiat talis ſirupus. ℞. ro. veterum ſicca
rum. ʒ.iiij. violarum balau. mirtilorũ ana. ʒ.j. zuchari
lib. ſ. fiat ſirupus de quo bibat bis vel ter in die cũ aq̃
pluuiali cum adeſt ſitis: deide dabis iſtam decoctionẽ.
℞. oĩm miroba. ana. ʒ.j. puluerizẽtur ⁊ ponanſ in lib. ſ.
aque ro. ⁊ ſtent ſub diuo p vnam noctem ⁊ ſummo ma
ne colẽtur ⁊ detur colatura ⁊ regatur vt potionat⁹. Si
vero fuerit cum excoriatiõe aſſentur mirobo. cum oſſi-
bus ſuis ⁊ vtaſ iſto puluere. ℞. boliar. gũmi arabi. aſſi.
dragãti aſſi: ana. ʒ.j. ſpodij ſanguis dra. ana. ʒ.iij. pulue
rizentur ⁊ miſceãtur da. ʒ.ſ. cum ſaniẽ ordei oĩ die. Si
vero fluxus fuerit ſine calore vtatur iſto pluere. ℞. gar.
ʒ.ſ. cinamomi galãge macis mente ſicce ana. ʒ.ſ. xilo
aloes. ʒ. tertiam. Fiat puluis de quo recipiat in pñcipio
comeſtionis cum vĩo. Si vero fuerit cum calore da iſtũ
puluerem. ℞. oĩm ſandalis: mirtilor̃: ⁊ ſumach ana. ʒ.j
boliar. ʒ.j. ſanguinis dra. ſpodij pſilij aſſari ana. ʒ.ſ. fi-
at puluis de quo fiat cum ſirupo mirtino ⁊ in cibis. Si
vero fluxus accidat pueris ⁊ ſine fe. ponatur ſpõgia in a
ceto calido ⁊ aſpgatur iſto puluere. ℞. boliarmeni ma-
ſtic. thuris al. ʒ.j. ſpodij ſanguis draco. ana. ʒ.ij. ⁊ actua
liter calida applicetur ſupra ſtomacum. Secũdum iohã
nem caſamicculam. ℞. caſeum veterem vitellum oui e-
lixatum florem taxi barbaſſi: fricãtur omnia ſiml' ſupra
teſtũ; ⁊ comedat patiẽs additis ſemie mirtilorũ: ⁊ plãta
ginis de quo ſemine cum vitellis ouorum ſumat puer.
Si autem flux⁹ cum tuſſi fuerit calida ⁊ tunc dabis ſiru
pum de granis mirti maturis ſecũdum Abohali cum
aqua dragaganti: vel diacodion: ⁊ coriandri. Si vo cũ
tuſſi frigida dabis ſirupum de capillis vene. ſiccis a-
meos aniſo aſſato gummi dragãti ⁊ candis, cinamomo
pontico maces roſas cum zucharo ⁊ cũ aqua maſticis dẽ
tur. Medicie cõpoſite ad tenaſmonẽ: fiat ſꝫ' Ricardũ
cliſtere in aqua ordei bulliãt fenu greci ſemis malue. añ
ʒ.ij. deide diſſoluãtur mell' ro. ʒ.ij. ⁊ olei ro. qđ ſufficit
⁊ fiat cliſtere ſi mã fuerit caliditati attinẽs'. Si vero fue
rit attinens frigiditati fiat cliſtere ex aqua furfuris bul-
liti cum fenu greco floribus camomille ⁊ melliloti' in q̃
diſſoluatur mell' ro. ʒ.ij. cum oleo camomillio ſiſamio
vel yrino vel nardino cliſterizetur'. Et ſi mã valde viſ-
coſa fuerit addatur parum ſal ⁊ eſt Rabi moyſi Po-
tio cõſerẽs tenaſmoni. ℞. micleti. ʒ.j. diſſolue in aq̃ plu
uiali in q̃ reſederit miroba. electi in ſpetie corũ ꝑut ne-
ceſſitas reqrit: ⁊ da cum zucharo ro. lib. ſ. Et cum vo-
lueris magis retinere mãm ſint aſſati mirobolãi: ⁊ ſi ma
gis ſint aſſati cum nucleis interioribus. Grecus fomẽ-
tum ad ſedãdum grauedinem ⁊ dolorem ⁊ fluxum reti
nendum. Bulliãt in aq̃ pluuiali florũ camomille mel
liloti radicis altee fenu greci ſeminis malue altee ſemis
lini nucum cipreſſi ana. ʒ.j. gallarum. ʒ.ſ. in qua aqua
calida ſedeat ⁊ euaporetur cum ea. Cum vero exierit p
dicta in ſacellis recluſa applicentur ano mũdificabunt
eni ⁊ ſedabũt dolorem ⁊ retinebũt fluẽtem mãm cõfor-
tando ⁊ eſt gualterij. Dixit circa iſtãs fac ſaccellũ ex thi
mo ⁊ origão ⁊ bulliat in vĩo calabrẽſi vel alio ſtiptico: ⁊
bñ calidũ q̃tum tolerat applica ano: tolit ſtati tenaſmo
nem ex frigiditate factum ꝓbatũ eſt. Et ſi ex caliditate
fuerit fiat ex ſumach mirta malua ⁊ biſmalua decoctũ ī
⁊ q̃ roſata: Confe. trociſ. ad tenaſmonẽ qui dãdi ſũt cũ

caloris abſētia fuerit ⁊ vētoſitas nociua ſm almāſorem.
℞.ſeminis iuſquiami al.ſeminis aneti ⁊ feni.ana.ʒ.v.
ameos.ʒ.ij.ſ.opij.℥.iij.ſeminis apij.ʒ.x.fiant troci.j.au
re.de quibus.j.ſumatur cū vino. Confectio ellebori ō
ſtorace ſecundum eundem cōferens fluxui ventris:⁊ te
naſmoni cum neq; febris,neq; calor affuerit:ſed aderit
ventoſitas magna.℞.caſtorei opij aſari ſtoracis liqde
mirte ſeminis iuſqami rubei thuris ana partes equales
mellis:quod ſufficit ad ſpecierum conſperſiōem:doſis
eſt a.ʒ.ij.vſq; ad.iij. Itē cōfectio ēplaſti ad hoc de ſto-
race.℞.cimini aſſatſ.℥.ij.terantur ⁊ confice cum ſtora-
ce liquida ⁊ applica ſuper ventrem:ſedat dolorem:ſtrin
git:⁊ reſoluit ventoſitatē. Cliſtere cōſtrictiuū valde ſm
eundē.℞.panici excorticati lenitiuū ⁊ riſi excorticato-
rum roſarū ſiccarum balauſtiarum copularum glan-
dium ana.M.i.omnia in lib.iij.aque pluuialis bulli
ant donec ad tertiam redeāt colentur: deinde ſumatur
ceruſe cineris quarte papiri balauſtiarū ana.ʒ.j.boliar
meni.ʒ.j.vitellis oui aſſati.j.olei roſa.℥.j.ex his omni-
bus in predicto appozimate ⁊ricādo diſſoluantur ⁊ cli-
ſterizetur eger bis vel ter. Modus licinij ſecundū a-
lexandrum quo vtitur quādo dolor fit fortis:⁊ vigilie
⁊ eſt mirabilis.℞.croci mirre licij olibani ana partē.j.
opij partes.ij.fiat licinium de panno nouo ⁊ torquea-
tur bene ⁊ diſſoluatur opium in vino:⁊ cum eo confi-
ce alias medicinas ⁊ inuoluatur licinium in medicami
ne ⁊ ponatur ⁊ cliſterizatur cum eo in vulua ad fluxum
ſanguinis. ¶ Confectio trociſ.de alumine: Recipe
gallarum aluminis acacie balauſtie corticis granati ſuc
ci ipoquiſtidos ana partes equales terantur ⁊ cliſteri-
zentur cum decoctiōe mediane corticis glandiū balau
ſtiarum ⁊ roſarum. Item recipe tapſi barbari ⁊ adde pa
rum piperis ⁊ quoq; in optimo vino acetoſo ⁊ calidū
quantum tolerare poterit applicetur ano valet tenaſmo
ni:⁊ egreſſioni ani.

¶ Ca.v.de emorroidibus ⁊ medicinis eius.

Moroides ab emorroſagia dicte ſunt eo
ꝙ ab eis plurimū ſanguis fluit: vnde Ga.
Emoroides ſunt fluxus ſanguis ex ano quē
impoſſibile eſt eſſe ſine aperitione venarū
que ſunt in eo. Eſt enim anus foramen inferius poſitū
ſub cauda expulſioni ſuperfluitarum ſiccarum deſerui-
ens cui coniungitur extremitas inteſtini recti in quo eſt
lacertus vnus latitudinalis ſua cōtractione retinens ip-
ſas ꝑ velle ⁊ prohibens egreſſionem hora inconuenien
ti:⁊ extenditur in egeſtione nec non ⁊ capita venarum
v.emoroidarū ſunt in eiuſ circuitu poſita. Egritudīes
ergo euenire poſſibiles ſunt plures ſecundum pluralita
tem eorum que conueniunt in ipſo. Et ſunt emoroi-
des apoſtemata ragadie fiſtule vlcera ⁊ mollificatio q̄-
re egreditur inteſtinum rectum que omnes ſunt diffici
les ad ſanandum ꝓpterea aggregantur in eo ſuperflua
quorū eſt via penetrans ad inferius in quo eſt ſituatus
vſq; ſuperius ⁊ eſt fortis ſenſus quare qđ deſcendit ad
ipſum dolorem adauget ⁊ diminuit ipſum a quiete cū
qua completur receptio iuuameti medicinarum. Diui
duntur autem emoroides dupliciter ex parte ei⁹ quod
G.dixit apertionem oriſ venarum que in ano ſunt qđ
denotat membrum ⁊ a parte eius qđ dixit eſt fluxus ſā
guinis qui eſt accidens ſcilicet a corpore exeūtis. Prio
modo quadrupliciter a parte ſpeciei loci diſpoſitioniſ ⁊
finis ſeu malitie. A parte ſpeciei nam ſūt eius tres ſpeci
es ſcilicet verucales morales ⁊ vuales ſeu veſicales: vu-
cales ſunt que ſunt ſimiles verucis paruis:⁊ vue ſūt la-
te rotunde purpurei coloris aut ad purpureitatē decli
nes vl' ſicut veſice ⁊ morales ſūt molles ſanguinee A pte
loci nam quedam ſunt extra manifeſte:quedam intus oc-
culte. A parte diſpoſitionis:nam quedam ſūt aperte q̄
dam cece. A parte finis ⁊ malicie:nam deteriores ⁊ no
ciue magis ſunt verucales:⁊ occulte ⁊ cece:⁊ ꝓpterea que
propiquiores ſunt in ſuo ſitu cāne veteri qđ eſt: q: quā
do emoroides apoſtemātur oppilāt curſum vrine:⁊ q̄
ſunt retro nō nocent multum. Et a pte ſi moderate mi
ctant: vel minuſ debito ſunt minus male ceteris:ſi vero
ſuperflue magis male. A parte eius qđ ſunt fluxus ſan
guinis triplex ſcilicet materie qualitatis:⁊ quātitatis:⁊
tēporis.nam aut fluunt ſeu emittunt moderatum ſāgui
nem in quātitate ſecūdum eius abūdantiam in corpore
apparētem ad eius expurgādas ſupfluitates ſm Hip.
⁊ cōuenienti qualitate:q: nigrū ⁊ tpe:q: ī cōſueto pio
do. Aut ecōtra in oībus:aut eoꝝ aliquo.ſ.quātitate vel
qualitate: vel tpe. Primo mō talis fluxus dictus eſt a
G.naturalis ſm formā qdem.i.cōſuetū eo ꝙ cōſuetu-
do eſt altera nā ſm hipo. Nec dixit ipſum ſimplr nālē
pp cām inferius aſſignādam. Secūdo mō innālis ꝓpt
qđ aduertēdum ꝙ fluxus ſanguinis q de corpore hoīs
ꝓcedere cōſueuit plurimum ē triplex. Menſtrualis
de narib⁹:⁊ emoroidalis ꝑ virgam ⁊ inteſtina malus ē
⁊ ꝑ os ēt q̄liſcūq; ſit: vt dixit hip. Menſtrualem vero
G.inter alios dixit nālem abſolute de naribuſ ſimiliter
yſaac de emoroidibus hipo.bonum ⁊ nāle dixit cū cō-
ditione ſi vē niger exierit. Propter ꝙ ſciēdum ꝙ flu-
xus emoroidalis in hoīe nāliter eē nō dē:ſē ꝓter natu-
rā ⁊ accidētaliter tm̄:hō.n.cum ſit nāliter ſanus ſuaſq;
pfectas opationes hēat in etate in qua ad finem puenit
augumēti exiſtēs ſi debite regulatur ſanguinem talem
aggregare nō dē maxime ſi ſexus fuerit maſculini q iter
ſexus magis exiſtit pfectus. Unde nec emoroidarū flu
xum:nec aliq̄ aliam eūtionem māifeſtam ſupfluitatum
tertie ⁊ q̄rte digōnis dē hēre: vñ etiam ſudor in eo ꝓter
nām ē vt teophilus inqt. In ſexu autem feīno q ē im
pfectus cum feīa ſit maſculus occaſionatus ſm phm.
Quātūcūq; ſanus dē hēre euationem ſanguinis ex ſui
lapſu mltiplicati ſic habuit nālr mēſtrua ad expellēdū
groſſum ſanguis. Et q: cōtingebat aliq̄ñ lē raro ſubti
lē ſanguiem abundare in ea ſupiora petēs ſtatuit nā flu-
xum ſanguinis narium vt eo educetur vel vt illo defici
ente expellatur per nares: vt hipo.dixit cum ait in affo.
Mulier in mēſtruis deficientibus ſanguinem ex na
ribus fluere bonum. Proinde iſaac dixit omnem flu-
xum ſanguinis narium ⁊ menſtruorum. Non ergo e-
moroidalis fuit neceſſarius ei cum ſanguis groſſus ip
ſe melancolicus menſtruis educatur ſicut quandoq; e-
conuerſo contingit igitur talis fluxus naturaliter ī eo
eſſe non poteſt:ſed preter naturam ⁊ accidentaliter tan
tum inquātum puta contingit a generatione vel tēpo-
re vl' etate hominem in ſua indiuiduitate labia ſanitate
⁊ non feminam tātum:que ex ſuo ſexu lapſu exiſtit. ¶
Qua propter contingit ipſum ſanguinē in corpore me
lancolicum aggregari quē naturam impellere eſt neceſ

ſortium ad id compulſaꝫ ad illas partes ani ad quas ſua
grauedine tēdit vt inde extra corpus expellat. Sicut.n.
femina lꝫ in ſuo ſexu lapſa ſit: poteſt tamen in ſua indiui
duitate habere aliquam perfectioneꝫ ꝓpter quā carebit
mēſtruis vt nihil vel parū habeat ſicut eſt virago: vt ari
ſtote. ponit: ⁊ Abo. Sic mas perfectus in ſe a ſua pfe-
ctione a generatione tēpore vel etate labi poterit: vt per
eius emoroides fluat ſanguis ⁊ etiā mulier multo ma-
gis cum ſit in ſuo ſexu lapſa: quare tamen in ea abūda-
bit tunc melancolicus ſanguis quod ad eius completaꝫ
mundificationeꝫ menſtrua nō ſufficiunt ſi fluant ſed e-
moroidibus etiam ſuppleri oportet ſic incidētaliter ta
lis fluxus ſanguinis emoroidalis: ⁊ preter naturam in
homine: ⁊ nō naturaliter eſſe poteſt. Conſideratus aūt
eſſe talis fluxus vt cōſuetus factus quātum ad ſuas cō
ditiones variantes ipſumꝫ poteſt eſſe naturalis ⁊ preter
naturā: vt ſuperius dictum eſt: ſicut etiaꝫ fluxus ſangui
nis narium ⁊ mēſtruorum: ſicut voluit G. cum enī ſint
temperati in quātitate ⁊ qualitate ⁊ tempore: quia in cō
ſueto peryodo ſunt naturales: cuꝫ vero intemperati in
quantitate ſuperflua vel diminuta: vel qualitate vel tē-
pore: quia continuatio fuerit preter naturaꝫ. Sic fluxus
mēſtruoꝝ etiam ad intra q̄ dictus eſt a. Galieno. So-
lus naturalis cum proſit ſpeciei ⁊ indiuiduo ſecūduꝫ ta
les cōditiones dici pōt naturalis ⁊ preter naturam. Ex
quibus cōcludēdum eſt fluxum ſanguinis mēſtruorum
eſſe naturalem ⁊ emoroidarum preter naturaꝫ. ⁊ ex na
tibus medium inter illos comparatiōe habita reſpectu
corporis cui debentur ⁊ inſunt. Sed in quātuꝫ facti ſūt
conſueti ⁊ ſic naturaliter vnuſquiſqꝫ na uralis ⁊ preter
naturam dici poterit ſuis cōditionibus variatis ex qui
bus effectus: vtilis ⁊ inutilis poteſt ſequi. Et ſi ſolutio-
nem cōtinui corpori ineſſe preſupponāt ſēper dum ta-
men cōſueta ſint formaꝫ conſeruātes illam paruā ⁊ i no
cuam ſenſibiliter preſupponunt q̄ corpori perfecte ſano
ſecundum G. poteſt ineſſe dummodo non illam p̄ſup
ponit grandem ⁊ nocuam ſenſibiliter: quia virtutes ⁊ o
perationes debilitāt manifeſte. Et proinde a G. tūc di
cte ſunt preter naturaꝫ tantuꝫ eo modo qui dictus eſt ſu
pra. Cauſa emoroidarum materialis diuerſa ē ſecūdū
diuerſitatem ſpecieruꝫ. Naꝫ ē melācolia ⁊ ſanguis me
lancolicus plurimū quoꝝ mlia eſt verucalium cā melā-
colicus vero ſanguis moralium. Flegma autē raro cau
ſa earum exiſtit ⁊ colera rariſſime ſurſuꝫ petēs ꝓpter le
uitatem. Et dignius eſt vt a flegmate veſicales fiant ad
modum veſicarum ventrium piſciuꝫ ⁊ vuee medio mo
do inter has ⁊ illas exiſterent. Cauſa vero efficiens du
plex eſt principaliter operās ⁊ coadiuuans. Prima eſt
nature cretice vel ſynto. materiam illam ad partes infe-
riores trāſmittēs. Coadiuuās ē grauitas humoris in-
clinans ipſum ad partes inferiores mēbri debilitas re-
cipientis: quia vilis ⁊ caliditas eius ⁊ dolor trahēs ſi ad
ſit: his enim in venis ani materia multa aggregatur q̄re
neceſſe eſt eas repleri extēdi ⁊ dolore proprie eum earuꝫ
orificia preter fortitudinē obcecētur: ⁊ quādoqꝫ aperiū
tur: non tamen cōplete: quare paruꝫ ſanguinis vel ſub
tilis ⁊ non perfecte fluit. Quādoqꝫ aperiuntur quantū
oportet vt tantū quantum abundat euacuetur: quando
plus quā oportet vt ſuperfluum effundatur. Cauſa for
malis ⁊ finalis eſt nota: quia vt expellantur nociua. Si

gna emoroidarum que extra ſunt ſenſui in ſuis ſpecie-
bus ⁊ diſpoſitionibus ſunt manifeſta. Que vero intra
parum expreſſione manifeſtatur. ¶ Que vero ⁊ mul-
tum grauedine ⁊ dolore intus in ano pcepto maxime a
pud immiſſionem cliſteris ⁊ emiſſionem fecum ⁊ proprie
ſquiballarum ⁊ ex materia illarū proprie infectarū ⁊ exi
tu eius poſt illas ſi aperte fuerint. ¶ Si vero cece inſe
ctō nulla erit nec etiam materie exitus poſt eas niſi for-
te alicuius madoris ⁊ dolor fortior ſimilis ei q̄ eſt ex vl-
ceribus ani: quare credūt multi habentes vlcera emor-
roides habere cum non habeant: ſed vlcera tantum: ⁊ ē
conuerſo. Que diſtinguit ab illis exitus ſaniei ⁊ puris
⁊ mordicatio pcepta in vlcere apud emiſſionem fecum
etiā liquidarum. Et dum emittitur ſanguis malus cor-
poris color melioratur ⁊ pulchrior fit. Cuꝫ vero retinē
tur ⁊ bonus emittitur vel retinetur mutatur color habē
tium emoroidas ad ſubrufedinem ⁊ viriditatem vt po
nit Abo. cum vero malus emittitur ⁊ deinde bonꝰ mu
tatur color ad citrinitatem ⁊ deinde ad pallorē. Et cum
retinetur ⁊ nihil emittūt dolor in dorſo erit ⁊ grauitas
in coxis ⁊ cruribus ⁊ inflegmatio in lateribus ⁊ gurgu-
liatio in ventre. ¶ In cura emoroidarum duplex eſt re
gimen ꝓprium ⁊ comune. Cōmune quideꝫ corpori to-
ti debetur ⁊ ſpeciebus earum cōmuniter confert. Et eſt
quinqꝫ res. Prima eſt humor ⁊ ſanguinis adequatio
⁊ eſt ſanguis melancolicus ⁊ melācolia: ⁊ etiam flegma
abundans in vniuerſo euacuetur ⁊ purgetur tēpore a-
pertionis earum vel ante euacuationem ſanguinis mli
ci cōplent flebotomie de ſaphena ꝓprie cū deteriori par
te calcanei ⁊ vene almabil.i. curuature poplitis: purga
tionē humoris mlici ⁊ etiam fleugmatis detinētis ſan-
guinem ne fluat ad extra: vel etiam colerici vincentis in
ſanguine quare ſuperflue fluūt complent precedētia di
geſtiua ⁊ ſubſequētia farmaca ipſorum expurgantia ꝓ-
pria ſupra in cura icteritie nota. Fiet autē in retētis ⁊ ce
cis cum aliquo acutoruꝫ vt ſunt gummaruꝫ ſpecies ⁊ ſi
milia. Influentibus vero cū aliquo farmaco: ſtipticorū
vt ſint mirabolani citrini bdeliuꝫ ⁊ ſimilia. Secūda reſ
eſt deriuatio que cōpletur cum ventoſis inter ſpatulas
que ad omnem materiam deriuādam ſimul cōueniunt
Et ſi quidem virtus debilis ſit ſine ſcarificatione fiant.
Si vero fortis cum ſcarificatione. Similiter quoqꝫ ⁊ a
lie euacuationes antipaſſiue etiaꝫ cū flebothomia de ba
ſilica ſiniſtra vel dextra facta ⁊ alie ſpecies deriuationis
note vel ad mēbrum vel ad cutem cōmuniter deriuan-
tes vel trahentes ad locum materiam in retentis ⁊ cecis
Tertia res eſt cōplexionis totius alteratio ſanguinis ⁊
humoris ac epatis ⁊ ſplenis que talē habent generare ⁊
multiplicare humorem. Regiminis quoqꝫ rectificatio
vt talis materia in ſanguine non vlterius aggreget. Al
terātia cōplexionem totius epatis ⁊ ſplenis ſupra vbi d̄
cura eorum dictum eſt ſuſſi. Rectificatio autem regi-
minis eſt vt omnia melancolica etiam ſanguinem adu-
rentia ex cibis ⁊ potibus obmittantur miniſtrentur ea
proprie que habent bonum ſanguinem generare ipſuꝫ
qꝫ mundificare quales ſunt cibi ex panibus mundis ⁊
recentibus ⁊ carnibus gallinarum proprie ⁊ agnorū an
nualium ⁊ edorum vitulorum lactantiuꝫ ouorū ⁊ epa-
tum gallinarū ⁊ piſciū petrinoꝝ ⁊ ſquamoſoruꝫ medio
crium paruorum. ¶ Et ex herbis vt borago bugloſa ⁊

endiuia ꝓprie ⁊ aliſs mundificantibus ſanguinē: ⁊ po
tus boni vini albi clari odoriferi maturi mediocrit̄ lim
phati ⁊ ſimilia. Ex fructibus poma: ⁊ granata dulcia
amigdale vue ficus bene mature ⁊ ſimilia: niſi ſolutio
ventris ⁊ fluxus plurimus adſit: quo caſu ſtiptica i quā
huius locum habent vel predicta eis admixta. ¶
Quarta res eſt viarum ⁊ ductuū p quos ſanguis a ſu
perioribꝰ currit ad eas coartatio vel aptio: cōplet̄ aūt cū
ſtipticis emplaſtatis in dorſo ⁊ renibus ⁊ apitiuis nod.
Quinta eſt nature lenificatio vt feces anum ſua duricie
nō offendant ⁊ doleāt: quam cōplent cibi ⁊ potꝰ lenificā
tes ⁊ medicine q̄s ſupra in cura colice ex fece ſicca ſerio-
ſius numerauimus ⁊ in cura vlcerum inteſtinoꝝ. Pro
prium aūt vnicuiq; ſpēꝝ eaꝝ debetur. Cōſiſtit aūt in lo
calibus remedijs q̄ circa ipſas ſpēs ⁊ diſpōnes ipſarum
miſtrare oꝫ que ſūt multe ⁊ diuerſe vt ſupius dictuꝫ ē.
Aut enim ſunt replete ⁊ cece q̄s oꝫ feſtinanter apire ac
ingeniari vt ex eius aptione retentis paulatie effluat ſā
guis q̄ntum poſſibile eſt donec debilitari appareat: ⁊ ex
nigredine mutetur in colorem rubeum clarum. In ſan
guine enim fluente tali ex ano ⁊ ex emoroidibus eſt iu-
uamentum: ſedatur enim in eis mox dolor ⁊ fit ſecuri-
tas ab herpete eſtiomēo epilia mlia ⁊ māia eriſipila mi
liari excoriatiōe cācro lepra freneſi pleureſi ⁊ periplerēo
nia. Et quādoq; retinetur ſanguis ex eis euerere cōſue
tus timetur aliq̄ earum egritudinum ⁊ ydropiſis. Et ꝓ
pter corruptionē complexionis ex multitudine ⁊ maliti
am ſanguinis ⁊ timetur ptiſis ⁊ dolor pulmonis ꝓpter
expulſionem ſanguinis mali ad ipſum cum repletione
extendente ⁊ frangente venaſ ſua multitudie ⁊ ſua acui
tate vlcerātis. Aut ſunt apte nimis quaſ ne mltus ſup-
fluus exeat ſanguis ad irrepabilē defectionē adducens
oꝫ claudere ⁊ ſanguinē reſtrigere ⁊ retiere: ⁊ hec cū defe
ctio incepit apire: eſt. n. cōe ſignū nos ad reſtrictiōem iui
tāis in ōi fluxu nō ſolum cretico: ſꝫ ēt ſintho. vt Abo. di
cit. In ſupfluo. n. ſanguis fluxu ſpūs deficere cōſueue-
runt: dixit G. calor nālis diminui ⁊ ēt reſumptionibus
vētres hūectari digō epatis ⁊ alioꝝ mēbroꝝ debilitari
qua ſanguis diminuitur: ⁊ aquoſitaſ augumētatur ⁊ ſic
idropē fieri ē neceſſe: ⁊ plīmum ſeqtur mors. Aut ſunt
eminētes ⁊ appiētes extra atq; pēdētes ⁊ plēs q̄s incide
re oꝫ vt cadāt: ⁊ deinde cauterizare ad retentionem ſan
guinis incisionis. Aut ſūt dolentes q̄ꝝ oꝫ ſedare dolo
rē ne ad reſolutionē adducāt ⁊ māꝫ magis ꝓuocent ad
curendū ⁊ apoſtemādūꝰ q̄ oia cōplere oꝫ cū medicis ſim
plicibus ⁊ cōpoſitis ꝓprijs ⁊ exptis intus ⁊ extra appro
ximatis ⁊ p oēꝫ modū cū ꝓprio ingenio qđ ſubiūgemꝰ
ſtatim. Si ergo plene ſunt tumētes: ⁊ cece in appiendo
eas dupliciter ingeniari oꝫ. Primo vt leniātur cū bal-
neis fomētis ⁊ ſeſſionibus in aq̄s dulcibus decoctiōis
maluaꝝ mercurialis brāce vrſine melliloti radicis altee
⁊ alioꝝ hn̄tium v̄tuteꝫ ſubtiliatiuam cutis: ⁊ ſūt ruta: ⁊
vechuē. Et ex illis ſunt pinguedines gibbi cāeli ⁊ adipe
anatis galli vulpis lupi leonis: ⁊ vrſi q̄ mollificando ⁊
reſoluēdo attenuant ⁊ medulle cerui: ⁊ olea vt ē oleum
nucuum amigdalarum amaraꝝ de pſicis ⁊ de criſomil'
⁊ bdeliuꝫ diſſolutū in coꝛū aliquo vl' vino. Secūdo oꝫ
vt cutis ſubtiliata ⁊ mollificata apperiatur: pmo cū fri
catione cū folijs paritarie fici vel panno aſpo ſi fuerint
appentes ſuauiter apit ⁊ occultas ad ꝓpatulū trahit ad

qđ adiuuat ſichia magna applicata ano ⁊ cū inūctiōe ex
felle bouino vel ſucco attheleı ⁊ folioꝝ ficꝰ ⁊ melle ana
cardino cū emplaſtis ex cepe contrito ſicut eſt ex empla-
ſto vel cū aliquo lacticinoꝝ vt eſt brionia anabula ⁊ ſi-
milia. Et cū ſtaphiſagria ⁊ ſtercore colūbino ⁊ cātaridi-
bus cū ſucco flamule qm̄ eſt p̄ſtantis iuuamēti. Et em-
plaſtū de aſpalto ⁊ galbano eſt propriū ⁊ exptū eſt ſicut
granū arſenici ſublimati ſupligatū. Caue tn̄ q: ē vehe
mētis acuitatis ⁊ ꝓfundatiōis: ne diutius immoret̄. Et
cerotum balneātiū: qđ gallicatū qđ fit ex calce arſenico
⁊ alijs q̄ diximus in aptione apoſtematū mamillarū: ⁊
vbi patiēs nō abhorret magis ꝓprie ⁊ ſecure tolerabilꝰ
fit eaꝝ aptio cū appoſitione ſanguiſugaꝝ q̄ fit todē nu
mero quot ſūt apparētes vel cū flebotomi inciſione qđ
ſi occulto fuerit nec poſſint trahi ex cū ebibitis aptantur
⁊ colirijs lōgis. Cū ebibitis qdeꝫ vt ſūt pillule de aloe
ꝓprie ⁊ radix ireos ⁊ cū colirijs cōfectis ex pulpa collo-
quintide. ʒ. ⁊ olō amigdalaruꝫ amararū. ʒ. iij. ex q̄bus ſi-
unt licinia lōga donec locum eaꝝ attigāt: ⁊ ſimiliter co-
liriū factum ex pane porcino: ⁊ radice brionie ⁊ alcebrā
⁊ felle bouino ⁊ cū dolor ex eis fortior fit extrahātur: ⁊
liciniū oleo roſaceo inūcto mittat̄. Si vero aperte ſint
minus debito ſupplebimus cū p̄dictis apitiuis: vl' cū fle
bothomia ſaphene educēte q̄ntum ſufficiēs fuerit. Si āt
nimis apte ingeniabimus ipſas claudere ⁊ ſanguinē re-
tinere cū ebibitis pluribus colirijs ⁊ emplaſtis fomēta-
tionibus fumigijs ligaturis ⁊ cauterijs. Cū ebibitis q
dē dādo ſauic ordei cū ſpodio ⁊ luto ⁊ alias ſpēs luti ſā
guinē drag. ⁊ alia reſtrigētia ſanguinē: ⁊ ex his q̄ dicta
ſunt ſupra in cura iteſtinoꝝ ⁊ ſcoria ferri ſumpta cū an-
tiquo vino eſt ꝓpria ⁊ pillule de bdelio: quoꝝ iuuamē-
tū in emoroidibus hn̄tibus piodū eſt manifeſtū ⁊ ma-
ius q̄ꝫ in nō hn̄tibus illas: ⁊ cū puluere ex p̄dictis ⁊ pul
uere dicto ſupra in cura fluxus ſanguinis ex ficteri ⁊ ſi-
milibus ⁊ colirijs factis ex his q̄ dicta fuerūt in tēaſmo
nis cura. Et ex emplaſtis emplaſtū eſt de taxo barbaſo
elixato in vino pōtico ⁊ cōtrito ⁊ mixto albumine oui ⁊
gallarū puluere ⁊ alijs glutinātibus notis ⁊ generāti-
bus carnē vt eſt maſtix thus album cū ceruſa ⁊ ſimilia:
vt radix pentaphilon decocta ⁊ emplaſtata. Et ex fomē
tationibus in q̄bus ſedere oꝫ eſt fomētuꝫ cū aqua ferri
vel alūinis in q̄ ſint decocte galle balauſtie ⁊ ſimilia. ⁊
q̄nq; decoquātur in aceto puro vl' mixto illis. Et ex fu
migijs exiccātibus ⁊ claudētibus eas ē fūigiuꝫ ex pice:
⁊ puluere thuris qđ ē fortis exiccatiōis ex ſādaracha ſto
race ſicca ſulfure ⁊ colophonia ⁊ ſolatro. Et ꝓpria ē fu
migatio cū ſoleo ac alciamenti ſiccato: ſed oꝫ vt addatur
cortex thuris: ⁊ ipſum thus vt mitigetur fetor ⁊ ex illis
eſt baurac tamariſcus ſem̄ eius nigella ⁊ mirra florum ⁊
carubarum ⁊ ſimilia. Et ingenia in occultis cum traiec
torio immiſſo in ano vt fumus ꝑueniat ad eas vel cum
vaſe pforato ſuper quo ſedeat ⁊ recipiat fumum in ano.
Et ligature quidem oportet vt fiant cum filo de ſerico
vel lini vel pil' capitis vel caude equi ⁊ dimittatur do-
nec per ſe cadant. Cauteria autem oportet q̄ cū cādela
approximemur. Et meliora ſunt potentialia quaꝫ actu
alia propter membri ſenſibilitatem: ⁊ illa propria q̄ ſunt
ex farmacia cauſticis: qualia ſunt calcantuꝫ es vſtū arſeı
cū calx ⁊ ſilia: ⁊ q̄ appropate opantur q̄ ſupra i cura flu
xus narium habuiſti ſꝫ actualia ſint aliter meliora vt in

cura dicetur artetice,⁊ eo ꝓprie: q: poſſunt, applicari ita
ꝙ aliqua dimittatur aperta. Et ſi cū hec pl'res numera
fuerint ⁊ eminenteſ extra atq; pendentes ingeniari o-
portet vt exiccētur predicto modo ⁊ retrahātur ꝑ ſe aut
oꝛillas icidere ⁊ cauterizare vt cadant vel coꝛrodere.¶
Deinde ſanguinez retinere inciſiōe ex cauterizatōe oꝫ
pmū attēdere hip. preceptū vt ſi icidantur vel caute-
rizētur ꝙ altera ſit dēlicta apta vl' aptioni apta icíſe.n.
⁊ cauterizate p nām nō ſunt poſt cōſolidationē apte qr̄
ſanguiſ q effluere cōſueuit fluere ſolito moꝛe non pote-
rit ex cuius retētione timēdū eſt idropē fieri aut mani-
am: aut ptiſi; expedit ergo vt ſic icidas vel cauterizes ꝙ
vnā dimittas apertā ꝑ ꝙ ſanguis exire tpate ſolitus e
ducatur. Ingeniū āt iciſiōis eſt vt vna poſt aliam icida
tur ⁊ nō ſil' oēs ⁊ leuius eſt ⁊ ſecurius cū ligatura ex pre
dictis cadēte in radice earū dimiſſa donec ꝑ ſe cadet que
ſi nō acciderit abſcidatur cum acutiſſimo ferro vel coꝛ-
rodāt vel vt abſcidatur prius deide cauterizeꝛ ⁊ exicceꝛ
vt ſanguis reſtrigatur ⁊ cauterizatio cū medicinis cau-
ſticis eſt ſecurioꝛ ⁊ hec in apparētibus erit facile. In oc-
cultis iterius valde oꝫ vt extrahātur ſi eſt poſſibile dein
de ligetur ⁊ poſt ligamētum abſcidaꝛ: ſꝫ ſi ꝑmittanꝛ fle-
bothōia baſilice iter ligaturā ⁊ inciſionē erit optimū: vt
hec cū ventoſis magnis cū igne appoſitis ſup anū: ⁊ di-
miſſis vna hoꝛa donec tumeſcāt ⁊ nō redeāt ⁊ tūc retiea
tur cū inſtrumēto extractiōis vt nō redeat: deinde ligeꝛ
velociter ⁊ dimittatur exterius. Et qñq; fit cū medici-
nis extrahētibus ſicut ſi ſumaꝛ ſuccus centauree ⁊ aneti
hūidi ⁊ ſtaphiſagrie ⁊ liniatur anus vel adminiſtreꝛ ni-
trum ⁊ fel tauri vel pip ⁊ nitrū ⁊ buchoꝛmariē cū ſta-
phiſa. ⁊ coꝛroſio qdē fit cū liniātur cū mirra ꝯfecta cum
aqua ſili q̄ hūide in qua fit lana infuſa ⁊ ſuppoſita ano
⁊ etiā ſi fricēꝛ ex ea qñq; deſtruit eas ⁊ ꝓprie verucales
⁊ fit cū alijs coꝛrodētibus multis q̄ nota ſunt: De illis
antē q̄ retinent fluentem ſanguinē melioꝛa ſunt ſtiptica
cōglutinantia ſigillātia ꝙ cauterizantia potētialia ſūt ac
tualibus melioꝛa: lꝫ in alijs exterioꝛibus mēbris ſint ac-
tualia melioꝛa: vt dixit alkindus ex quibus eſt atramē
tum ⁊ ſimilia: ⁊ puluis ex aloe thuꝛ ſanguine dra. balau
ſtijs ⁊ ſieſmēithe puluerizatis ⁊ ligatis ligatura foꝛti: ⁊
de illis eſt tela aranea cū albumine oui qm̄ retinet cur
ſum ſanguinis ⁊ ꝓhibet apoſtemari vulnera ⁊ puluis:
G. ſuperaſplus: ⁊ poſitus ſup vulnera q. ℞. pillos le-
poꝛis ⁊ pulueris thuris ſanguinis dra. ana ptes equaleſ
vitrioli ⁊ floꝛis eris ana ptes. 5. ligenꝛ foꝛtiter, donec ca
dent ꝑ ſe ⁊ ſigilleꝛ: ⁊ alia reſtrictiua ſtiptica leuioꝛa, ꝙ ſi
nihil cōfert coquātur cū coto ſubmerſo in oleo calido
feruente: deide puluerizētur ⁊ retinebitur ſanguis: ⁊ ex
illis ſūt aq̄ ſtiptice vel vinū in qbus decocta ſunt ſtipti-
ca predicta. Et ex eis q̄ bibunꝛ ad illud, ſunt trifera mi-
noꝛ in q̄ mixta eſt ſcoꝛia ferri īfuſa in aceto ꝑ ebdomodā
a qua coleꝛ acetū: ⁊ frigatur in ſartagine: deinde terrā-
tur ſicut alcoſol ⁊ bibatur ⁊ eſt cōfectō de ſcoꝛia ferri no
ta: ⁊ cōfert micletum: ⁊ hic moduſ eſt ſecurus. Si vero
doleāt foꝛtiter ex medicinarū acumine vel inciſione vel
ligatura embꝛocetur ⁊ ſedeāt i aquiſ ſemis lini fenugre
ci altee mellilotí. ⁊ camomille ⁊ euapoꝛeꝛ cū ſpōgia īfu-
ſa in aceto ⁊ emplaſteꝛ cū eoꝝ ſubſtantia: ⁊ vitello oui:
deide vngatur cū oleo lini vel de nucleis ceroſoꝝ pſi-
coꝝ vel criſomiloꝝ vel ceroto ex cācro fluuiali iſopo

humida adipe renū capꝛaꝝ ⁊ ceroto albo. Et vbi ex do
loꝛe timetur apoſtēa ſuccurēdum eſt cū cepe aut poꝛro e
lixato ⁊ cōfecto cū butiro in aq̄ decoctiōis reꝝ ſtipticaꝝ
cū aceto: deide ligetur cū incarnatiuis foꝛtiter ita vt nō
apoſtemētur. Et ex ſedantib⁹ doloꝛē eſt vt ſumaꝛ ſerapi
num ⁊ bdeliū ſubalbidum caſtoꝛeū ⁊ opiū ⁊ crocū fa-
cto ex eis licinio ⁊ liciniū ex radice nenufaris: ⁊ cū vi-
des anū apoſtematū ⁊ doloꝛe foꝛtiter ex huius medici
nis tūc neceſſarium eſt vt ſumatur camomilla mellilo-
tum ⁊ parū croci: ⁊ terātur ⁊ cōficiātur cū mucilagine
ſe. lini triplicato: ⁊ emplaſta encatiſima: ⁊ ex eis deinde
emplaſtabis de pane vitello oui ⁊ oleo ꝓus ſuffumiga-
to cū bdelio ⁊ adipe gibbi camelli. Et cū fuerit emoꝛro
ides abſq; doloꝛe tumoꝛe apoſtēate ⁊ multa aptiōe non
erit tunc multa neceſſitas curatiōis eaꝝ: earū.n. curatō
qm̄ ꝑducit ad fiſtulas apoſtemata ⁊ ragadias. Medi-
camē gabꝛielis ꝙ ſuffumigatio fit ad emoꝛoidas. ℞. ra
dicis caparis oleādri radicis apij ⁊ algamali amudē lilij
fructus tamariſci ana ptes eq̄les terātur ⁊ cōficianꝛ cū
oleo ſiſami ⁊ fiāt trociſci. ʒ. j. ſumaꝛ ſtercus camelli ⁊ cō
buratur ⁊ ponaꝛ ſup ipſū rotellus pfoꝛatus: ⁊ ſedeat ſu
ꝑ ipſū infirmus mane: ⁊ veſpere dōec exiccentur ⁊ ca-
dant. Aliud ſuffumigiū ad hñtes exiturā i emoꝛoidib⁹
ſm alexādrū. ℞. ſinapis albi venarū tictoꝛū radicis
capparis radicum colognitide radicis armeni: calx ticto
rum vſnee ſemis maratri ſarcocolle ana ptes eq̄les te-
rātur ⁊ colentur cū eis. Ad emoꝛroidas cū aſſellat ſāgui
nem ſup ſm filiū ſerapiōis fiat potio. ℞. tabel ferri ſemi
nis ferri ſemis poꝛri ſeminis ameos ana. ʒ. ij. fructus ca-
paris ſicci. ʒ. iij. terantur ⁊ cribelētur: ⁊ fit potio eius pō
dus. ʒ. ij. cū aq̄ poꝛri quātitatis. ℥. j. ⁊ aq̄ calida pōduſ. ʒ.
ij. ⁊ cōfert in aqs in qbus decocta ſūt ſtiptica ⁊ pillule d̄
qnq; generib⁹ mirabilis. ʒ. x. limaciarū combuſtarum
⁊ karabe ana. ʒ. iij. giezi. ʒ. ij. bdelij. xx. cōfice cū vino da
vij. Cōfectio Raſis ad emoꝛroidaſ ⁊ vulnera magna i
teſtinoꝝ. ℞. ſeminis lini. ʒ. x. granoꝛum nigelle. ʒ. v. i al.
xv. bdelij. ʒ. vij. thuris maſ. ciperi ameos ana. ʒ. ij. 5. ſan-
darach. dechei. ʒ. ij. 5. teranꝛ ⁊ dentur in potu. ʒ. iij. cum
aq̄. Confec. medicaminis ſm eum ſedātis doloꝛē. ℞.
olei nucleoꝝ criſomiloꝛum. ʒ. x. ſtoꝛacis liquide. ʒ. j. bdel
lij. ʒ. ij. diſſoluatur in eo ⁊ vngatur. Confectio emplaſti
ſedantiſ doloꝛem emoꝛroidarū apoſtemoſarū ⁊ apoſte
ma ani. Elixētur cepe ⁊ cōficiantur cum butiro vaccio
⁊ emplaſtetur cum eo. eſt. n. valde vtile ⁊ ſit cepe albū.
Cliſtere fiat de ſucco poꝛri ⁊ butiro ſm iſaac. Secūdū
ibernicum gummi hedere diſtimperatū cū ſucco taxi
barbari ⁊ inūctū exiccat emoꝛroidas. Et ſuffumigātur
cum ſpōgia marina. Et cinis factus de radice cucume-
ris agreſtis ⁊ filicum ⁊ acoꝛi ſuppoſitus exiccat eas pre
cedente lotōe cum vino ſtiptico ⁊ cerotum ex ceruſa cū
oleo ro. ⁊ licinio ſedat doloꝛem ⁊ conſolidat. Ad idem
concaua panem poꝛcinū ⁊ reple ipſum oleo ⁊ fac bulli
re bene: deide inunge vel emplaſta cum eo retinet ſtatī
ſanguinem ⁊ ſedat doloꝛē. Antidotum valēs ad iterio
res de frigido humoꝛ ſm iſaac. ℞. karui lib. j. aniſi aſari
ana. ʒ. vj. coſti cinamomi galange zinzi. ana. ʒ. v. piretri
polipodij acoꝛi añ. ʒ. iij. fac pluerē adde mel. ⁊ dabis biſ
i die i ꝑmōm auel. Cerotū ad doloꝛē emoꝛroidaꝝ tūoꝛē
⁊ duriciē. ℞. ſucci radicꝭ ſpētarie olí pſicoꝝ vl' criſomilo
rū vl lini aſſungie gallic vel anatis ⁊ parū cere ⁊ ſbiūge

Deſcriptio pillularum de ſandaracha ſecūdum Abo.
retinentiū ſanguiem emoroidaꝝ ſupfluētum. ℞. ſan-
darache corticum ouoꝝ vſtoꝝ fumiterre ſeminis por-
ri ana: partes equales ſal' aromatici ptis. 5. ſcorie ferri p-
tes. iij. fiant ex eis pillule ſicut nabac. doſis eaꝝ eſt ī mãe
ana. v. vſq ad. vij. ⁊ cōmouent coitū.

¶ Ca. vj. de apoſtematibꝰ ani ⁊ medicinis eorū.

Apoſtemata ani ſunt nota diſtiguūtur uo
quātū ad fiendi modum: ⁊ quātum ad cās
materiales. Primo mō nam de eis ſunt q̄
dam per ſe incipientia: quedā facta pp dolo
rem emoroidaꝝ: aut pp inciſiones ipſaꝝ ⁊ acuitates me
dicinarū approxiataꝝ ill'. Scdo mō nā ex illis quedā
ſunt flegmatica vel mſia ſine dolore acuto: quedam fle
monica: ⁊ eriſipilata cū dolore acuto: vt ſūt plrimū ꝓpē
coleram que apta eſt trahi ad ipſū ⁊ conſueta cū egōe
deſcendēte: ⁊ hec oīa ſunt manifeſta. Cura eoꝝ duplex
eſt generalis ⁊ ſpālis: generalis eſt due res euacuatio. ſ.
totius ⁊ ptis. Euacuatio vero totius cōplet' cum flebo-
tomijs vel farmacijs cū ꝑceſſione digeſtiuoꝝ. Sit autē
farmaca ex lenibus que mām nō agitant ⁊ vehementer
attrahāt ad paſſionis locum: ⁊ cū regimie ſubtiliatiuo
diminuente mām ne fluat ſupfluēs ⁊ repleat magis ⁊ le
nitio nature ⁊ breuiter vſe regimen qᷓ preceſſit in cura e
moroidarū ipſum ꝯplēt. Euacuatio ptis tripliciter fit
per pulſū tractū ⁊ trāſmiſſium. Spālis eſt ſm diuerſas
ſpecies ipſorum varia: ⁊ diuerſa ſi qdem apoſtema fuērit
flegmonicū ſiue icipiēs ſiue factū ꝑmittatur flebotho
mia baſilice: deide ſafene corpus totum ⁊ epar cū frigi-
dis alteretur notis. Et regimen ſubtile fit ad frigidita-
tem ⁊ leuitatem decline: deide circa apoſtēa particulari-
ter operare: ⁊ primo ſtiptica miniſtretur ⁊ frigidiſſima ſi
mā ad hec fluit qualia ſub albumē oui cōquaſſatū cum
oleo ro. qd cū leuitate ſedat dolorē q eiꝰ eſt cā fortaſſis
⁊ pellit materiā aut ex vitello ouoꝝ tritorum cū memi-
te: deinde cū ptrāſierit principiū adminiſtrentur ſedantia
dolorem leniētia ⁊ reſoluētia tpta qualia ſūt camomilla
mellilotū fenugrecū ſemē lini cerebrū anatis cum eis
⁊ talia ſuperius dicta in ꝑcedēti ca. ⁊ emplaſtū de cepe
vel porro decocto ⁊ cōtrito cū butyro: ⁊ ſi qdem reſol-
uantur pfecte bene quidem ſi vero maneat adhuc reple
tio applicentur ſanguiſuge: qm̄ eradicabūt ea: qd ſi non
eradicetur ⁊ venerit ad exiturā oꝫ pforare ⁊ apire ſaltē
flebothomo ante maturationē ne putredo extendatur
verſus profūdum ⁊ fiſtulam faciat vt hip. dixit. Et ſi q-
dem fuerit colericum addes fortiora: non tm̄ mltum: q
inimicātur ano: vt hip. dixit. Et ſi quidē ſit flegmaticū
vel melācolicū curetur ꝓut dictum eſt ſupra ca. de tenaſ
mone: ⁊ ex expertis eſt ſuccus ſcabioſe ſumptus ⁊ ipſam
emplaſtata fragit ⁊ ſanat: ⁊ naſturtiū apit ⁊ maturat.

¶ Ca. vij. de medicinis ragadiarū ani.

Agadie ſunt fixure eueniētes ano: ⁊ ſunt pl'
rimum longitudinales in circuitu eius cur-
rentes ꝓut muſculus latitudinalis procedit
propter eius dilatationē. Et cā earum ē du
plex: interior ⁊ exterior. Interior eſt mala ꝯplō ſicca cō-
trahētia partes ani qre ſeperātur: ⁊ qn̄q caliditati: qn̄
frigiditati ē iuncta cū mā plurimū ⁊ qn̄q ſūt a fece groſ
ſa ⁊ ſicca: ⁊ qn̄q pp aliam cām puta apoſtēata calida: ⁊
ſicca: ⁊ qn̄q ꝓpter emoroidas que ſcinduntur nāl'r ꝓ-
pter fortitudinē expulſionis ſanguinis in orificijs vēa-
rum ani. Exterior eſt multiplex ⁊ plurimū eſt propter
abſterſionē ani in ſeceſſibus cū re dura puta lapide acu
to aut reſcindēte emoroidas ⁊ apoſtema eius vt eſt fle-
botomus farmaca cauſtica ⁊ ſimilia. Cura ragadiarum
eſt tres res. Prima eſt cauſe abſciſio. Secūda partium
fixarum cōglutinatio. Tertia eſt regim̄ ⁊ cibatio. Pri
mā rem cōplent diuerſa medicamina ſm diuerſitatē cā-
rum. Si ergo cā ſit mala cōplō ſicca alteretur cū hūidis
lenitiuis ⁊ lubricantibus tēpatis ſūptis ⁊ inūctis ꝓprie
q̄lia ſunt aque ⁊ iura carnium tpatarū ⁊ folioꝝ vt mal-
uarum boraginū bubgloſarū ⁊ piguedines gallinea-
natis ⁊ medulle vt crurū aſini ⁊ vituliꝰ ⁊ mucillagines
vt fenugreci ſeminis lini frumēti. ſ. amidi ⁊ ola vt amig
dalarum dulciū ⁊ ſiſaminū ⁊ iſopus humida: vl' calidis
vt eſt ius galli antiqui ius ſerpētis anatis: ⁊ āſeris ⁊ me
dulle lupi canis leonis capri lupi vrſi ⁊ vulpis ⁊ pigue-
dines ipſoꝝ: ⁊ mucilago radicis ireos: ⁊ ſcabioſe cōtrite
⁊ expſſe ⁊ ſimiliū: ⁊ olea de lilio de nuce indica ⁊ vulpi
num. Vel frigidis: vt eſt ius ⁊ aq̄ atriplicis ſpinachia-
rum lactuce: violarū: ⁊ ſimiliū: ⁊ carniū edoꝝ ⁊ vitulo
rum ⁊ muciliago pſilij ⁊ altee ⁊ ſeminū citoniorū: ⁊ lac
mulieris ⁊ papaueris albi: ⁊ ſeminū melonū ⁊ cucurbi-
te: ⁊ piguedo porci: ⁊ capre: ⁊ medulle eorū ⁊ olea d vio
lis roſarum nēufare ⁊ alkekengi ⁊ ꝓut cā requirit. Et ſi
militer ſi ſint ex fece groſſa ⁊ ſicca: ⁊ ſi fit cū materia ma-
la cōplō que ſit veniens deſuper purgetur cū aloe totū
vel pillulis eius: ⁊ regimen corrigatur. Et ſi fuerit retē-
ta ibi in fixuris ani ſanguiſuge applicētur vt mām iam
fluxam educant ⁊ ſunt efficaciſſime in fixuris omnibus
ani ⁊ labiorum: ⁊ ſi ſint ab apoſtematibus curentur pri-
us apoſtemata vt dictum eſt. Similiter ſi ſint pp emor
roidas: curentur emoroides: ⁊ euacuetur replō corporis
⁊ dolor ⁊ calita s ani ſedetur vt corpus ⁊ mēbra nō ſint
ī mittendo auida ⁊ trahēdo: nec ſub dominio materie fa
cientis egritudinē in illo mēbro. ſ. ano poſita: ⁊ cā ſi ex-
terior ſit auferatur. Secūdam rē cōplēt due res. Pri-
ma eſt fricationes aſpere donec ptium ſciſſarū ⁊ labioꝝ
earum ſupficies excoriētur ⁊ ſanguinolētur ⁊ fitcū aſpa
fricatione predictorū mlta ⁊ ꝓprie cū folijs ficuū. Se
cunda eſt poſt ipſaꝝ abraſionē ⁊ ſanguinolātationē vt
cōglutinātia miniſtrentur: ⁊ incarnātia nota: ⁊ vltimo
ſigillamus. Ex appropriatis ⁊ expꝉis ſunt fex attramēti
⁊ alia que in cura vlcerū dicemus ꝓut miniſtrabit pius
⁊ miſericors dominus. Tertia res cōpletur per abſtinē
tiam ſtipticis ſiccis ⁊ acetoſis ⁊ acutis ⁊ ſalſis ⁊ vſu ī pri-
cipio omnium leniētium dictoꝝ ⁊ lubricantiū ex cibis
ex quibus ſunt vitella ouoꝝ ⁊ amilum: ⁊ auellane peni
dij: ⁊ ſimilia: ⁊ potibus vini albi dulcis maturi ⁊ aq̄ or-
dei ⁊ iuiubarum ⁊ granatorum dulcium ⁊ pomorū ⁊ ſi
milium. Et ex medicinis ex quibus cura eſt fortis eſt cō
fectio de vitellis ouorum cepe butyro vaccino ⁊ olō: ⁊
vltio cū cōglutinātibus q̄ ſūt nota.

¶ Ca. viij. de medis fiſtulaꝝ ani.

Fiſtule in ano ſunt vlcera ꝓfunda oblonga
⁊ cōcaua ſtricta in eo emittētia putredinem
quaſi cōtinue ad quod adiuuat ſupfluitatū
corporis miſſio ad ipſum ordinata. Et earū
quedam ſunt non penetrātes ⁊ ſunt incolumiores: ⁊ q-
uam penetrātes vſq ad inteſtinū rectum ⁊ ſūt deterio

res: ⁊ quandoqȝ habent orificium vnum: quandoqȝ plu
ra: ⁊ ille que ſunt propinque concauitati introitus : ⁊ re-
mote a lacerto latitudinali ſunt incolumiores: qm̄ lacer-
tus eſt ſalu⁹ a nocumento ꝑ maiori pte. nec in cura oȝ vt
ledatur inciſione vel corroſione medicinarū expedictiū
⁊ deſtruat tota retētio eius : ⁊ pducat ad egreſſionē ſter-
coris preter voluntatē ⁊ q2 eſt ꝯtinuus cū venis arterijs
quare fit in eis timor. Et cauſa ex q̄ gnãntur ē q̄nqȝ ab a
poſtemate ani dubelati din pmanēte nō pforato ſicut p̄-
dictū eſt: q̄nqȝ ab emorroidib⁹ inciſis vel corroſis : q̄nqȝ
ab vlceribus ꝓlongatis ⁊ ꝓfundatis. ¶ Sig̃ fiſtular̄ ſt
ꝓlongatio vlcer̄ ⁊ lōgitudo tpis ipſor̄ cū impotentia d̄
ſiccādi ⁊ ꝯglutinādi ea ⁊ ſi ꝯſolidari videant̄ nō pmanēt
ſȝ poſt q̄tuor vel octo dies vel menſe reddunt ⁊ penetrā
tes añ penetrantib⁹ diſtinguunt̄ vt imiſſo digito intus
in anū tenta per orificiū vlceris imittat̄: ⁊ ſiquidē ad digi
tū pueniat vt eā tangat erit penetrans: ſi v̇o nō tāgat di-
gitū imediate erit nō penetrās. ¶ Preterea ſi penetrās ſit
fecis aliqd in receſſu emittet p vlcus. ſi v̇o nihil: nō pene
trans erit: ⁊ ſi declinēt ꝯcauitati introit⁹ vel ad lacertum
ſenſu dignoſcunt̄. ¶ Cura fiſtularū ani eſt tal̄. Nam ſi
nō penetrantes ſint ⁊ curſus putredis nō fuerit plurim⁹
neqȝ fetor fortis dimittant̄: ſolū aūt ꝯmotuȝ fieri neceſſe
eſt. i. mūdificationē ipſar̄ cū ablutibus abſtergētibus: ⁊
mūdificantibus vlcera q̄ nota ſūt i ſupioribus vbi de cu
ra vlcer̄ actū eſt: ⁊ infra ſectiōe ſecūda. hec eni eſt cura ip
ſar̄ ⁊ puiſio. preſeruat. n. ne ꝓfundent̄ ⁊ ledātur interio-
ra nobilia ⁊ circūſtantia mēbra ear̄ reſtrictio: cā eſt pluri
marū egritudinū ⁊ mortis. Quandoqȝ ſi mā q̄ iñ fluere
ꝯſueuit nō ꝓhibeat̄ debito regie multiplicari vl̄ mltipli
cata nō aliter expurget. Si vero curſus putredinis ⁊ fe-
tor fuerit tediātes illas currare oȝ. Et cura cor̄ eſt q̄nqȝ
res. ¶ Prima eſt corporis toti⁹ euacuatio ⁊ rectificatio vt
in precedētibus caplis dictū ē. Secunda eſt remotio cor
ruptiōis ⁊ putredinis nō ſolū humiditatis: ſed ēt carnis
mortue i eis apparētis vſqȝ ad radicē ⁊ carnē viuā. Ter
tia ē carnē bonā loco remote: ⁊ inciſe regenerare ⁊ indu-
rare ſeu ſigillare ⁊ calloſā reddere. Quarta eſt dolorē in
uenienteȝ ſedare. Quinta eſt regimen debitū ordinare.
¶ Primā rē ꝯplentia ex p̄cedētib⁹ nota ſūt. Scd̄aȝ rē cō
plēt q̄ humiditatē mūdificant: ⁊ abſtergūt putridā: vt eſt
aq̄ mell̄ vel vinū in quo mel roſatū eſt diſſolutuȝ imiſſa
cū tenta vel cliſteri ſi fuerint penetrātes: ſint auteȝ tepida
q2 abſtergunt melius ⁊ ſūt anodinica: ⁊ poſt hec acuta far
maca ⁊ corroſiua pulueriȝata vl̄ cū tenta immiſſa que car
nem mortuā corrodūt vt eſt puluis affodillorum ariſtolo
gie ⁊ vnguentū viride ⁊ nigrum. Tertiam rem cōplent
incarnantia ⁊ ꝯglutinantia nota ſupra ex quib⁹ efficaciſ-
ſima ⁊ expta eſt cauda equina. Et deinde ſicca fortia ⁊ ſi-
gillātia ⁊ cicatriȝātia vt eſt puluis galle ⁊ corticis thuris
⁊ ſimilia. Et ex ꝓprijs eſt aloes pulueriȝatus ſimplex vl̄
cū predictis mixtus. mūdificat enim ⁊ ꝯſolidat vlcera dif
ficilis ꝯſolidationis vt fiſtulas ꝓprie in ano virga naſo ⁊
labijs ſeu ore. Quartam rē ꝯplēt vnctuoſa acuitatem far
macorum ⁊ etiā trāſeuntiū ſtercor̄ corrodentium remit-
tentia ⁊ ſedātia vt eſt butirū ⁊ oleum roſatum imiſſuȝ cū
tenta vel cliſteri ⁊ ſilia. ⁊ q̄nqȝ narcotica ſunt oportuna.
Quintā rem ꝯplent abſtinētia ab acutis ſalſis ⁊ acetoſis
que ſuperfluitates trāſeunteſ reddūt acutas ⁊ vſus ſucco
rum exiccantiū frigidor̄ quib⁹ permittant̄ lenictia ⁊ lu-
bricantia nota ſupra que ſeruāt nām lenitam. Si v̇o fue
rit penetrantes eiſdem rebus curā ꝯplebis: ſed oȝ vt me
dicamina ſint fortiora ⁊ imiſſa cū licinio vel tenta longa
⁊ ſubtili inuncta ex eis ⁊ proprie ex attramento vt perue
niant vſqȝ ad ꝓfundum ⁊ cū pila ꝯprimat̄ vt maneat in
loco. ſed q̄nqȝ perducit ad dolorē vehementē ⁊ ꝓprie cū
fuerint corroſiua: ⁊ acuta valde quare timetur ex neruis
ne accidat ſpaſmus : ⁊ ſincopis: ⁊ tractus materie : ⁊ ad-
ditio vlceris ⁊ ꝓfundatiōis ipſius. Qua pp hipo. dixit.
Quibuſcunqȝ cancri abſcōditi ſunt nō curari melius ē
curati. n. citius pereunt. nō curati longius tp̄s perficiūt.
quare ſit ligata tenta filo vt cum dolor intendit̄ : ⁊ intole
rabilis fit extrahat̄ ⁊ adminiſtrentur ſedantia dolorem ⁊
ꝓhibeant fluxū materie deſcendētis ad illum. Et quib⁹
eſt illud qd̄ reſoluit̄ ex piſtello ⁊ tabula facta ex plumbo
fricatis cum ol̄o roſato deinde reijterent̄ donec ſufficiat
⁊ vltimo ſiccantia: carnem gnãntia ⁊ cicatriȝantia : mini-
ſtrentur que fortiora ſunt ⁊ ex ꝓprijs eſt lapis ſilagius ⁊
medicinas ꝯpoſitas quas expti ſumus ſubiungemus in
ſtant. Ulcera ani ſunt nota: nō. n. ſūt ꝓfunda ⁊ concaua
⁊ ſtricta ſicut fiſtule ſed ſupficialia tm̄. Et cura coruȝ eſt
cura fiſtularum non penetrantium : ⁊ cum lenioib⁹ hn̄t
compleri. ⁊ ex appropriatis eſt aloes.

¶ Capitulo .ix. de pruritu ani.

Pruritus ani notus eſt. Et cā eius ſunt ver-
mes ⁊ aſcarides exiſtētes in extremo recti in-
teſtini ac humoreſ ſalſi venientes ad ipſū ani
vlcera ſanioſa p̄dicta. Et cura eius eſt. Naȝ
ſi ſit a vermibus curet̄ cura vlceruȝ. Si v̇o ab hūoribus
ſalſis ꝯſiderandū. nā ſi quidē ſint tales hūores a ſuperio
ribus miſſi due res in cura ſūt neceſſarie. ¶ Prima eſt cor
poris euacuatio ab eis: ⁊ rectificatio regimis vt nō rege-
neret̄: ſed adequent̄ gnãti. Secunda ē cor̄ q ſūt reſolutō
⁊ abſterſio. ¶ Primam ꝯplēt purgātia farmaca appropa-
ta tali hūori cū p̄ceſſiōe digeſtionū appropatoꝝ q̄lia ſūt
ſirupus nr̄ de fumo terre ⁊ pillule ei⁹ ⁊ ecōueſo regimis
ad contrariū nature humoris: ⁊ ſit cū cibis ⁊ potibus ge
nerantib⁹ ſanguinē bonum abſtinendo a ſalſis ⁊ acutis.
Et deriuatiua vt ſunt ventoſe ſup anchas poſite ⁊ renes
Secundam rem ꝯplent ſeſſiones in aqs decoctis violis
maluar̄: mellilloti acetoſe ⁊ granorum lupinorum ⁊ fūi-
terre ⁊ abſterſio cum eo: ⁊ deinde cum cerotis appropat̄
inunctis q̄ dicentur in cura ſcabiei. Si vero fuerint retē
ti tales humores in ꝑtibus ani nō de nouo miſſi curent̄
vt ſupra in ꝯtenaſmone dictum eſt: ⁊ reſoluat̄ ⁊ abſtergan
tur cum lamia eris ⁊ ſuppoſitorijs tp̄atis: ⁊ quādoqȝ nā
corticis ⁊ rob ex aceto vini iuuatiuum eſt valde : ⁊ inun-
ctio iuxta ignem ex ſale ⁊ aceto ⁊ oleo ⁊ ventoſe ſuper al
chaſos poſite que mundificāt partes cutis ⁊ attrahūt ſb
tile colericum qd̄ hūoreȝ efficit ſalſū. Bibenda ſm̄ ꝓici
danum experta ad fiſtulas deſiccant ⁊ conſolidāt. ℞. pe
dis columbini cardi benedicti añ. lib. i. cimarum rubi. ℥
iij. hec ꝯtraria bulliāt in vino lib. v. vſqȝ ad ꝯſumptionē
medietatis: deiñ colent̄ ⁊ adde q̄rtaȝ ptem mellis : ⁊ coq̄
paruȝ ⁊ cola ⁊ vſui reſerua de q̄ ſumat mane ⁊ ſero in ie-
iunio ciatū vnū: ⁊ quidā addunt calendulaȝ. Cauda eq
na ſepe ſumpta in vino ⁊ emplaſtata curat fiſtulam inter
oīa ⁊ ē expta. ¶ Puluis ad fiſtulam ⁊ cācrum ⁊ ſcrofulas
apertas. ℞. arſenici: vitrioli aluminiſ: zuccari nitri ana. ℥
ij. pulueriȝent̄ cuȝ aceto fortiſſimo in modum oximellis

Q

ponantur in olla ⁊ cooperiantur ⁊ circūuoluātur bono
luto vt fumus inde non exeat ⁊ buliant lento igne a ma
ne vſq; ad tertiam ⁊ remoto vaſe quod inuenitur in co
opculo colligatur ⁊ ſeruetur: ⁊ tenta in ipſo puluere in-
uoluatur: ⁊ in fiſtulam imponatur: ⁊ ſit ibi per diem: ⁊
noctem: deinde remoueatur: deinde curetur ad modum
alterius vulneris.

¶ Cap. x. de mollificatione ani ⁊ egreſſione eius.

Olliacatio ani ⁊ egreſſio eius eſt nota. Et eſt
aut a natura ſeu īfantia: vel ꝑter naturā dila-
tatus ⁊ egreſſus nō ꝯgreditur ⁊ retrahat̄ na-
turali ⁊ debito modo: ſed remanet extra ⁊ ca
put ſeu extremitas recti inteſtini cū eo: ⁊ qn̄q; paruū qn̄
q; in quātitate palmi vni⁹ ⁊ plus ꝓut in quodā vidim⁹
ianuenſe. Et quandoq; egreſſio eius eſt cū voluntate: ⁊
eſt minus malū: ⁊ qn̄q; eſt preter voluntatē ⁊ magis ma
lum: ⁊ qn̄q; eſt ꝯſenſu ⁊ eſt melius: ⁊ qn̄q; ꝑter ſenſum
⁊ eſt peius: ⁊ qn̄q; ē egreſſio ſecū inuoluntaria ⁊ eſt peſ-
ſimū. Et cā eius eſt aut mala ꝯplexio paraliticata frigida
⁊ hūida interioꝝ cū materia ſubtili imbibita in neruo la
titudinali ꝯgregante ⁊ neruis longitudinalibus retrahē
tib⁹ ipſū ⁊ inteſtinū cū eo: ⁊ qn̄q; eſt mixta cū clitate iu
uante ipſam ad penetrandū ⁊ imbibendū. Et qn̄q; eſt
apoſtema in ano ſua grauedine trahendo īferius coadiu
uans. Et quandoq; eſt exterius veniēs puta ex aqua fri
gida cū balneatur: vt fullonibus ⁊ nauigantib⁹ ſepe acci
dit vel aere frigido cum ei coacti exponuntur aliqui. Et
quandoq; eſt ꝓpter emorroidarum ligationem inciſio-
nem vel corroſionem in medicinis cadentē ſupra neruos
ſeu lacertos ꝑdictos: quare abſcindunt̄: ⁊ eius cura erit ī
poſſibilis. Aut propter caſum ſupra dorſum: aut pcuſſio
nem diſlocantē ſpondiles a quib⁹ nerui predictoꝝ lacer-
torum egrediuntur quare nerui cōprimuntur vel diſpri
muntur. ¶ Signa eiuſ que a ꝯplexione mala palitica eſt
ſūt ꝙ eſt q: paulatī accidit ⁊ preceſſit regimen multipli-
cans talem materiam: ⁊ eſt ſine ſenſu plurimū: ⁊ accidit
vt egrediat̄ egeſtio inuoluntaria: ⁊ ſi eſt cū caliditate ſen-
ſus declarat ⁊ tactus: ⁊ ſi eſt a cauſa exteriori: ⁊ frigore ſi-
militer. Que vero propter alias cauſas eſt ſubito veniēs
⁊ eſt cauſa manifeſta abſq; aliquo alio malo regimine ꝑ-
cedente ⁊ accidit dolor propter illud quod accidit in ner
uo ꝯſtringente vel retrahente de leſione. Cura eius que
eſt a mala complexione paralitica interiori cū materia fri
gida vel caliditati coniuncta eſt ſimilis cure pruritus ani
ab humore facti. Cum ergo preceſſerit corporis purga-
tio ab humoribus predictis venientibus cum preceſſione
digeſtionis cuꝫ ꝓprijs: ⁊ regimen fuerit declinans ad ca
lidum ⁊ ſiccum neceſſe eſt vt humorē illic imbibitum re
ſoluas abſtergas ⁊ exicces: ⁊ hoc cum cliſterib⁹ lauacris
collirijs emplaſtis vnctionibus cum pulueribus. ¶ Cli-
ſteribus quidem ex aqua marina: ⁊ euforbio vel ſerapio
vel ieris magnis vel agarico ⁊ oleo rutaceo. Lauacris
cum aqua maris ſulfuris baurach felle nitro ⁊ aquis ter
marum. Colirijs ex melle aloes ⁊ coloquintide. Vncti
onibus ex oleo nardino coſtino ⁊ laurino vel cerotis vl'
vnguentis appropriatis que in antidotario noſtro dixi-
mus. Emplaſtis ex armoniaco ſerapio: ſtafiſagria aceto
ſquille ⁊ cera ⁊ melle deinde ſiquidem retrahatur ⁊ redu
catur vtaris ſtipticis lauacris predictis in tenaſmōe. Qđ
ſi nō retrahatur ⁊ reducatur per ſe oportet vt lauetur cū
vino nigro pontico vel aqua aluminis decoctionis gal-
larum quercus ⁊ cipreſſi: ⁊ copularum glandium mirre
⁊ balauſtie ⁊ deinde aſpergatur puluere thuris merda-
daſengi: ceruſe plumbi gallarum ⁊ antimonij: ⁊ deinde
reducatur ⁊ reſtringatur ⁊ quieſcat: ⁊ ventoſa ſupra al-
chatim reducit ipſum. quod ſi anus non reducatur pro-
pter tumorem ⁊ apoſtema in ipſo tunc oportet vt molli-
ficetur ſedendo in aquis calidis decoctionis mollifican-
tium predictorum in tenaſmonis cura cum oleo camōil
lino bdelio: quoniam reduceret deinde curetur cum eis
que dicta ſunt in cura apoſtematis: deinde cum reſoluē
tibus ⁊ ſtipticis conſtringatur. Quod ſi non reducatur
ad hec ſupra caudam a duobus lateribus eius cauteria
applicentur. Et ſi eſt a frigiditate exterius procedēte cu-
retur cū calidis ꝓut ī tenaſmone dictum eſt. Et ſi eſt a ca
ſu vel percuſſione ſupra dorſum curetur diſlocatio ſi poſ
ſibile eſt vt in ſecunda ſectione deo duce dicem⁹. Pul-
uis cornu cerui ſuperaſperſus poſt ablutionem cum vi-
no ⁊ reductionem confert. ¶ Medicamen expertum
ybernici ad exitum ani. ℞. karabe cornu cerui huſti bala
uſtia: thuris antimonij acatie thuris minuti terantur: ⁊
puluerizentur ſuper anum ⁊ emblicum: ⁊ renes cum
petroleo ⁊ vitello oui aſſo. ¶ Aliud medicamen ad exi
tum ani ⁊ emorroidas ſuper lapidem molarē calidū: fo
lia porri cōtrita impone ⁊ acetum ſuperaſperge ⁊ fac pa
tientem ſedere ſuper eum ⁊ anche eius ⁊ renes inungan
tur melle ⁊ puluere ſemis naſturcij ⁊ ſuperliga. ¶ Itē
aliud. ℞. abſinthium paritariam ⁊ mentaſtrum ſine ali-
quo liquore calefactum ⁊ ſuperpoſitum multum valet.
Item ſpongia marina calefacta in aceto ī quo cocte ſint
radices granatorum ⁊ mirtus ſuperponatur. Item mul
celeon calidum ſumptum multum valꝫ ⁊ quando vadit
ad ſellam ⁊ ſurgit ab ea recipiat fumum colloſonie thu-
ris ⁊ pinearum. Et ad dolorem ani paritariam bene de
coctam ⁊ permixtam oleo: ⁊ deinde cocta applicetur.

¶ Item aliud ad dolorem ⁊ inflammationem. ℞. ſter-
cus galline ſiccum ⁊ recens diſſolue cum oleo in teſta ca
lida ⁊ ſuper peciā extende ⁊ loco dolenti appone ⁊ oleū
decoctionis ſcarabeorum balnei cum cibalaria facit idē.

¶ Medicamen Ga. conferens ad mollificationē ani
⁊ exitū ei⁹. ℞. fructus q dicitur arabuſti gallaꝝ ceruſe ꝯ
plumbo acatie barbe hircine corticis pini que dicitur ſa-
tis thuris ⁊ mirre omni mane aur̄. iiij. pulverizentur ſic
ca: ⁊ poſtquā abluitur anus cum vino pōtico ſupaſpge.

¶ Incipit ſumma ſecunde particule ſectionis prime eſt
ad medicinis egritudinem inſtrumentorum vrine conti
nens. xv. capitula.

s

Ublimis deus

renes creauit eoſq; dotauit vir-
tute ſpecifica qua ſuperfluitatē
aquoſam traherent ex venis ⁊ v
tute epatis impellentis in ſimilia
ſanguine ſequeſtretur: ex quo in-
uamentum mixtionis ipſius ex-
titit prefinitū. Et coagulauit eos in ſubſtantia dura ex
ſanguine ne ab eius acuitate mordicante quaſi continue
grauiter lederent. Et combinauit eos vt ſi vni accidere-